Nhân Dân

CƠ QUAN TRUNG ƯƠNG CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG, NHÀ NƯỚC VÀ NHÂN DÂN VIỆT NAM

NĂM THỨ 76 (Số: 25673)
Thứ hai, 2/3/2026 (14, tháng Giêng, Bính Ngọ)
www.nhandan.vn

Thủ tướng Phạm Minh Chính dự Lễ kỷ niệm 120 năm Ngày sinh Thủ tướng Phạm Văn Đồng

Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu tại Lễ kỷ niệm 120 năm Ngày sinh Thủ tướng Phạm Văn Đồng. (Ảnh THANH GIANG)

Sáng 1/3, tại xã Mộ Đức, tỉnh Quảng Ngãi, Thủ tướng Phạm Minh Chính dự Lễ kỷ niệm 120 năm Ngày sinh Thủ tướng Phạm Văn Đồng (1/3/1906-1/3/2026) do Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh Quảng Ngãi tổ chức trọng thể.

Cùng dự có các đồng chí nguyên Chủ tịch nước: Nguyễn Minh Triết, Trương Tấn Sang; Trịnh Văn Quyết, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương; Đoàn Minh Huấn, Ủy viên Bộ Chính trị, Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh; Võ Thị Ánh Xuân, Bí thư Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch nước; Phó Thủ tướng Thường trực Nguyễn Hòa Bình; Phó Thủ tướng Bùi Thanh Sơn; Phó Chủ tịch Quốc hội Trần Quang Phương; lãnh đạo các bộ, ban, ngành, cơ quan Trung ương; các Mẹ Việt Nam Anh hùng, Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân; đại diện gia đình Thủ tướng Phạm Văn Đồng và người dân xã Mộ Đức; đại biểu các địa phương.

(XEM TRANG 2)

Hoàn thành bầu cử sớm tại nơi xa nhất trên thềm lục địa phía nam

Niềm vui của những chiến sĩ của nhà giàn DK1/9 lần đầu tham gia bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp.

Ngày 1/3, Khu vực bỏ phiếu số 5, Tổ bầu cử số 1, xã Long Sơn, Thành phố Hồ Chí Minh đã hoàn thành việc bỏ phiếu cho các tàu trực của Hải đoàn 128, 129 tại mỏ Bạch Hổ, các tàu trên bãi cạn Ba Kè và Nhà giàn DK1/9.

Trước đó, sáng 26/2, tàu TS-04 và TS-21 (Hải đội 1, Lữ đoàn 125 Vùng 2 Hải quân) đã xuất phát, mang theo những hòm phiếu tới khu vực thềm lục địa phía nam, thực hiện nhiệm vụ bầu cử sớm cho các Nhà giàn DK1, tàu trực và các ngư dân đang khai thác thủy hải sản trên biển.

Theo quy trình, cử tri tại các tàu trực, các tàu đánh cá của ngư dân sẽ bỏ phiếu tại phòng bầu cử tàu TS-04 và TS-21. Tại các nhà giàn, tổ bầu cử sẽ mang hòm phiếu và lá phiếu cử tri tới để cử tri trên nhà giàn thực hiện quyền bầu cử.

Các cử tri gồm cán bộ, chiến sĩ Tiểu đoàn DK1 Vùng 2 Hải quân, nhân viên trạm Hải đăng Ba Kè, thuộc Công ty Bảo đảm an toàn hàng hải Biển Đông và hải đảo (Tổng công ty Bảo đảm an toàn hàng hải miền Nam Việt Nam),

(XEM TRANG 3)

Thủ tướng Phạm Văn Đồng - nhà lãnh đạo kiệt xuất, tận trung với Đảng, với nước, tận hiếu với nhân dân (★)

(Phát biểu của **Thủ tướng PHẠM MINH CHÍNH**)

Thưa các đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam!

Thưa các đồng chí lão thành cách mạng, các Mẹ Việt Nam Anh hùng, Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân, Anh hùng Lao động, các đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo tỉnh Quảng Ngãi!

Thưa đại diện gia đình đồng chí Thủ tướng Phạm Văn Đồng và bà con quê hương xã Mộ Đức, tỉnh Quảng Ngãi!

Thưa toàn thể các đồng chí!

Hôm nay, trong không khí thiêng liêng, trang trọng và xúc động, tại vùng đất của quê hương núi Ấn-sông Trà (Quảng Ngãi), chúng ta long trọng tổ chức Lễ kỷ niệm 120 năm Ngày sinh đồng chí Phạm Văn Đồng - Người cộng sản kiên trung được nhân dân và đồng chí gọi bằng cái tên thân thuộc Anh Tô - Người được lịch sử khắc họa là một trong những nhà lãnh đạo kiệt xuất của cách mạng Việt Nam, người học trò xuất sắc, người cộng sự gần gũi, tri kỷ của Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại - Người được cộng đồng quốc tế mến mộ với tư cách là nhà quản lý tài đức vẹn toàn, nhà ngoại giao bản lĩnh, nhà văn hóa lớn và nhà tư tưởng, lý luận sắc bén.

Nhân dịp kỷ niệm long trọng, biết ơn sâu sắc đối với các vị tiền bối cách mạng, cố Thủ tướng Phạm Văn Đồng và đầu năm mới Bính Ngọ 2026, thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm và với tình cảm cá nhân, tôi xin gửi đến các đồng chí, đồng bào, gia đình cố Thủ tướng Phạm Văn Đồng lời chào trân trọng, lời thăm hỏi ân tình và lời chúc mừng tốt đẹp nhất.

Lễ kỷ niệm hôm nay có ý nghĩa đặc biệt để chúng ta cùng nhau ôn lại cuộc đời và sự nghiệp vẻ vang của đồng chí Phạm Văn Đồng; bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc, sự tri ân vô hạn đối với công lao, sự cống hiến to lớn và những dấu ấn sâu đậm của Đồng chí đối với sự nghiệp cách mạng vẻ vang của Đảng, trải dài từ những ngày đầu thành lập Đảng, kháng chiến, kiến quốc đến kiến tạo, xây dựng và phát triển đất nước cập bến bờ của Độc lập-Tự do-Ấm no-Hạnh phúc.

Thưa các đồng chí và quý vị!

Đồng chí Phạm Văn Đồng, sinh ngày 1/3/1906, người con ưu tú của mảnh đất Mộ Đức, tỉnh Quảng Ngãi - nơi sản sinh ra nhiều văn thần, võ tướng, các bậc chí sĩ yêu nước, những nhà cách mạng tiêu biểu của Việt Nam - nơi hun đúc mạch nguồn yêu nước của một thanh niên trí thức đầy nhiệt huyết trở thành một chiến sĩ cách mạng chân chính, một người lãnh đạo tài ba đã đi qua những chặng đường gian khổ nhất trong sự nghiệp cách mạng của Đảng, Nhà nước và hiến dâng trọn vẹn cuộc đời, tâm huyết, trí tuệ của mình cho đất nước, quê hương và nhân dân.

(XEM TRANG 2)

Việt Nam khẳng định vị thế chủ động và tinh thần trách nhiệm

Bài và ảnh: PHONG ĐIỆP

Tại Kỳ họp lần thứ 43 của Đại hội đồng UNESCO (tháng 11/2025), sáng kiến "Thập kỷ quốc tế về văn hóa vì phát triển bền vững" do Việt Nam đề xuất đã được thông qua, với sự đồng bảo trợ của 71 quốc gia thành viên. Đây là lần đầu tiên sau gần bốn thập kỷ kể từ "Thập kỷ quốc tế về phát triển văn hóa 1988-1997", một sáng kiến quy mô tương tự được khởi xướng trở lại trong khuôn khổ tổ chức này, mang dấu ấn và vai trò dẫn dắt của Việt Nam.

Theo lộ trình, Nghị quyết khuyến nghị Liên hợp quốc sớm phát động Thập kỷ quốc tế, dự kiến cho giai đoạn 2027-2036 sẽ được tiếp tục đệ trình lên Đại hội đồng Liên hợp quốc trong năm 2026 để xem xét, thông qua. UNESCO là cơ quan chủ trì triển khai, phối hợp cùng các tổ chức liên quan trong hệ thống Liên hợp quốc và các đối tác quốc tế.

VĂN HÓA TRONG CẤU TRÚC PHÁT TRIỂN TOÀN CẦU

Nhiều năm qua, văn hóa ngày càng được nhắc đến như một yếu tố quan trọng của phát triển bền vững. Tuy nhiên theo các chuyên gia, trong Chương trình nghị sự 2030 với 17 Mục tiêu phát triển bền vững (SDGs) của Liên hợp quốc, văn hóa chưa trở thành một mục tiêu độc lập, mà chủ yếu được lồng ghép trong các mục tiêu về giáo dục, đô thị bền vững, tiêu dùng, sản xuất có trách nhiệm hoặc tăng trưởng kinh tế, tạo nên một "khoảng trống" nhất định về chính sách và cơ chế huy động nguồn lực dành riêng cho văn hóa. Trong bối cảnh ấy, sáng kiến "Thập kỷ quốc tế về văn hóa vì phát triển bền vững" do Việt Nam đề xuất đã mở ra một khuôn khổ mới, nơi văn hóa được xác lập ở vị trí trung tâm của phát triển bền vững, không chỉ như yếu tố hỗ trợ mà như một trụ cột độc lập, gắn kết hài hòa giữa kinh tế, xã hội và môi trường.

Cục trưởng Hợp tác quốc tế (Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) Nguyễn Phương Hòa chia sẻ, sáng kiến này kỳ vọng góp phần khắc phục khoảng trống trong cấu trúc phát triển toàn cầu hiện nay, tạo ra một khung cam kết chính trị và hợp tác quốc tế mới nhằm huy động nguồn lực tài chính, kỹ thuật và sự tham gia của các chủ thể xã hội cho lĩnh vực văn hóa. Quan trọng hơn, sáng kiến hướng tới việc tái định vị văn hóa như một nguồn lực nội sinh, có khả năng tạo ra giá trị kinh tế, thúc đẩy đổi mới sáng tạo, củng cố gắn kết xã hội và bảo đảm tính bền vững về môi trường. Điểm mới của sáng kiến không chỉ nằm ở quy mô "thập kỷ", mà còn ở cách tiếp cận hệ thống: Văn hóa không bị tách rời khỏi phát triển, cũng không chỉ được nhìn nhận như một lĩnh vực bảo tồn, mà được đặt trong tổng thể các chính sách kinh tế-xã hội, gắn với công nghiệp sáng tạo, chuyển đổi số, giáo dục, du lịch bền vững.

(XEM TRANG 3)

CÙNG SUY NGẪM

BẢO VỆ SẢN XUẤT TRONG ĐỢT CAO ĐIỂM XÂM NHẬP MẶN

BẢO HÂN

GIỮA tháng 2 vừa qua, xâm nhập mặn ở Đồng bằng sông Cửu Long đã tăng theo kỳ triều cường. Trên sông Vàm Cỏ, ranh mặn 4g/l lớn nhất ở các cửa sông xâm nhập sâu vào đất liền từ 50-55 km, sông Cửu Long từ 49-52 km. Xâm nhập mặn đã ảnh hưởng đến việc lấy nước của các công trình thủy lợi cách biển từ 35-45 km vào các ngày triều cường. Trước nguy cơ xâm nhập mặn ảnh hưởng đến sản xuất nông nghiệp, chính quyền và nhân dân các địa phương trong vùng bị ảnh hưởng đang tích cực ứng phó bằng các giải pháp cụ thể. Trong đó, nhiều hộ dân ở các tỉnh Đồng Tháp, Vĩnh Long, Cà Mau... đã chủ động tích trữ nước ngọt, gia cố bờ bao tránh ảnh hưởng bởi triều cường, hạn chế tác động của mặn xâm nhập bảo vệ cây trồng. Cơ quan chức năng các địa phương theo dõi chặt chẽ diễn biến độ mặn để vận hành hệ thống cống, đập hợp lý nhằm ngăn mặn, giữ ngọt phục vụ sản xuất.

Theo Bộ Nông nghiệp và Môi trường, từ nay đến hết tháng 5, hiện tượng ENSO có khả năng chuyển dần sang trạng thái trung tính với xác suất khoảng từ 80-90%. Đồng thời, dòng chảy trên sông Mê Công về Đồng bằng sông Cửu Long tiếp tục giảm dần, xâm nhập mặn ở các cửa sông ở mức tương đương trung bình nhiều năm. Dự báo, giai đoạn từ tháng 3 đến tháng 4, khu vực Đồng bằng sông Cửu Long sẽ bước vào thời kỳ cao điểm xâm nhập mặn với ranh mặn 4g/lít xâm nhập vào đất liền sâu nhất từ 42-55 km, thậm chí đến 70 km tại các cửa sông Vàm Cỏ, Cái Lớn.

Các địa phương vùng Đồng bằng sông Cửu Long cần theo dõi sát diễn biến dự báo ngắn hạn, dài hạn về thủy văn, nguồn nước, hạn hán, xâm nhập mặn; vận hành công trình thủy lợi tranh thủ lấy nước khi điều kiện cho phép nhằm tích trữ trong hệ thống kênh, rạch, hồ, ao bảo đảm đủ lượng nước ngọt sử dụng thời điểm xâm nhập mặn gia tăng và thời gian còn lại của mùa khô. Đồng thời, các địa phương cần xây dựng kế hoạch sản xuất nông nghiệp phù hợp với tình hình nguồn nước; sử dụng tiết kiệm nguồn nước trữ trong công trình thủy lợi cũng như phân phối nước hợp lý, giảm thất thoát, lãng phí.

(XEM TRANG 7)

Duy trì đà tăng trưởng xuất khẩu

TIẾN ANH

(XEM TRANG 3)

Vận hành sản xuất cà-phê tại Công ty Simexco DakLak. (Ảnh MINH ANH)

Khẩn trương đưa các đoạn tuyến đường bộ cao tốc ở miền trung đi vào hoạt động

Thủ tướng Phạm Minh Chính trao quà động viên các kỹ sư, công nhân trên công trường Dự án đầu tư xây dựng Đường cất hạ cánh số 2 và các công trình đồng bộ Cảng hàng không Phù Cát. (Ảnh THANH GIANG)

Tối 1/3, tại Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính chủ trì cuộc họp với các bộ, ngành, địa phương, đơn vị liên quan để tìm giải pháp khẩn trương hoàn thành, đưa vào sử dụng các Dự án thành phần thuộc Dự án tuyến đường cao tốc Bắc-Nam phía Đông đoạn từ tỉnh Quảng Ngãi đến Khánh Hòa.

Kết luận cuộc họp, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính nêu rõ, năm 2025, thời tiết ở khu vực rất cực đoan, bão lũ diễn ra khốc liệt gây thiệt hại tính mạng, tài sản của người dân, ảnh hưởng tiến độ các dự án giao thông trọng điểm. Tuy nhiên, càng áp lực thì các Đảng bộ, chính quyền, quân và dân 4 tỉnh Quảng Ngãi, Gia Lai, Đắk Lắk, Khánh Hòa càng nỗ lực, cố gắng vượt qua khó khăn trên tinh thần "tương thân tương ái", "tình đồng chí, nghĩa đồng bào", khắc phục cơ bản hậu quả bão lũ; nhất là hỗ trợ người dân xây dựng mới, sửa chữa nhà bị hư hỏng; các địa phương đang tích cực hoàn thiện hạ tầng các khu tái định cư. Do đó, Thủ tướng đề nghị địa phương rà soát để tiếp tục hỗ trợ người dân, nhất là xây dựng các thiết chế, bảo đảm sinh kế, nâng cao đời sống tinh thần cho người dân.

Về các tuyến đường cao tốc từ Quảng Ngãi đến Khánh Hòa, Thủ tướng biểu dương các địa phương, đơn vị đã nỗ lực với tinh thần "vượt nắng thắng mưa, không thua bão gió", làm "3 ca, 4 kíp", "ăn tranh thủ, ngủ khẩn trương"; các địa phương đã vào cuộc hết sức tích cực dù chịu thiệt hại nặng nề trong quý IV/2025, đến nay các dự án đường cao tốc qua các tỉnh trên đã cơ bản hoàn thành. Riêng đoạn tuyến đường cao tốc Vân Phong-Nha Trang đã được đưa vào khai thác từ 9/4/2025, Thủ tướng đề nghị kiểm tra để tiếp tục khắc phục các phát sinh, hoàn chỉnh tuyến này, nhất là vấn đề trạm dừng nghỉ, trạm xăng trên cao tốc.

Thủ tướng yêu cầu Bộ Xây dựng, Ban Quản lý dự án 7 chỉ đạo, huy động lực lượng tập trung làm 24/24 giờ, tranh thủ thời tiết đẹp, phấn đấu trong tháng 3 hoàn thành toàn bộ các đoạn tuyến đường cao tốc từ Quảng Ngãi đến Nha Trang, đưa vào khai thác; khẩn trương thu phí theo quy định của pháp luật. Thủ tướng cũng cảm ơn nhân dân trong vùng dự án đã di dời, nhường mặt bằng cho các dự án; nhấn mạnh ý nghĩa, khi hoàn thành các đoạn tuyến này thì đồng nghĩa hoàn thành toàn bộ tuyến đường cao tốc Bắc-Nam từ Cao Bằng đến Cà Mau; do đó, cần phát huy thắng lợi này để tiếp tục làm mạnh mẽ hơn, nhất là xây dựng các đoạn tuyến đường cao tốc kết nối hệ thống đường bộ cao tốc Bắc-Nam, phát huy tối đa hiệu quả, mang lại không gian phát triển mới.

Về công việc sắp tới, Thủ tướng yêu cầu Bộ Xây dựng khẩn trương chỉ đạo các cơ quan liên quan hoàn thành các thủ tục cần thiết để đưa vào khai thác trước ngày 10/3 các đoạn tuyến đã hoàn thành; các đơn vị tập trung tối đa lực lượng hoàn thành các công việc còn lại; trong đó hoàn thiện các thủ tục để đưa vào khai thác đồng bộ các ống hầm; nỗ lực đưa vào hoạt động đồng bộ các hệ thống giám sát, điều hành, trạm dừng nghỉ...; các cơ quan phối hợp chặt chẽ với địa phương xử lý dứt điểm vướng mắc liên quan thủ tục đầu tư các trạm dừng nghỉ; làm tốt công tác hoàn nguyên sau khi hoàn thành thi công.

Thủ tướng yêu cầu chính quyền 4 tỉnh phải khai thác tối ưu, hiệu quả các tuyến đường cao tốc này; rà soát lại quy hoạch (sau sáp nhập) trong quý I/2026 này; tái cơ cấu sản xuất, kinh doanh, dịch vụ dọc theo tuyến đường cao tốc; tái cơ cấu vật nuôi, cây trồng; nỗ lực xây dựng các trạm dừng nghỉ theo quy định của pháp luật (tìm địa điểm, giao đất...), chăm lo tốt, bảo đảm người dân trong vùng dự án di dời đến nơi ở mới có cuộc sống tốt hơn nơi ở cũ. Tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện các hệ thống nút giao "xanh, sạch, đẹp"; rà soát quy hoạch các nút giao bảo đảm không quá xa để khai thác hiệu quả hơn các tuyến đường cao tốc. Đối với Dự án đầu tư xây dựng đường cất hạ cánh số 2 và các công trình đồng bộ thuộc Cảng hàng không Phù Cát (Gia Lai), Thủ tướng yêu cầu nỗ lực hoàn thành dự án trong tháng 6 và bắt đầu khai thác vào quý III/2026; nghiên cứu giao tỉnh Gia Lai quản lý vận hành, khai thác sân bay này.

Thủ tướng đồng ý về nguyên tắc kiến nghị của 4 địa phương, các đơn vị liên quan. Về việc hoàn thiện các trục đường cao tốc kết nối từ các đô thị ven biển lên khu vực miền núi 4 tỉnh này, Thủ tướng nhấn mạnh tinh thần "3 có" trong đầu tư: Có sự đóng góp của Nhà nước, Có sự đóng góp của nhân dân, Có sự đóng góp của doanh nghiệp. Theo đó, các địa phương tự bố một phần vốn đầu tư theo khả năng cao nhất của mình; lập dự án cụ thể, trình Trung ương xem xét hỗ trợ; yêu cầu lực lượng cảnh sát giao thông tăng cường bố trí lực lượng tuần tra, hướng dẫn người tham gia giao thông, bảo đảm đi lại an toàn trên các tuyến đường cao tốc chuẩn bị đi vào vận hành.

★ Cùng ngày, Thủ tướng Phạm Minh Chính đi kiểm tra các đoạn tuyến đường cao tốc qua địa bàn 4 tỉnh; Dự án đường cất hạ cánh số 2 và các công trình đồng bộ thuộc Cảng hàng không Phù Cát; thăm nhân dân Khu tái định cư ở thôn Quảng Đức, xã Tuy An Nam, tỉnh Đắk Lắk ■

Thủ tướng Phạm Văn Đồng - nhà lãnh đạo kiệt xuất, tận trung với Đảng, với nước, tận hiếu với nhân dân (★)

(Tiếp theo trang 1)

Là lớp lãnh đạo đầu tiên của Đảng Cộng sản Việt Nam, của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa trưởng thành từ thực tiễn đấu tranh cách mạng, hơn ai hết, Đồng chí là người thấm thía sâu sắc nhất giá trị của hòa bình, độc lập, tự do và thống nhất của đất nước; cũng như kiên định theo đuổi đến cùng mục tiêu đem lại cuộc sống ấm no, hạnh phúc cho nhân dân. Đó là khát vọng luôn rực cháy bỏng trong trái tim của người chiến sĩ cộng sản Phạm Văn Đồng - trái tim của một nhân cách lớn, luôn đập chung nhịp đập của non sông, của đất nước, của dân tộc, của nhân dân. Từ những năm tháng đầu đời học ở Huế và Hà Nội, Đồng chí đã sớm hòa mình vào phong trào yêu nước của thanh niên trí thức Việt Nam; dưới sự dìu dắt trực tiếp của Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc, tinh thần dân tộc tự phát của người thanh niên yêu nước đã chuyển biến thành sự giác ngộ lý tưởng cách mạng. Những năm tháng hoạt động bí mật, bị giam cầm tại nơi ngục tù Côn Đảo càng tôi luyện bản lĩnh, khí tiết và sự kiên định son sắt của đồng chí vào con đường cách mạng đã lựa chọn. Đồng chí tích cực tham gia vào quá trình xây dựng căn cứ địa, chuẩn bị lực lượng, góp phần vào thắng lợi của cuộc Tổng khởi nghĩa giành chính quyền về tay nhân dân vào mùa thu lịch sử năm 1945.

Thưa các đồng chí và quý vị!

Bên cạnh bản lĩnh, phẩm chất đạo đức sáng ngời của một người chiến sĩ cộng sản, đồng chí Phạm Văn Đồng còn được ghi nhận như một nhà lãnh đạo tài năng với tư duy đổi mới, tầm nhìn chiến lược và năng lực tổ chức điều hành xuất sắc.

Sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945, đồng chí Phạm Văn Đồng được Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh tin tưởng giao đảm nhiệm nhiều trọng trách quan trọng: Từ tham gia lãnh đạo kháng chiến, kiến quốc đến trực tiếp đứng đầu điều hành các lĩnh vực tài chính, đối ngoại. Đặc biệt, đồng chí Phạm Văn Đồng được Đảng, Nhà nước giao trọng trách Thủ tướng Chính phủ trong hơn 30 năm (1955-1987).

Trên cương vị người đứng đầu Chính phủ, Đồng chí cùng tập thể lãnh đạo Đảng, Nhà nước "tay trắng dựng nên cơ đồ" điều hành, chèo lái đất nước vượt qua những giai đoạn đặc biệt khó khăn: Xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, vừa chi viện cho tiền tuyến lớn miền Nam trong kháng chiến chống Mỹ, cứu nước và khôi phục, phát triển đất nước sau ngày thống nhất. Trong hoàn cảnh chiến tranh và bao vây cấm vận, Đồng chí luôn kiên định mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội; từng bước củng cố và hoàn thiện bộ máy nhà nước cách mạng; xây dựng nền hành chính thống nhất, đề cao kỷ luật, kỷ cương; chú trọng tổ chức sản xuất, phát triển kinh tế, văn hóa, giáo dục, y tế, an sinh xã hội... chăm lo đời sống nhân dân; huy động sức người, sức của cho sự nghiệp kháng chiến, kiến quốc.

Đồng chí chính là một trong những nhà lãnh đạo trực tiếp đặt nền móng cho sự nghiệp Đổi mới của toàn dân tộc trong thế kỷ XX. Sau ngày đất nước thống nhất, trước những hạn chế của cơ chế quản lý tập trung, quan liêu, bao cấp, Đồng chí đã sớm trăn trở tìm hướng tháo gỡ, tìm đường khuyến khích cách làm mới trong quản lý và sản xuất, góp phần hình thành đường lối đổi mới của Đảng. Đồng chí cũng là người để lại dấu ấn tại những công trình thế kỷ, mang tính biểu tượng cho trí tuệ, bản lĩnh của con người Việt Nam trong kỷ nguyên xây dựng đất nước như: Thủy điện Hòa Bình, Nhà máy gang thép Thái Nguyên... Những dấu ấn này thể hiện rõ tinh thần trách nhiệm, sự tận tụy, tinh thần đổi mới sáng tạo, tư duy thực tiễn và tầm nhìn chiến lược của người đứng đầu Chính phủ.

Là một người đặc biệt coi trọng sự nghiệp giáo dục và xây dựng con người mới, đồng chí xem giáo dục là quốc sách hàng đầu, là tương lai của dân tộc. Trên lĩnh vực báo chí-tư tưởng, đồng chí Phạm Văn Đồng là một nhà lý luận xuất sắc, nhà tư tưởng lỗi lạc với nhiều tác phẩm lý luận sắc bén phục vụ nhiệm vụ chính trị các thời kỳ, có tính định hướng và chỉ đạo thực tiễn sinh động và còn vẹn nguyên giá trị đến ngày hôm nay. Đồng chí cũng là người đặt những viên gạch đầu tiên cho chuyên ngành Hồ Chí Minh học ở Việt Nam.

Đồng chí cũng là một nhà văn hóa lớn của dân tộc, người luôn quan tâm sâu sắc đến văn hóa và liên tục sáng tạo văn hóa, đồng thời luôn đề cao việc giữ gìn sự trong sáng của tiếng Việt, trân trọng vai trò của trí thức, văn nghệ sĩ trong sự nghiệp cách mạng của Đảng và Nhà nước ta. Di sản tinh thần lớn nhất mà Đồng chí để lại cũng chính là những tác phẩm về văn hóa và khoa học xã hội, nhân văn.

Trong lĩnh vực đối ngoại, Đồng chí là một nhà ngoại giao tài năng, có uy tín lớn trên thế giới, nhìn xa trông rộng, tinh tế và linh hoạt, kiên cường và mềm dẻo, ứng xử nhanh nhạy, sáng tạo, là một tấm gương sáng ngời cho phong cách ngoại giao Hồ Chí Minh. Đồng chí đã nhiều lần giữ cương vị Trưởng đoàn Việt Nam tham dự các Hội nghị quốc tế, trực tiếp giải quyết những vấn đề không chỉ của nước ta mà còn liên quan đến nhiều quốc gia, nhiều phong trào ở khu vực và quốc tế.

Với nhân dân, Đồng chí luôn gần gũi với tình cảm thân thương, suốt đời sống hết mình phục vụ nhân dân, quan tâm chăm lo đời sống nhân dân; nhạy cảm, thấu hiểu với nguyện vọng của nhân dân.

Có thể khẳng định, đồng chí Phạm Văn Đồng một tấm gương sáng ngời về đạo đức cách mạng: Tận trung với Đảng, với nước, tận hiếu với nhân dân; dám nghĩ dám làm, dám chịu trách nhiệm; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; luôn đấu tranh chống quan liêu, tham ô, lãng phí; luôn đặt lợi ích của Tổ quốc, của nhân dân lên trên hết, trước hết. Suốt cuộc đời mình, dù ở vị trí nào, Đồng chí luôn giữ vững phong cách làm việc sâu sát thực tiễn, nói đi đôi với làm; sống khiêm nhường, giản dị, bao dung; luôn tạo được sự gần gũi, tin yêu trong nhân dân và sự trân trọng của bạn bè quốc tế.

Thưa các đồng chí và quý vị!

Suốt 75 năm hoạt động cách mạng liên tục, được Đảng và Nhà nước giao nhiều trọng trách: 41 năm là Ủy viên Trung ương Đảng, 35 năm là Ủy viên Bộ Chính trị, 32 năm là Thủ tướng Chính phủ, 10 năm là Cố vấn Ban Chấp hành Trung ương, đồng chí Phạm Văn Đồng đã đi qua trọn vẹn thế kỷ XX bằng sự tận tâm cống hiến, mang hết nhiệt tình, tài năng và trí tuệ phục vụ cho cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc và xây dựng, phát triển đất nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Cuộc đời và sự nghiệp cách mạng phong phú, kiên trì, bền bỉ của đồng chí Phạm Văn Đồng để lại cho chúng ta nhiều kinh nghiệm quý báu, thiết thực đối với sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước hôm nay, trong đó có 5 bài học sau:

Một là, kiên định lý tưởng, vững vàng trước mọi khó khăn, thử thách. Suốt đời trung thành với mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, luôn giữ vững bản lĩnh chính trị và niềm tin vào con đường đã lựa chọn. Đây là bài học sâu sắc nhắc nhở chúng ta hôm nay phải kiên định nền tảng tư tưởng của Đảng, giữ vững định hướng phát triển trong bối cảnh hội nhập sâu rộng và nhiều biến động phức tạp.

Hai là, xây dựng Nhà nước của dân, do dân, vì dân; lấy nhân dân làm trung tâm, kiên quyết chống quan liêu, xa rời nhân dân, tham nhũng, lãng phí, tiêu cực. Đây là yêu cầu cốt lõi trong xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa hiện nay: Mọi chủ trương, chính sách phải thật sự vì dân, dựa vào dân và chịu trách nhiệm trước dân.

Ba là, đề cao trí tuệ, tư duy đổi mới, phát triển giáo dục và văn hóa; coi giáo dục là quốc sách hàng đầu, văn hóa là nền tảng tinh thần và động lực của phát triển. Trong bối cảnh chuyển đổi số và kinh tế tri thức, bài học ấy càng có ý nghĩa: Muốn phát triển nhanh và bền vững phải chú trọng đầu tư cho con người, cho khoa học, cho tri thức, cho đổi mới sáng tạo đi đôi với giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc.

Bốn là, kết hợp chặt chẽ giữa kiên định nguyên tắc và linh hoạt trong sách lược. Trong đối ngoại, Đồng chí luôn vững vàng về lập trường nhưng mềm dẻo, sáng tạo trong phương pháp. Đây là kinh nghiệm quý trong hội nhập quốc tế hiện nay: Giữ vững độc lập, tự chủ, đồng thời chủ động, tích cực mở rộng hợp tác vì lợi ích quốc gia-dân tộc.

Năm là, đề cao trách nhiệm nêu gương, tinh thần tự phê bình và phê bình; giản dị, liêm khiết, tận tụy và dám nhận trách nhiệm trước Đảng, trước nhân dân, nhất là những việc khó, việc có tính chất quyết định, việc có tính chất nhạy cảm. Trong công cuộc xây dựng, chỉnh đốn Đảng hiện nay, việc nêu gương của cán bộ, nhất là người đứng đầu, có ý nghĩa quyết định đối với việc củng cố niềm tin của nhân dân.

Thưa các đồng chí và quý vị!

Tưởng nhớ và học tập tấm gương đồng chí Phạm Văn Đồng, chúng ta càng trân trọng và quyết tâm phát huy giá trị tư tưởng, tinh thần của Đồng chí. Trân trọng là hiểu đúng, ghi nhớ đúng, kể lại đúng, là đặt hình ảnh của Đồng chí vào mạch nguồn lịch sử dân tộc một cách khách quan, công bằng, bình dẳng và sâu sắc; phát huy là tiếp nhận di sản trong cuộc đời và sự nghiệp của Đồng chí để không ngừng học tập, noi theo; là rèn luyện bản lĩnh, nâng cao trí tuệ, bồi đắp tinh thần phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân; là vận dụng sáng tạo những bài học quý báu ấy vào từng quyết sách, vào thực tiễn công tác và cuộc sống hằng ngày.

Nhân kỷ niệm 120 năm ngày sinh, trước anh linh đồng chí Phạm Văn Đồng, một lần nữa, chúng ta xin bày tỏ lòng biết ơn và tri ân sâu sắc; đồng thời khẳng định quyết tâm trân trọng kế thừa và phát huy những giá trị, di sản to lớn mà Đồng chí để lại cho hôm nay và mai sau, cho sự nghiệp xây dựng nước Việt Nam giàu mạnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc, vững bước tiến lên chủ nghĩa xã hội.

Chúc các đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo, lão thành cách mạng cùng các quý vị đại biểu, khách quý và toàn thể đồng chí, đồng bào và gia đình đồng chí Phạm Văn Đồng nhiều sức khỏe, hạnh phúc và thành công!

Xin trân trọng cảm ơn!

(★) Đầu đề là của Báo Nhân Dân

Thủ tướng Phạm Minh Chính dự Lễ kỷ niệm 120 năm Ngày sinh Thủ tướng Phạm Văn Đồng

(Tiếp theo trang 1)

Nhân dịp này, Tổng Bí thư Tô Lâm gửi lẵng hoa chúc mừng.

Tại buổi lễ, lãnh đạo tỉnh Quảng Ngãi nhấn mạnh, kỷ niệm 120 năm Ngày sinh Thủ tướng Phạm Văn Đồng, quê hương Quảng Ngãi càng thêm tự hào về người con ưu tú đã có những cống hiến to lớn cho Cách mạng Việt Nam thế kỷ 20 và để lại nhiều giá trị lý luận, tư tưởng mang giá trị thời đại. Dù trọn đời vì nước, ít có dịp trở về thăm quê nhà, đồng chí luôn dành tình cảm sâu nặng cho gia đình, dòng họ và mảnh đất nơi mình sinh ra; thường xuyên căn dặn, nhắc nhở cán bộ, nhân dân tỉnh nhà nêu cao ý chí tự lực, không ngừng vươn lên.

Mỗi kỳ Đại hội Đảng bộ tỉnh hay trước những chiến dịch quan trọng, đồng chí đều gửi điện chúc mừng, động viên, tiếp thêm niềm tin và sức mạnh cho Đảng bộ, quân và nhân dân trong tỉnh. Phát huy lời dạy ấy, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân Quảng Ngãi đã nỗ lực xây dựng quê hương đạt nhiều kết quả qua các thời kỳ. Thực hiện di huấn của đồng chí Phạm Văn Đồng "Xây dựng tỉnh nhà thành một tỉnh giàu mạnh, nhân dân có cuộc sống ấm no, hạnh phúc", những năm qua, nhất là nhiệm kỳ 2020-2025, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân Quảng Ngãi đã phát huy đoàn kết, nỗ lực bứt phá và đạt nhiều kết quả toàn diện; đời sống nhân dân, nhất là ở vùng sâu, vùng xa, hải đảo, vùng đồng bào dân tộc thiểu số được cải thiện; tỷ lệ hộ nghèo giảm bền vững...

Quán triệt sâu sắc tinh thần "Đoàn kết-Dân chủ-Kỷ cương-Đột phá-Phát triển", Đảng bộ, chính quyền và nhân dân các dân tộc trong tỉnh tiếp tục phát huy trí tuệ tập thể, ý chí tự lực, tự cường; chủ động thích ứng với bối cảnh mới, biến thách thức thành cơ hội, tập trung thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ nhiệm kỳ 2025 - 2030, góp phần cùng cả nước triển khai hiệu quả Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng, xây dựng quê hương Quảng Ngãi ngày càng giàu đẹp, văn minh, nghĩa tình, xứng đáng với truyền thống cách mạng kiên trung bất khuất và tâm nguyện của đồng chí Phạm Văn Đồng.

Phát biểu tại buổi lễ, Thủ tướng Phạm Minh Chính nhấn mạnh, Thủ tướng Phạm Văn Đồng - Người cộng sản kiên trung được nhân dân và đồng chí gọi bằng cái tên thân thuộc Anh Tô, người được lịch sử khắc họa là một trong những nhà lãnh đạo kiệt xuất của Cách mạng Việt Nam; người học trò xuất sắc, người cộng sự gần gũi, tri kỷ của Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại; người được cộng đồng quốc tế mến mộ với tư cách là nhà quản lý tài đức vẹn toàn, nhà ngoại giao bản lĩnh, nhà văn hóa lớn và nhà tư tưởng, lý luận sắc bén. Đồng chí Phạm Văn Đồng là một tấm gương sáng ngời về đạo đức cách mạng: Tận trung với Đảng, với nước, tận hiếu với nhân dân; dám nghĩ dám làm, dám chịu trách nhiệm; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư. Cuộc đời và sự nghiệp cách mạng phong phú, kiên trì, bền bỉ của đồng chí Phạm Văn Đồng để lại cho chúng ta nhiều kinh nghiệm quý báu, thiết thực đối với sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước hôm nay...

★ Trước lễ kỷ niệm, Thủ tướng Phạm Minh Chính và Đoàn công tác, lãnh đạo tỉnh Quảng Ngãi đã vào dâng hương, dâng hoa tại Khu lưu niệm Thủ tướng Phạm Văn Đồng ở xã Mộ Đức ■

Lực lượng nòng cốt bảo vệ Tổ quốc trên không gian mạng

NINH CƠ

Thời gian qua, Bộ Tư lệnh Tác chiến không gian mạng (Bộ Tư lệnh 86) đã nỗ lực hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ, xứng đáng là lực lượng chuyên trách, nòng cốt của Quân đội nhân dân Việt Nam trong bảo vệ Tổ quốc trên không gian mạng.

Trước tình hình các thế lực thù địch lợi dụng không gian mạng để tiến hành chiến tranh thông tin, chiến tranh tâm lý, xuyên tạc chủ trương, đường lối của Đảng, kích động "tự diễn biến", "tự chuyển hóa", tìm cách phi chính trị hóa quân đội, việc hình thành một lực lượng đủ mạnh, đủ khả năng làm chủ công nghệ và giữ vững trận địa tư tưởng trên không gian mạng là yêu cầu khách quan, cấp thiết.

Bộ Tư lệnh Tác chiến không gian mạng (Bộ Tư lệnh 86) trực thuộc Bộ Quốc phòng được thành lập trên cơ sở tổ chức lại Cục Công nghệ Thông tin thuộc Bộ Tổng Tham mưu. Đơn vị có chức năng quản lý nhà nước, trực tiếp tổ chức thực hiện nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền quốc gia trên không gian mạng và công nghệ thông tin trong quân đội.

Sự ra đời Bộ Tư lệnh 86 thể hiện tư duy quốc phòng hiện đại, chủ động, từ sớm, từ xa của Đảng, Nhà nước và quân đội, đáp ứng yêu cầu "Xây dựng lực lượng tác chiến không gian mạng tinh, gọn, mạnh, có trình độ khoa học và công nghệ cao, đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc trong chiến tranh hiện đại".

Thiếu tướng Nguyễn Tùng Hưng, Phó Tư lệnh Bộ Tư lệnh 86 cho biết, tiếp nối truyền thống là cơ quan tham mưu chiến lược về bảo vệ không gian mạng, năm 2025, Bộ Tư lệnh 86 đã thực hiện một số nhiệm vụ quan trọng như: Tham mưu, triển khai thực hiện các nghị quyết của Bộ Chính trị, Chính phủ và của Quân ủy Trung ương về đột phá phát triển khoa học-công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trong Bộ Quốc phòng; chỉ đạo công tác chuyển đổi số toàn quân, triển khai phong trào "Bình dân học vụ số" trong quân đội; tham mưu xây dựng dự thảo Luật Chuyển đổi số, Luật Thương mại điện tử, Luật Công nghiệp công nghệ số, Luật An ninh mạng...; triển khai nhiệm vụ chống khai thác hải sản bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định, hỗ trợ kết nối phần mềm quản lý, khai thác tàu cá của Bộ đội Biên phòng với hệ thống cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư và ứng dụng VNeID.

Đơn vị đã hoàn thành thử nghiệm hệ thống quản lý văn bản và điều hành tích hợp giải pháp bảo mật cơ yếu; thử nghiệm hệ thống quản lý văn bản và điều hành di động; chủ động nghiên cứu đặc điểm chiến tranh hiện đại, phương thức tác chiến mới, nhất là sự kết hợp giữa tác chiến quân sự với chiến tranh thông tin, chiến tranh mạng; từ đó tham mưu Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng ban hành các chủ trương, giải pháp phù hợp điều kiện thực tiễn Việt Nam. Đơn vị chủ động tổ chức đồng bộ các biện pháp phòng thủ mạng, bảo vệ an toàn hệ thống chỉ huy-điều hành quân sự, mạng thông tin quân sự, cơ sở dữ liệu quốc phòng, hạ tầng số phục vụ huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu; phát hiện sớm, ngăn chặn từ xa, xử lý kịp thời, bảo đảm thông tin quân sự luôn thông suốt, an toàn, bí mật, góp phần giữ vững thế chủ động chiến lược; bảo vệ vững chắc thế trận quốc phòng toàn dân, không để đối phương lợi dụng không gian mạng gây mất ổn định chính trị, xã hội...

Trong 5 năm qua, Bộ Tư lệnh 86 có bảy đề tài cấp Bộ Quốc phòng, 65 đề tài cấp Bộ Tư lệnh, một sáng kiến cấp quốc gia và 19 sáng kiến cấp Bộ Quốc phòng, biên soạn 56 tài liệu huấn luyện chuyên ngành tác chiến không gian mạng và công nghệ thông tin, 91 công trình tham gia Giải thưởng "Tuổi trẻ sáng tạo toàn quân" (5 công trình đoạt giải nhất, 18 công trình đoạt giải nhì, 28 công trình đoạt giải ba, 17 công trình đoạt giải khuyến khích) và nhiều công trình được đưa vào ứng dụng rộng rãi trong Bộ Tư lệnh và toàn quân... ■

NGHỊ QUYẾT VÀ HÀNH ĐỘNG - PHÁT TRIỂN NHANH, BỀN VỮNG ĐẤT NƯỚC

Khi mỗi cán bộ là "hạt nhân hành động"

KHÁNH MINH

CÔNG tác cán bộ luôn được xác định là "then chốt của then chốt" trong công tác xây dựng Đảng. Chất lượng đội ngũ cán bộ quyết định trực tiếp năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng và hiệu lực, hiệu quả quản trị quốc gia. Văn kiện Đại hội XIV của Đảng tiếp tục nhấn mạnh yêu cầu xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức các cấp, nhất là cấp chiến lược và cấp cơ sở, có đủ phẩm chất, năng lực, trình độ, thật sự chuyên nghiệp, liêm chính, tận tụy, thực hiện nghiêm trách nhiệm và đạo đức công vụ.

Bước vào giai đoạn phát triển mới, với khát vọng xây dựng đất nước phát triển nhanh và bền vững, yêu cầu đặt ra đối với công tác cán bộ ngày càng cao. Tại Hội nghị toàn quốc nghiên cứu, học tập, quán triệt và triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội XIV, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh: Đột phá trong hành động phải bắt đầu từ "đột phá về con người". Trọng tâm là xây dựng đội ngũ cán bộ có năng lực tổ chức thực thi, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung. Đây không chỉ là yêu cầu về phẩm chất chính trị, mà còn là đòi hỏi về tư duy quản trị hiện đại, tinh thần đổi mới sáng tạo và khả năng thích ứng trước những biến động nhanh chóng của tình hình trong nước và quốc tế.

Thực tiễn cho thấy, chủ trương đúng đắn đến đâu cũng khó đi vào cuộc sống nếu thiếu đội ngũ cán bộ đủ tầm và đủ tâm để tổ chức thực hiện. Ngược lại, cán bộ tốt có thể biến những định hướng chiến lược thành kết quả cụ thể, tạo nên những bước phát triển đột phá. Vì vậy, đầu tư cho công tác cán bộ vừa là yêu cầu xây dựng Đảng, đồng thời là chiến lược phát triển dài hạn của quốc gia trong bối cảnh cạnh tranh gay gắt về chất lượng nguồn nhân lực và năng lực quản trị. Tại Hải Phòng, công tác cán bộ được triển khai đồng bộ, bài bản. Thành phố hiện có khoảng 12.000 cán bộ, công chức và gần 65.000 viên chức làm việc trong các cơ quan, đơn vị nhà nước. Việc đánh giá, quy hoạch, bổ nhiệm cán bộ được thực hiện chặt chẽ, khách quan, công khai, minh bạch, bảo đảm đúng quy định. Công tác đào tạo, bồi dưỡng được đổi mới cả về nội dung và phương thức, gắn với yêu cầu thực tiễn. Theo đồng chí Nguyễn Hồng Vinh, Phó Trưởng ban Tổ chức Thành ủy, Hải Phòng là một trong những địa phương sớm triển khai chủ trương đào tạo, bồi dưỡng cán bộ ở nước ngoài bằng ngân sách nhà nước theo Kết luận số 39-KL/TW của Bộ Chính trị. Việc cử cán bộ đi học tập, nghiên cứu tại các quốc gia có trình độ phát triển cao và có nhiều điểm tương đồng về thể chế đã góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ, từng bước hình thành lớp cán bộ có tư duy quản trị hiện đại, tầm nhìn rộng và khả năng hội nhập. Nhờ đó, đội ngũ cán bộ của thành phố cơ bản bảo đảm cơ cấu ba độ tuổi, có tính kế thừa và phát triển; giữ vững bản lĩnh chính trị, đạo đức lối sống trong sáng; đồng thời mạnh dạn đổi mới, sáng tạo trong thực thi nhiệm vụ. Đặc biệt, đội ngũ cán bộ làm công tác tổ chức xây dựng Đảng không ngừng được củng cố, nâng cao chất lượng, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao trong tình hình mới. Điều này có ý nghĩa quan trọng, bởi công tác tổ chức chính là nền tảng để bảo đảm sự thống nhất, kỷ cương và hiệu lực trong toàn hệ thống chính trị.

Thành ủy Hải Phòng xác định đổi mới công tác đào tạo, bồi dưỡng theo hướng linh hoạt, thực chất, sát với chức danh và yêu cầu nhiệm vụ, gắn với chuyển đổi số và cải cách hành chính. Việc kết hợp đào tạo trong nước với cử cán bộ đi học tập ở nước ngoài được thực hiện có trọng tâm, trọng điểm. Chủ trương luân chuyển cán bộ trẻ có phẩm chất, năng lực nổi trội về cơ sở tiếp tục được đẩy mạnh nhằm tạo môi trường rèn luyện thực tiễn, xây dựng nguồn cán bộ lâu dài, vững chắc. Song song với đào tạo, bồi dưỡng là tăng cường kiểm tra, giám sát, siết chặt kỷ luật, kỷ cương trong công tác cán bộ. Những trường hợp không đủ phẩm chất, năng lực, uy tín được kịp thời sàng lọc, đưa ra khỏi vị trí công tác, bảo đảm sự trong sạch, vững mạnh của đội ngũ. Đồng thời, thành phố thực hiện chủ trương khuyến khích và bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám đột phá vì lợi ích chung; tạo môi trường để những người dám nghĩ, dám làm yên tâm cống hiến. Khi mỗi cán bộ thật sự trở thành "hạt nhân hành động", có khả năng lan tỏa tinh thần trách nhiệm và khát vọng đổi mới trong tập thể, Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng mới được hiện thực hóa bằng những chuyển biến cụ thể trong đời sống xã hội ■

Đổi mới phương thức lãnh đạo từ thực tiễn

LÂM THỌ

THỰC hiện các đột phá chiến lược Đại hội XIV của Đảng về hoàn thiện thể chế và nâng cao năng lực quản trị quốc gia, tỉnh Quảng Ninh tiếp tục khẳng định hiện đại hóa nền hành chính và tối ưu hóa năng lực của bộ máy là giải pháp để giải phóng các nguồn lực. Với tư duy hành động, Đảng bộ tỉnh cụ thể hóa các mục tiêu bằng những mô hình quản trị thông minh, tạo nền tảng vững chắc cho hành trình trong kỷ nguyên mới.

Nhiệm kỳ vừa qua, tỉnh tạo chuyển biến thực chất thông qua việc thực hiện hiệu quả Đề án số 25, ngày 31/10/2014 của Tỉnh ủy Quảng Ninh, hợp nhất các cơ quan tham mưu của cấp ủy với cơ quan chuyên môn chính quyền, giảm 30% số sở, ngành. Đặc biệt, dấu mốc ngày 1/7/2025, khi chính thức vận hành chính quyền địa phương hai cấp gắn với triển khai thủ tục hành chính "phi địa giới" theo Quyết định số 1949, ngày 12/6/2025 của Ủy ban nhân dân tỉnh, đã làm thay đổi hoàn toàn, chuyển mạnh tư duy quản lý theo hộ khẩu, sang phục vụ theo nhu cầu thực tế của người dân và doanh nghiệp. Người dân không còn bị ràng buộc bởi nơi cư trú. Theo thống kê, sau 4 tháng triển khai, hơn 4.600 hồ sơ phi địa giới đã được giải quyết tại các điểm tiếp nhận thuận tiện nhất, tư duy "chính quyền kiến tạo" cũng lan tỏa đến tận các địa bàn vùng sâu, vùng xa.

Lấy số hóa làm nền tảng và liên thông dữ liệu làm huyết mạch để kiến tạo sức mạnh quản trị thực chất, tỉnh Quảng Ninh thực hiện quy trình "5 bước trên môi trường điện tử" (tiếp nhận, thẩm định, phê duyệt, ký số và trả kết quả trực tuyến), gắn với việc cung cấp chữ ký số cá nhân cho cán bộ và sử dụng con dấu thứ hai theo cơ chế ủy quyền đúng pháp luật (con dấu pháp lý của các sở, ngành được ủy quyền đặt tại Trung tâm phục vụ Hành chính công). Giải pháp này cho phép đóng dấu vào kết quả thủ tục ngay sau khi lãnh đạo sở phê duyệt điện tử, giúp quy trình giải quyết được khép kín, không còn độ trễ do luân chuyển hồ sơ giấy giữa các cơ quan. Kết quả là 100% kết quả đủ điều kiện được đồng bộ lên kho dữ liệu điện tử của tổ chức, cá nhân, giúp người dân tái sử dụng dữ liệu mà không cần cung cấp lại thông tin đã có trong cơ sở dữ liệu quốc gia. Sự minh bạch này giúp tỉnh giữ vững vị trí đứng đầu chỉ số PCI suốt 8 năm liên tiếp (2017-2024), loại bỏ hoàn toàn tư duy áp đặt trong quản trị công.

Giai đoạn 2026-2030, trên cơ sở kế thừa và phát triển những giá trị thực tiễn từ Nghị quyết số 05-NQ/TU ngày 9/4/2021 của Tỉnh ủy và Kết luận số 14-KL/TW, ngày 22/9/2021 của Bộ Chính trị về chủ trương khuyến khích và bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo vì lợi ích chung, tỉnh Quảng Ninh tiếp tục hoàn thiện cơ chế bảo vệ cán bộ để nhanh chóng hiện thực hóa tầm nhìn đột phá trong Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng. Đây là hành lang pháp lý quan trọng để cán bộ tại các địa bàn trọng điểm như Vân Đồn hay Quảng Yên mạnh dạn thí điểm các mô hình kinh tế chưa có tiền lệ như khu phức hợp có casino hay khu công nghiệp sinh thái thông minh. Để bảo đảm bộ máy vận hành thông suốt sau sáp nhập, tỉnh ban hành chính sách hỗ trợ đi lại cho cán bộ được điều động về các đặc khu, hải đảo. Song song đó, tỉnh chủ động biệt phái cán bộ có trình độ chuyên môn cao về tăng cường cho cơ sở, địa bàn, như: Đường Hoa, Tuần Châu, Cái Chiên... ở các lĩnh vực thiết yếu như tài nguyên-môi trường, dân tộc, tôn giáo, bảo đảm không để nhiệm vụ bị ngắt quãng.

Những nỗ lực của Quảng Ninh đang xác lập một phương thức quản trị số đồng bộ, nơi mọi dữ liệu từ hồ sơ đảng viên, đến tiến độ thực thi công vụ được liên thông và giám sát trực tiếp theo thời gian thực trên Hệ thống thông tin giải quyết thủ tục hành chính và ứng dụng Sổ tay đảng viên điện tử. Bước tiến về công nghệ, đồng thời cũng là bước chuyển mạnh về tư duy quản trị. Đó là siết chặt kỷ luật, kỷ cương, nhưng mở rộng không gian sáng tạo. Cơ chế vận hành minh bạch, khoa học này là "cơ chế sàng lọc" và cũng là "đòn bẩy" bảo đảm mỗi quyết sách của Đảng bộ tỉnh đều đi trúng mục tiêu, giải quyết kịp thời các bài toán thực tiễn về phát triển bền vững trong giai đoạn mới ■

Hoàn thành bầu cử sớm tại nơi xa nhất trên thềm lục địa phía nam

(Tiếp theo trang 1)

nhân viên Trạm khí tượng thủy văn (Đài Khí tượng Thủy văn khu vực Nam Bộ), cán bộ, chiến sĩ tàu trực và ngư dân trên các tàu đánh cá.

Trung sĩ Trần Đăng Khoa, sinh năm 2006, quê ở Tiền Giang, bày tỏ xúc động vì lần đầu tiên được thực hiện quyền và trách nhiệm công dân ở một nơi đặc biệt, đầu sóng ngọn gió của Tổ quốc: Đó sẽ là kỷ niệm không thể nào quên của tuổi 20.

Trung sĩ Lê Thành Hiếu, sinh năm 2003 bày tỏ: Tôi đã hiểu rõ hơn về quyền và trách nhiệm, nghĩa vụ của mình đối với đất nước. Trước ngày bầu cử, Hiếu và đồng đội đã tìm hiểu, trao đổi kỹ về tiểu sử ứng cử viên để có được lựa chọn của riêng mình.

Trong những ngày tới, tàu TS-04 và TS-21 tiếp tục tổ chức bầu cử sớm trên biển tại các bãi cạn còn lại thuộc quản lý của Vùng 2 Hải quân ■

Duy trì đà tăng trưởng xuất khẩu

(Tiếp theo trang 1)

Ngay trong tháng 1/2026, nhờ đơn hàng nhộn nhịp, xuất khẩu nông, lâm, thủy sản ghi nhận tăng trưởng cao, tạo nên bức tranh sôi động cho toàn ngành. Theo Cục Thống kê (Bộ Tài chính), có ba mặt hàng/nhóm mặt hàng nông nghiệp đã cán mốc kim ngạch hơn 1 tỷ USD là gỗ và sản phẩm gỗ 1,6 tỷ USD, cà-phê 1,08 tỷ USD và thủy sản 1,01 tỷ USD.

Năm 2026, Bộ Nông nghiệp và Môi trường đặt mục tiêu kim ngạch đạt 74 tỷ USD; mở rộng xuất khẩu sang nhiều thị trường tiềm năng mới.

KHỞI SẮC TRÊN DIỆN RỘNG

Vừa trở về từ Hội chợ Fruit Logistica-Berlin (Đức) năm 2026, ông Nguyễn Đình Tùng, Tổng Giám đốc Công ty Vina T&T Group cho biết: Đây là Hội chợ hàng đầu thế giới về trái cây, nông sản tươi và chuỗi cung ứng toàn cầu. Ngay trong ngày đầu tiên, gian hàng Vina T&T Group đã trở thành điểm dừng chân của nhiều đối tác và nhà nhập khẩu, hứa hẹn nhiều đơn hàng giá trị trong năm. Mỗi sản phẩm trái cây của công ty đều được canh tác theo quy trình chuẩn với hệ thống kiểm soát chất lượng và kiểm định nghiêm ngặt; năng lực xuất khẩu-logistics xuyên suốt bảo đảm tính đồng nhất về chất lượng và tiêu chuẩn trong toàn bộ chuỗi cung ứng. Theo Hiệp hội Rau quả Việt Nam, kim ngạch xuất khẩu rau quả cả nước tháng 1/2026 đạt khoảng 750 triệu USD, tăng gần gấp đôi so với cùng kỳ. Ngành rau quả đang tự tin hướng đến mốc xuất khẩu 10 tỷ USD năm 2026, trong đó tập trung vào các thị trường chủ lực như Trung Quốc, Mỹ, EU và khai mở nhiều thị trường mới.

Nối tiếp đà tăng trưởng của ngành hàng cà-phê năm 2025, tháng 1/2026 kim ngạch xuất khẩu cà-phê Việt Nam đạt 1,08 tỷ USD, mở ra kỳ vọng tăng tốc mới cho cả năm. Đến cuối tháng 1/2026, do nhu cầu thu mua phục vụ xuất khẩu ổn định, giá cà-phê trong nước tiếp tục tăng, dao động khoảng 101.000 đến 102.000 đồng/kg. Chị Cao Thị Lưu Biểu (phường Ea Kao, tỉnh Đắk Lắk) cho biết, giá cà-phê cao đã mang lại nguồn thu nhập lớn cho nông dân. Người trồng cà-phê hiện đang liên kết ngày càng chặt chẽ với các doanh nghiệp chế biến tạo ra lượng hàng hóa chất lượng, đạt chuẩn yêu cầu xuất khẩu cho nên đầu ra ổn định. Cùng nhịp tăng trưởng đó, ngành thủy sản đã vươn lên kim ngạch hơn 1 tỷ USD trong tháng 1/2026. Theo Phó Tổng Thư ký Hiệp hội Chế biến và Xuất khẩu thủy sản Việt Nam (VASEP) Lê Hằng, nhịp độ đơn hàng đầu năm được các doanh nghiệp thủy sản nỗ lực duy trì tốt mặc dù bối cảnh thương mại toàn cầu tiếp tục chịu sức ép từ các rào cản kỹ thuật và yếu tố thuế quan tại một số thị trường lớn. Tăng trưởng trong những tháng đầu năm chủ yếu đến từ thị trường Trung Quốc, Nhật Bản, ASEAN và nhóm sản phẩm cá tra, mực, bạch tuộc. Nhiều doanh nghiệp đã tận dụng nhu cầu tăng cao trước kỳ nghỉ Tết Nguyên đán, đẩy nhanh tiến độ giao hàng sang Trung Quốc. Tôm hùm là mặt hàng đóng góp đáng kể cho mức tăng trưởng tại thị trường này khi phân khúc tôm cao cấp được tiêu thụ mạnh trong dịp lễ. Đối với tôm xuất khẩu sang Mỹ, nhiều doanh nghiệp đã chủ động giao hàng sớm trong tháng 1 nhằm giảm rủi ro trước thời điểm công bố kết quả thuế chống bán phá giá ngày 17/2.

CHẾ BIẾN LÀ "CHÌA KHÓA" TĂNG TRƯỞNG

Năm 2025 đánh dấu sự thành công của nhiều ngành hàng nông nghiệp trong việc dịch chuyển cơ cấu sản phẩm xuất khẩu theo hướng đa dạng hóa chủng loại và giảm dần phụ thuộc vào xuất khẩu thô, tăng cường xuất khẩu sản phẩm chế biến sâu. Đây cũng được coi là chìa khóa tăng trưởng mới cho xuất khẩu năm 2026. Cụ thể, năm 2025, xuất khẩu cà-phê chế biến đạt 1,78 tỷ USD, tăng 50,4% so với năm 2024. Ông Nguyễn Nam Hải, Chủ tịch Hiệp hội Cà phê-Ca cao Việt Nam cho rằng, kết quả này đến từ việc doanh nghiệp đẩy mạnh đầu tư vào công nghệ chế biến sâu, mở rộng sản xuất cà-phê hòa tan, rang xay và các sản phẩm giá trị gia tăng cao. Từ đó giúp cà-phê chế biến Việt Nam được hưởng ưu đãi thuế quan theo các hiệp định thương mại tự do, gia tăng sức cạnh tranh trên thị trường quốc tế. Hiện Việt Nam mới có khoảng hơn 10% sản lượng xuất khẩu cà-phê chế biến sâu cho nên cần gia tăng hơn nữa dòng sản phẩm này để tăng trưởng kim ngạch bền vững.

Không chỉ cà-phê, các nhóm mặt hàng gỗ, sản phẩm gỗ, thủy sản, rau quả cũng ghi nhận nhu cầu cao của người tiêu dùng thế giới đối với sản phẩm chế biến sâu. Năm 2025 rau quả chế biến đạt kim ngạch kỷ lục khoảng 2 tỷ USD. Hiện nhiều doanh nghiệp xuất khẩu đang nỗ lực tạo dựng hệ sinh thái nông sản có giá trị gia tăng cao. Thí dụ như Công ty Vina T&T Group, sau hơn 10 năm xuất khẩu trái cây tươi ra thị trường thế giới, cuối tháng 12/2025 đã chính thức ra mắt dòng sản phẩm trái cây chế biến TiTi Food với các sản phẩm xoài, dứa, mãng cầu, sầu riêng… ứng dụng công nghệ sấy tiên tiến nhằm giữ trọn hương vị tự nhiên và giá trị dinh dưỡng, phục vụ xu hướng tiêu dùng tiện lợi, lành mạnh và an toàn. Đối với ngành gỗ, điểm nhấn đáng chú ý thời gian gần đây là sự dịch chuyển từ xuất khẩu nguyên liệu thô sang các sản phẩm chế biến sâu. Năm 2025, sản phẩm gỗ viên nén có mức tăng trưởng cao, đạt 1,17 tỷ USD, tăng 47,5% so với năm 2024. Thành công của gỗ viên nén là bài học điển hình về kinh tế tuần hoàn, mở ra hướng cho doanh nghiệp đầu tư công nghệ để khai thác tối đa phụ phẩm gỗ tạo ra các dòng sản phẩm năng lượng tái tạo. Ngoài ra đồ gỗ mỹ nghệ đạt 65 triệu USD, tăng 44,9% cho thấy sức hút của các sản phẩm chế biến sâu mang tính thủ công và giá trị văn hóa đối với phân khúc khách hàng cao cấp toàn cầu…

Ngay từ tháng đầu tiên của năm 2026 xuất khẩu nông, lâm, thủy sản không chỉ có điểm sáng riêng lẻ mà cho thấy đà đi lên của nhiều ngành hàng. Khi đơn hàng và thị trường cùng được mở rộng, tăng trưởng xuất khẩu dự báo sẽ tiếp tục duy trì nhịp độ cao thời gian tới ■

Việt Nam khẳng định vị thế chủ động và tinh thần trách nhiệm

(Tiếp theo trang 1)

Thứ trưởng Bộ Ngoại giao Ngô Lê Văn khẳng định, đây là sáng kiến có quy mô lớn nhất do Việt Nam khởi xướng tại UNESCO trong nhiều năm qua. Thành công này cho thấy cùng với việc tham gia các cơ chế đa phương với tư cách thành viên tích cực, Việt Nam đã và đang từng bước chuyển sang vị thế chủ động, đề xuất ý tưởng, đóng góp giải pháp, cùng cộng đồng quốc tế định hình các chuẩn mực mới cho phát triển.

Tổng Giám đốc UNESCO Audrey Azoulay đánh giá cao sự chủ động của Việt Nam, cho rằng sáng kiến phù hợp với định hướng chiến lược của UNESCO trong việc nhấn mạnh vai trò của văn hóa đối với phát triển bền vững và hòa bình. Trợ lý Tổng Giám đốc UNESCO Ernesto R.Ottone nhận định, nếu được Đại hội đồng Liên hợp quốc thông qua trong năm 2026, sáng kiến sẽ tạo điều kiện thuận lợi để đưa văn hóa trở thành một nội dung gắn kết chặt chẽ hơn trong chương trình nghị sự phát triển toàn cầu giai đoạn sau năm 2030.

NHẤT QUÁN TỪ ĐƯỜNG LỐI TRONG NƯỚC ĐẾN SÁNG KIẾN QUỐC TẾ

Thành công của sáng kiến "Thập kỷ quốc tế về văn hóa vì phát triển bền vững" là sự tiếp nối nhất quán đường lối của Đảng và Nhà nước ta về phát triển văn hóa. Nghị quyết số 80-NQ/TW ngày 7/1/2026 của Bộ Chính trị khẳng định: "Phát triển văn hóa, con người là nền tảng, nguồn lực nội sinh quan trọng, động lực to lớn, trụ cột, hệ điều tiết cho phát triển nhanh và bền vững đất nước". Văn kiện Đại hội XIV của Đảng tiếp tục nhấn mạnh yêu cầu phát huy sức mạnh văn hóa, con người thành nguồn lực nội sinh và động lực mạnh mẽ cho phát triển.

Những quan điểm đó đã và đang được cụ thể hóa trong thực tiễn. Chiến lược phát triển các ngành công nghiệp văn hóa đến năm 2030 đặt mục tiêu nâng cao tỷ trọng đóng góp của khu vực này trong nền kinh tế, xây dựng môi trường sáng tạo chuyên nghiệp, thúc đẩy đổi mới sáng tạo và hội nhập quốc tế. Theo báo cáo của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, những năm gần đây, công nghiệp văn hóa Việt Nam đóng góp bình quân khoảng 6,5-7,5% GDP mỗi năm; nhiều lĩnh vực như điện ảnh, nghệ thuật biểu diễn, mỹ thuật, nhiếp ảnh, thiết kế, trò chơi điện tử, quảng cáo và du lịch văn hóa có sự khởi sắc. Song song đó là các chương trình bảo tồn và phát huy di sản, xây dựng đời sống văn hóa cơ sở, phát triển con người Việt Nam toàn diện, gắn tăng trưởng kinh tế với tiến bộ, công bằng xã hội và gìn giữ bản sắc. Những di sản của Việt Nam được ghi danh trong danh sách của UNESCO không chỉ mang ý nghĩa tôn vinh giá trị truyền thống, mà còn tạo động lực cho phát triển du lịch bền vững, sinh kế cộng đồng và quảng bá hình ảnh quốc gia. Việt Nam hiện là thành viên tích cực của nhiều công ước quan trọng của UNESCO về bảo vệ di sản văn hóa và thiên nhiên, bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể và thúc đẩy sự đa dạng của các biểu đạt văn hóa. Từ chỗ tham gia và thụ hưởng, Việt Nam đã từng bước chuyển sang vai trò đề xuất sáng kiến, đóng góp ý tưởng và thúc đẩy hợp tác. Đó là biểu hiện sinh động của tư duy hội nhập chủ động, tự tin và có trách nhiệm.

Ông Jonathan Baker, Trưởng Đại diện UNESCO tại Việt Nam nhận định, trong các chiến lược quốc gia của Việt Nam, mối liên kết giữa văn hóa và phát triển đã được tích hợp rõ ràng và thực chất, từ việc gắn bảo tồn di sản với công nghiệp sáng tạo, du lịch bền vững đến phục hồi và phát triển nông thôn. Cách tiếp cận này phù hợp với các Mục tiêu phát triển bền vững của Liên hợp quốc và tạo nền tảng quan trọng để Việt Nam có thể đóng vai trò tích cực trong việc chuyển hóa "Thập kỷ quốc tế về văn hóa vì phát triển bền vững" thành những hành động cụ thể ở quy mô toàn cầu.

Biểu diễn múa trống Chhay-dăm - một loại hình nghệ thuật dân gian đặc sắc của người Khmer tại An Giang, một điểm nhấn thu hút khách du lịch tìm đến nơi đây.

Phó Giáo sư, Tiến sĩ Bùi Hoài Sơn, Ủy viên chuyên trách Ủy ban Văn hóa, Xã hội của Quốc hội ghi nhận sáng kiến của Việt Nam là một bước củng cố nhận thức trong bối cảnh mới. Việc đóng góp ý tưởng mang tính toàn cầu là một thước đo quan trọng của vị thế quốc gia trong việc sẵn sàng chia sẻ trách nhiệm và cùng kiến tạo tương lai chung. Ở góc độ rộng hơn, thúc đẩy văn hóa vì phát triển bền vững còn mở ra không gian đối thoại và hợp tác. Văn hóa có khả năng kết nối, giảm thiểu khác biệt, xây dựng lòng tin giữa các quốc gia trong bối cảnh thế giới phân hóa và cạnh tranh gia tăng. Khi Việt Nam đề xuất một sáng kiến mang tính bao trùm và nhân văn như vậy, đó cũng là thông điệp về một quốc gia yêu chuộng hòa bình, đề cao hợp tác và phát triển bền vững.

Nhiều chuyên gia cũng bày tỏ sự lạc quan rằng thành công của sáng kiến tại UNESCO là minh chứng cho vị thế ngày càng được nâng cao của Việt Nam trên trường quốc tế. Quan trọng hơn, đó là biểu hiện sinh động của tinh thần chủ động, trách nhiệm và khát vọng đóng góp vào tiến trình phát triển chung của nhân loại ■

Ứng dụng AI hiệu quả trong giáo dục đại học

MẠNH XUÂN

Cán bộ, giảng viên, học viên Học viện Cảnh sát nhân dân ứng dụng công nghệ AI trong công tác tư vấn, tuyển sinh. (Ảnh THẾ ĐẠI)

Trí tuệ nhân tạo (AI) đang tạo ra những đột phá trong cách thức giảng dạy và học tập, góp phần quan trọng vào thành tựu của giáo dục hiện đại. Tuy nhiên, cùng với những tiềm năng, cơ hội, sự phát triển của AI trong giáo dục đại học cũng đặt ra nhiều thách thức.

NHỮNG TÁC ĐỘNG TÍCH CỰC CỦA AI

Đối với giáo dục đại học, AI không chỉ đơn thuần hỗ trợ hoạt động giảng dạy và quản lý, mà còn góp phần thiết kế lại trải nghiệm học tập cá nhân hóa, nâng cao sự gắn bó của giảng viên, thúc đẩy mô hình đồng sáng tạo giữa nhà trường và người học; thúc đẩy tái cấu trúc mô hình giáo dục đại học theo hướng lấy người học làm trung tâm. Theo Tiến sĩ Nguyễn Đăng Khoa (Đại học Kinh tế Quốc dân), AI trong giáo dục không chỉ cải thiện chất lượng giảng dạy, mà còn giúp các trường học và tổ chức giáo dục hoạt động hiệu quả hơn, tập trung vào việc cung cấp kiến thức chính xác và kịp thời đến người học. Nhất là, AI có thể hỗ trợ phân tích kết quả học tập, để từ đó đưa ra các đề xuất học tập phù hợp, đồng thời giúp giáo viên giảm tải công việc hành chính, tập trung hơn vào việc giảng dạy. Các nền tảng AI trong giáo dục đại học cho phép giảng viên có thể tìm kiếm và ghi nhận các gợi ý, từ đó xây dựng các chương trình học tập mới, các bài giảng chất lượng cao cho nhà trường, tăng tương tác và khả năng tiếp thu kiến thức cho sinh viên. Việc ứng dụng AI trong giáo dục đại học có thể giúp giảm chi phí đào tạo, cho phép các trường đại học tiết kiệm chi phí và đầu tư vào các hoạt động đào tạo.

Nhiều chuyên gia giáo dục cho rằng, trong bối cảnh cạnh tranh toàn cầu và yêu cầu đổi mới chất lượng đào tạo, các trường đại học Việt Nam cần tiếp cận AI như một thành tố cốt lõi trong chiến lược phát triển-nơi công nghệ không thay thế con người, mà nâng tầm mối quan hệ giữa người dạy, người học và tổ chức giáo dục. Các xu thế ứng dụng của AI của giáo dục đại học phổ biến trong: Cá nhân hóa lộ trình học tập; dự đoán kết quả học tập; hỗ trợ tự động hóa các tác vụ của giảng viên; hỗ trợ tối ưu quản trị hành chính trong các cơ sở giáo dục đại học; hỗ trợ thiết kế chương trình, biên soạn bài giảng, tài liệu học tập.

Thực tế, nhiều cơ sở giáo dục đại học Việt Nam đã thúc đẩy mạnh mẽ việc ứng dụng AI trong đào tạo. Phó Giáo sư, Tiến sĩ Bùi Huy Nhượng, Giám đốc Đại học Kinh tế Quốc dân cho biết, trường đặt mục tiêu phát huy những năng lực nội tại, ứng dụng được thành tựu của khoa học công nghệ vào quá trình đào tạo, giảng dạy như: Viết giáo trình, đánh giá sinh viên, giúp bài giảng sinh động, truyền thụ kiến thức hiệu quả, tạo sự hứng thú học tập trong sinh viên...

Trường đại học CMC đã triển khai Trợ lý Đào tạo AI nhằm hỗ trợ sinh viên trong việc giải đáp thắc mắc về quy chế, lịch học, đăng ký môn học và các vấn đề liên quan đến đào tạo. Trường đại học FPT cho sinh viên thực hiện các dự án ứng dụng AI như phát triển nền tảng tuyển dụng thông minh và công cụ tự động cân bằng trắng cho hình ảnh. Trường đại học Hoa Sen, Trường đại học Fulbright, các chương trình đào tạo ngành Trí tuệ Nhân tạo của trường cho phép sinh viên thực hiện các dự án thực tế trên các nền tảng AI phổ biến...

THÁCH THỨC VÀ GIẢI PHÁP

Thực tế, sự phát triển mạnh mẽ của AI khiến đội ngũ giảng viên phải nhanh chóng thích nghi với những thay đổi và cải tiến cách thức làm việc phù hợp, kéo theo áp lực, đòi hỏi nâng cao trình độ công nghệ để có khả năng áp dụng các công cụ mới một cách hiệu quả vào giảng dạy. Cùng với đó, các rủi ro về bảo mật, bản quyền; việc nâng cấp cơ sở hạ tầng và thiết bị hiện có cho phát triển các ứng dụng AI... cũng là một thách thức đặt ra đối với các trường đại học.

Phó Giáo sư, Tiến sĩ Nguyễn Thị Cẩm Vân, Trường Công nghệ (Đại học Kinh tế Quốc dân) cho rằng, việc sử dụng AI trong giáo dục làm nảy sinh một số vấn đề về đạo đức và xã hội; sự phụ thuộc quá mức vào công nghệ, thậm chí là lạm dụng AI để giải quyết vấn đề, ra quyết định, thực hiện nhiệm vụ... có thể hạn chế phát triển khả năng tư duy và phân tích độc lập.

Tiến sĩ Lê Quang Minh, Phó Viện trưởng Công nghệ thông tin (Đại học Quốc gia Hà Nội) nêu ý kiến, cần hướng dẫn cho người học biết cách dùng, sử dụng AI như công cụ hỗ trợ, có tri thức để đánh giá, khai thác các kết quả hỗ trợ đó; đồng thời công bố nguyên tắc, tạo sự công bằng, liêm chính trong học thuật đối với việc sử dụng các công cụ AI. Theo Phó Giáo sư, Tiến sĩ Lê Chí Ngọc, Trường Công nghệ thông tin và truyền thông (Đại học Bách Khoa Hà Nội), cần xây dựng khung đạo đức rõ ràng để AI chỉ nên là công cụ hỗ trợ, người học phải trung thực và có trách nhiệm khi sử dụng AI và giảng viên cần đánh giá công bằng. Các trường đại học trong kỷ nguyên AI không chỉ là nơi đào tạo, mà còn là đầu tàu nghiên cứu, phát triển công nghệ, lan tỏa giá trị đạo đức và xây dựng hệ sinh thái AI quốc gia.

Để thúc đẩy phát triển các ứng dụng AI trong giảng dạy và học tập tại các cơ sở giáo dục đại học, các trường đại học, các chuyên gia cho rằng, các cơ quan quản lý Nhà nước cần thể hiện rõ vai trò trong việc tạo ra một khung pháp lý cho sự phát triển ứng dụng AI trong lĩnh vực giáo dục; các quy định cần xác định rõ mục tiêu, yêu cầu kỹ thuật và tiêu chuẩn chất lượng, nhằm bảo đảm việc triển khai AI trong các cơ sở giáo dục sẽ được thực hiện một cách hiệu quả, an toàn và bền vững. Cần đẩy mạnh hợp tác chuyển giao công nghệ với các doanh nghiệp công nghệ có thể cung cấp nền tảng AI và các công cụ hỗ trợ giảng dạy; đồng thời xây dựng các chương trình hợp tác quốc tế để học hỏi và áp dụng những kinh nghiệm tốt nhất từ các nền giáo dục tiên tiến, đồng thời tạo ra môi trường học tập linh hoạt, sáng tạo cho sinh viên. Việc tạo ra một nền văn hóa ứng dụng AI trong các tổ chức giáo dục đại học dựa trên các nguyên tắc sử dụng AI có đạo đức và trách nhiệm cũng là điều rất quan trọng khi ứng dụng AI trong giáo dục đại học ■

Chung tay bảo vệ đại dương xanh

BÍCH VÂN

Không chỉ là vấn đề rác nổi trên mặt biển, rác thải ngư cụ còn là nguy cơ kéo dài đối với hệ sinh thái, nguồn lợi và sinh kế của cộng đồng ven biển. Thực trạng này đặt ra yêu cầu giảm rác thải ngư cụ nhằm bảo vệ đại dương xanh.

TRONG nhóm rác thải biển, rác thải ngư cụ là loại rác "đặc biệt nguy hiểm" vì mang tính dai dẳng và sát thương cao. Rác thải ngư cụ là những dụng cụ khai thác bị bỏ lại, bị mất hoặc bị thải ra trong quá trình đánh bắt, gồm: Lưới, dây câu, phao, neo và các vật liệu liên quan. Theo báo cáo của tổ chức FAO (Tổ chức Lương thực và Nông nghiệp Liên hợp quốc) tác động của ô nhiễm rác thải ngư cụ gây ảnh hưởng tới môi trường, kinh tế, xã hội. Trước hết là môi trường, khi sinh vật biển và môi trường sống bị đe dọa bởi ngư cụ thất lạc. Tiếp đó là kinh tế, thể hiện ở rủi ro mất ngư cụ do vướng mắc, tốn thời gian xử lý, phát sinh chi phí thu hồi, giảm thu nhập khi nguồn lợi suy giảm. Cuối cùng là xã hội, ảnh hưởng đến việc làm do sản lượng đánh bắt bị suy giảm và giao thông trên biển, làm giảm các cơ hội giải trí và hoạt động ngành du lịch.

Tại Việt Nam, sức ép rác thải biển được ghi nhận ở mức lớn, trong khi khai thác thủy sản vẫn là nguồn sinh kế của phần lớn lực lượng lao động ven biển. Ngành khai thác thủy sản có sản lượng khoảng 3,9 triệu tấn, giải quyết việc làm cho khoảng 4 triệu người, tuy nhiên Việt Nam là một trong 5 quốc gia có lượng rác thải biển lớn nhất thế giới, ước tính 0,28-0,73 triệu tấn/năm. Việt Nam cũng đang đối mặt nhiều thách thức do nguồn lợi cạn kiệt, tác động của biến đổi khí hậu và ô nhiễm môi trường.

Theo bà Quách Thị Khánh Ngọc, Khoa Kinh tế-Trường đại học Nha Trang, có thể giảm hệ quả nếu có cơ chế thu hồi và tiếp nhận rác thải ngư cụ phù hợp trên bờ. Khảo sát tại Quảng Ninh, Khánh Hòa, Kiên Giang cho thấy mức độ rác ngư cụ trên biển tương đối phổ biến: 43% ngư dân cho biết thỉnh thoảng gặp, 28% hiếm khi, 12% thường xuyên... Số liệu này phản ánh rác ngư cụ đã hiện diện đáng kể trên nhiều ngư trường. Lượng ngư cụ mất hoặc bỏ lại có sự khác nhau theo nghề khai thác. Sự khác biệt này cho thấy giải pháp cần phân nhóm theo nghề, tránh áp dụng một cách tiếp cận đồng loạt. Theo khảo sát, lượng ngư cụ mất, bỏ lại trung bình mỗi tàu/năm có số lượng lớn. Tại Quảng Ninh 136 kg nhóm áo lưới/lưới bao/dây câu, 32 kg nhóm dây giềng và 2.229 phao; Khánh Hòa là 313 kg nhóm áo lưới/lưới bao/dây câu và 2.455 phao; ở Kiên Giang là 382 kg nhóm áo lưới/lưới bao/dây câu, 139 kg nhóm dây giềng và 892 phao. Điều đáng nói, thiệt hại hiện hữu ngay trong chi phí của ngư dân. Qua khảo sát, chi phí sửa chữa ngư lưới cụ trong năm trung bình khoảng 52 triệu đồng, tương đương 6,7% doanh thu; chi phí do lưới bị mất hoặc mắc kẹt trong năm trung bình khoảng 29 triệu đồng, tương đương 4% doanh thu.

Tuy nhiên, qua đánh giá khảo sát ở một số địa phương, điểm đáng chú ý là mức sẵn sàng tham gia của ngư dân: Có khoảng 57% sẵn sàng mang rác thải ngư cụ về bờ, hơn 90% trên tàu có khu vực trên để chứa ngư cụ hư hỏng, nhưng việc tiếp nhận trên bờ đối với lượng hư hỏng lại chưa có. Hiện nay, tỷ lệ cảng cá/bến cá có thiết bị thu gom rác thải mới đạt 62%. Khi thiếu điểm tiếp nhận, việc mang rác về bờ dễ phát sinh thêm thời gian, công sức và chi phí. Động lực kinh tế là yếu tố quyết định để duy trì thu gom thường xuyên. Khảo sát cũng cho thấy, 59% ngư dân lựa chọn phương án mua lại và 41% lựa chọn đổi cũ lấy mới; miễn trừ thuế gần như không được lựa chọn. Điều này gợi mở rằng cơ chế cần trực tiếp, rõ ràng và thực hiện được ngay tại cảng.

Để xử lý hiệu quả rác thải ngư cụ, trước hết cần đầu tư, nâng cấp các cảng, bến cá có thiết bị thu gom và chuẩn hóa điểm tiếp nhận. Mỗi cảng cần có khu vực tập kết riêng cho ngư cụ hỏng, trang thiết bị thu gom tối thiểu, có quy trình bàn giao rõ ràng, đầu mối chịu trách nhiệm vận hành. Khi hạ tầng tiếp nhận được thiết kế thuận lợi, rác ngư cụ mới có điều kiện để quay về bờ, thay vì tiếp tục nằm lại trên biển.

Cùng với đó, cần có cơ chế xây dựng thiết kế cơ chế mua lại hoặc đổi cũ lấy mới theo nhóm vật liệu và theo nghề khai thác; có quy định giá thu mua theo loại vật liệu, tạo điểm đổi ngư cụ tại cảng, hoặc liên kết với doanh nghiệp cung ứng ngư cụ để hình thành vòng tuần hoàn. Các địa phương cần tổ chức thu gom, phân loại, tái chế theo chuỗi, gắn với cộng đồng nghề cá; cần đặt mục tiêu giảm thiệt hại sản xuất nhằm bảo vệ môi trường và cải thiện hiệu quả kinh tế của nghề cá ■

Kho dự trữ chiến lược các khoáng sản quan trọng

THANH HẢI

Tổng thống Mỹ Donald Trump tuyên bố Washington sẽ thành lập một kho dự trữ chiến lược các khoáng sản quan trọng, nhằm bảo vệ các ngành công nghiệp trong nước trước nguy cơ đứt gãy chuỗi cung ứng toàn cầu. Chương trình trị giá gần 12 tỷ USD này của Mỹ là cơ hội để các quốc gia vùng Vịnh và châu Phi giàu tiềm năng khai thác lợi thế, nâng cao hiệu quả của ngành công nghiệp khoáng sản.

Công nhân khai thác mỏ ở Nam Phi. (Ảnh WORLDFINANCE)

WASHINGTON đang tăng cường nỗ lực bảo đảm nguồn cung khoáng sản quan trọng, yếu tố then chốt đối với an ninh kinh tế và quốc gia. Với sáng kiến mang tên "Project Vault", Mỹ dự kiến đầu tư khoảng 10 tỷ USD vay từ Ngân hàng Xuất nhập khẩu Mỹ (Ex-Im Bank) và khoảng 2 tỷ USD từ khu vực tư nhân để lập kho dự trữ khoáng sản quan trọng nhắm tới các nguyên liệu then chốt cho công nghệ cao, xe điện và quốc phòng. Mỹ hiện đã có kho dự trữ dầu mỏ chiến lược phục vụ tình huống khẩn cấp và một lượng dự trữ khoáng sản dành cho quốc phòng. Tuy nhiên, kho dự trữ mới sẽ tập trung hỗ trợ khu vực tư nhân, giúp tích trữ các khoáng sản thiết yếu cho các ngành ô-tô, công nghệ và sản xuất.

Trong bối cảnh nhu cầu đối với các khoáng sản thiết yếu như đồng, gali và đất hiếm, đang tăng mạnh, giới chuyên gia nhận định, Mỹ ngày càng coi Saudi Arabia và các nước láng giềng vùng Vịnh như những đối tác quan trọng nhằm bảo đảm nguồn cung khoáng sản thiết yếu và đất hiếm. Theo ông Michael Tubman, lãnh đạo cấp cao hãng xe điện Lucid tại Washington, việc các nước Hội đồng Hợp tác vùng Vịnh (GCC) nỗ lực trở thành một trung tâm khoáng sản sẽ hỗ trợ sự phát triển của ngành công nghiệp ô-tô địa phương, cùng với các ngành khác. Bà Gracelin Baskaran, người đứng đầu chương trình an ninh khoáng sản tại Trung tâm Nghiên cứu chiến lược và quốc tế tại Washington nhận định, GCC có thể vươn lên dẫn đầu nhờ năng lượng giá rẻ, trữ lượng nội địa ở Saudi Arabia và nguồn vốn dồi dào để theo đuổi các thỏa thuận tìm nguồn cung ứng ở châu Phi, Mỹ Latin và Trung Á. Những thế mạnh này và vị trí trung tâm khiến khu vực này trở thành một trong những điểm đến mới nổi hấp dẫn nhất trong lĩnh vực khai thác.

Theo số liệu của S&P Global, năm 2024 có 4 quốc gia châu Phi đứng đầu thế giới về đầu tư khai thác đất hiếm gồm Nam Phi, Malawi, Uganda và Namibia. Saudi Arabia đứng thứ 9 với tiềm lực đất hiếm nặng, loại Mỹ thiếu. Saudi Arabia và các nước vùng Vịnh khác đang tăng cường đầu tư nhằm biến khu vực này thành trung tâm trung chuyển, chế biến khoáng sản từ châu Phi, châu Á cho thế giới. Một thỏa thuận hợp tác đã được ký kết giữa Công ty Khai thác Saudi Arabian (Maaden) và MP Materials, một công ty khai thác của Mỹ mà Bộ Quốc phòng nắm giữ cổ phần, nhằm bảo đảm nguồn cung tương lai cho Mỹ. Các quốc gia vùng Vịnh khác không có trữ lượng trong nước cũng đang thực hiện những động thái đầy tham vọng tương tự. Cơ quan Đầu tư Qatar đã đầu tư 180 triệu USD vào TechMet - một nhà đầu tư khoáng sản quan trọng được Tập đoàn Tài chính phát triển quốc tế Mỹ hậu thuẫn. Các Tiểu vương quốc Arab Thống nhất (UAE) đã tích cực theo đuổi các cơ hội thông qua International Resource Holdings của Abu Dhabi tại Zambia, Cộng hòa Dân chủ Congo và Angola.

Tại châu Phi, là một trong những nhà cung cấp hàng đầu thế giới về bạch kim, mangan và nhiều khoáng sản chiến lược khác, Nam Phi nổi lên như đối tác không thể bỏ qua trong chiến lược đa dạng hóa nguồn cung của Mỹ. Các hợp đồng bao tiêu dài hạn mà Mỹ theo đuổi có thể kéo theo một làn sóng vốn mới đổ vào các mỏ và dự án khai khoáng tại Nam Phi, giúp khơi thông những dự án bị đóng băng vì thiếu tài chính và cải thiện khả năng huy động vốn của doanh nghiệp nước này. Với nhu cầu ổn định, dài hạn từ Project Vault, Pretoria có thêm dư địa gắn các hợp đồng cung ứng, với điều kiện đầu tư nhà máy tinh chế, luyện kim và sản xuất bán thành phẩm ngay tại chỗ - chuyển mô hình từ "đào quặng" sang "chế biến sâu". Nếu tận dụng tốt, Nam Phi có thể theo đuổi mô thức tài nguyên đổi hạ tầng công nghiệp: khoáng sản đổi lấy nhà máy, công nghệ và đào tạo nhân lực, qua đó gia tăng giá trị trên mỗi tấn quặng, xây nền tảng cho vai trò trung tâm sản xuất vật liệu đầu vào cho xe điện và năng lượng tái tạo.

Mặc dù là lục địa sản xuất khoáng sản hàng đầu thế giới, phần lớn tài nguyên của châu Phi hiện vẫn được xuất khẩu dưới dạng thô. Thực trạng này đang cản trở vị thế thương mại toàn cầu của châu lục, khiến khu vực dễ bị tổn thương trước biến động thị trường quốc tế. Với trữ lượng khoáng sản xanh dồi dào, châu Phi có nhiều cơ hội để nâng cao chuỗi giá trị và thúc đẩy công nghiệp hóa. Trong bối cảnh ngày càng cạnh tranh gay gắt về khoáng sản chiến lược, những nước nắm tài nguyên chủ chốt có thêm sức nặng đàm phán, không chỉ về giá, mà cả điều kiện hợp tác, chuyển giao công nghệ và hỗ trợ phát triển, nhằm nâng vị thế trong chuỗi giá trị khoáng sản toàn cầu ■

Động lực mới của kinh tế châu Phi

HẢI ANH

Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF) dự báo châu Phi sẽ dẫn đầu thế giới về số lượng nền kinh tế tăng trưởng cao trong năm 2026, với nhiều quốc gia đạt mức tăng trưởng từ 6% trở lên. Đây sẽ là thời điểm quan trọng để các nền kinh tế Lục địa Đen đẩy mạnh đa dạng hóa, trong đó các ngành năng lượng, khai khoáng, nông nghiệp và dịch vụ số được đánh giá là động lực tăng trưởng đáng chú ý.

BỨC tranh kinh tế châu Phi được dự báo sẽ có nhiều điểm sáng tăng trưởng. Trong nhóm dẫn đầu, Nam Sudan và Guinea được dự báo tăng trưởng ở mức hai con số, chủ yếu nhờ các ngành dầu mỏ và khai khoáng. Tại khu vực Đông Phi, nỗ lực cải cách kinh tế sẽ tiếp tục phát huy hiệu quả khi Uganda, Rwanda và Ethiopia ghi nhận mức tăng trưởng bình quân khoảng 7%. Mặc dù còn nhiều khó khăn, song châu Phi đang từng bước định hình các hệ thống tài chính, logistics, y tế và năng lượng làm nền tảng cho tăng trưởng bền vững.

Trên nhiều lĩnh vực, các nhà sáng lập doanh nghiệp châu Phi đang vượt ra khỏi những giải pháp mang tính tình thế, hướng tới xây dựng các nền tảng hạ tầng kỹ thuật số và vật lý bền vững, phục vụ phát triển lâu dài. Tại Angola, Anda đi đầu trong việc triển khai các mô hình tài chính di động phù hợp hệ thống đô thị phân tán. Các doanh nghiệp như Klasha và PalmPay (Nigeria) thúc đẩy thương mại điện tử và thanh toán xuyên biên giới, trong khi Omniretail cung cấp kênh tiếp cận thị trường có cấu trúc cho các thương nhân nhỏ lẻ. Trong khi đó, Dodai của Ethiopia thúc đẩy điện khí hóa giao thông cự ly ngắn thông qua các phương tiện hai và ba bánh do địa phương thiết kế. Tại Ghana, Freezelink phát triển chuỗi cung ứng lạnh sử dụng năng lượng mặt trời, đáp ứng nhu cầu cấp thiết của logistics nông nghiệp và dược phẩm. Tại Kenya, Flux áp dụng công nghệ phong hóa tăng cường nhằm thu giữ và lưu trữ carbon trên quy mô lớn. Công nghệ tài chính (fintech) tiếp tục giữ vai trò nền tảng trong hệ sinh thái khởi nghiệp, song phạm vi và mục tiêu đã được mở rộng.

Trong khi đó, công nghệ y tế ngày càng được coi là một dạng hạ tầng thiết yếu. Envisionit Deep AI (Nam Phi) tích hợp trí tuệ nhân tạo (AI) vào chẩn đoán hình ảnh, hỗ trợ các hệ thống y tế tại khu vực thiếu dịch vụ. Remedial Health (Nigeria) nâng cao hiệu quả chuỗi cung ứng dược phẩm thông qua hệ thống quản lý kho kỹ thuật số. Đổi mới trong lĩnh vực khí hậu và năng lượng cũng trở nên thực tiễn và gắn với cộng đồng hơn. Plentify (Nam Phi) tối ưu hóa sử dụng điện năng trong hộ gia đình và doanh nghiệp, trong khi M-KOPA và Flux (Kenya) phát triển các mô hình tài chính giúp người dân tiếp cận thiết bị và năng lượng với chi phí hợp lý.

Một điểm đáng chú ý góp phần quan trọng tạo động lực tăng trưởng kinh tế là tinh thần khởi nghiệp lan tỏa rộng khắp châu Phi, vượt ra ngoài các trung tâm truyền thống như Nigeria, Kenya và Nam Phi. Sự xuất hiện của các doanh nghiệp tại Angola, Ethiopia, Ghana, Rwanda, Senegal và Zambia cho thấy một làn sóng phục hưng mang tính toàn châu lục, kết hợp hài hòa giữa bản sắc địa phương và đổi mới công nghệ. Từ năm 2018, công ty khởi nghiệp Agrix Tech của Cameroon đã tiên phong trong ứng dụng AI vào nông nghiệp thông qua một ứng dụng di động dùng mạng nơ-ron tích chập để phân tích hình ảnh cây trồng. Công nghệ này cho phép chẩn đoán các bệnh phổ biến như vi-rút khảm lá sắn hay đốm lá chuối với độ chính xác lên tới 95% chỉ trong chưa đầy 10 giây, đồng thời đưa ra khuyến nghị xử lý bằng nhiều ngôn ngữ, hỗ trợ đắc lực cho nông dân, nhất là tại những vùng có tỷ lệ mù chữ cao. Tại nhiều quốc gia châu Phi, nông dân sản xuất nhỏ ngày càng dựa vào điện thoại thông minh để theo dõi dự báo thời tiết, nhận cảnh báo sâu bệnh và kết nối thị trường thông qua các nền tảng AgriTech. Hệ sinh thái này bao gồm ứng dụng di động, công nghệ IoT, chợ nông sản số và các giải pháp nông nghiệp thông minh đang mở ra cơ hội mới cho doanh nghiệp nông thôn, tăng cường an ninh lương thực và thúc đẩy phát triển bền vững. Với việc đẩy mạnh áp dụng công nghệ vào sản xuất nông nghiệp, châu Phi được đánh giá là một trong những khu vực có tốc độ tăng trưởng nhanh nhất về số hóa nông nghiệp (D4Ag).

Châu Phi đang đẩy mạnh khai thác tiềm năng kinh tế và xã hội của AI. Ước tính, việc triển khai toàn diện AI trên khắp châu lục có thể tạo thêm tới 1.000 tỷ USD tổng sản phẩm quốc nội (GDP) vào năm 2035, tương đương gần 1/3 sản lượng kinh tế hiện tại của châu Phi. Mặc dù châu Phi đang có những động lực tăng trưởng mới, song IMF và các chuyên gia cũng cảnh báo vẫn tiềm ẩn nhiều rủi ro đối với các nền kinh tế châu lục như tác động của biến đổi khí hậu, bất ổn chính trị và gánh nặng nợ công gia tăng ■

Bài toán cấp bách về an toàn thông tin

LIÊN HIẾU ĐỨC và TÂN TUẤN VINH

Bài 2: Xây dựng nguồn nhân lực an ninh mạng bền vững

Sinh viên Trường đại học Khoa học và Công nghệ trong giờ học. (Ảnh USTH)

Trong bối cảnh tội phạm mạng ngày càng tinh vi, đào tạo nguồn nhân lực an ninh mạng không chỉ đáp ứng nhu cầu thị trường mà còn là giải pháp chiến lược bảo đảm an ninh, an toàn không gian số. Vì vậy, xây dựng chương trình đào tạo tiệm cận với chuẩn quốc tế, gắn với thực tiễn công nghệ và nhu cầu thị trường là yêu cầu cấp thiết để hình thành đội ngũ nhân lực an ninh mạng chất lượng cao.

CHÚ TRỌNG TỪ ĐÀO TẠO ĐẾN SỬ DỤNG

Cùng với sự phát triển nhanh của trí tuệ nhân tạo (AI), dữ liệu lớn (Big Data) và điện toán đám mây, không gian số ngày càng mở rộng, kéo theo các hình thức tấn công mạng ngày càng tinh vi và khó phát hiện. Vì vậy, đào tạo nhân lực an ninh mạng trở thành yêu cầu vừa cấp bách, vừa mang tính lâu dài.

Theo Phó Giáo sư, Tiến sĩ Nguyễn Hải Đăng, Phó Hiệu trưởng Trường đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội, an ninh mạng sẽ gắn chặt với khoa học dữ liệu, AI và kiến trúc đám mây, đòi hỏi sinh viên được đào tạo theo tư duy "security by design" - coi bảo mật là yêu cầu ngay từ khâu thiết kế hệ thống. Do vậy, các chương trình đào tạo cần tăng cường thực hành, mô phỏng tấn công-phòng thủ và bài toán bảo mật trong môi trường thực. Từ đó hình thành đội ngũ chuyên gia công nghệ toàn diện, có tư duy hệ thống và khả năng thích ứng cao.

Để đáp ứng tình hình mới, tại USTH, chương trình an ninh mạng được rà soát, cập nhật thường xuyên để phù hợp công nghệ mới và chính sách mới. Trong khi đó, Trường đại học Công nghệ Thông tin (Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh) đã chủ động phát triển nhiều sản phẩm phục vụ trực tiếp cho đào tạo và chuyển giao công nghệ. Đặc biệt, phòng thực hành ảo vLab được xây dựng trên nền tảng điện toán đám mây, cho phép người học truy cập, thực hành linh hoạt, không bị giới hạn về thời gian và không gian. Tính đến tháng 12/2025, vLab đã phục vụ khoảng 1.800 người dùng với hơn 115 khóa học và 1.618 bài thực hành.

Thực tế cho thấy, nhu cầu nhân lực an ninh mạng tiếp tục tăng mạnh về số lượng. Bởi vậy, phát triển nguồn nhân lực an ninh mạng không chỉ dừng lại ở việc liên kết đào tạo mà còn tạo ra cơ chế, chính sách thông thoáng để các bên có thêm không gian hợp tác trong nghiên cứu, thử nghiệm và phát triển các giải pháp. Trên cơ sở đó, Tiến sĩ Phạm Kim Thư, Phó Hiệu trưởng Trường đại học Công nghệ và Quản lý Hữu nghị cho biết, cần xây dựng mô hình Nhà nước giữ vai trò kiến tạo chính sách và đặt hàng đào tạo; nhà trường chủ động đổi mới chương trình, nâng cao chất lượng đào tạo; doanh nghiệp tham gia đồng hành, kiểm nghiệm và hoàn thiện kỹ năng thực tiễn. Đây chính là mô hình then chốt để hình thành đội ngũ chuyên gia an ninh mạng đáp ứng yêu cầu phát triển trong kỷ nguyên số và AI. Nếu ba bên cùng đồng hành, Việt Nam hoàn toàn có thể xây dựng được hệ sinh thái đào tạo nhân lực an ninh mạng vừa đáp ứng yêu cầu trước mắt, vừa có tầm nhìn dài hạn, phục vụ hiệu quả cho mục tiêu chuyển đổi số quốc gia an toàn và bền vững.

Theo thống kê riêng quý III/2025, Việt Nam đã ghi nhận hơn 500 nghìn cuộc tấn công DDoS, gấp đôi cùng kỳ năm 2024. Bên cạnh các nguy cơ như đánh cắp dữ liệu, giả mạo website uy tín để thu thập thông tin, các hình thức tấn công truyền thống như DDoS tuy không mới nhưng đang ngày càng nguy hiểm do khai thác sâu các điểm yếu của hệ thống. Trước thực trạng nêu trên, Phó Giáo sư, Tiến sĩ Trần Minh Triết, Phó Hiệu trưởng Trường đại học Khoa học Tự nhiên (Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh) đề xuất, cần đẩy mạnh phát triển nguồn nhân lực an ninh mạng chất lượng cao, nhất là đội ngũ chuyên gia có khả năng vận hành, giám sát hệ thống toàn thời gian và kịp thời phát hiện, ứng cứu sự cố. Đồng thời, vấn đề nhân lực cần phải gắn chặt với nâng cao nhận thức của người dân và người sử dụng. Bởi bảo đảm an ninh mạng không chỉ dừng ở máy chủ hay dịch vụ, mà còn bao gồm các hệ thống, phần mềm và dịch vụ số được triển khai rộng rãi trên thiết bị di động và nền tảng người dân đang khai thác hằng ngày.

THU HÚT NHÂN LỰC TỪ NHỮNG CHÍNH SÁCH ĐẶC THÙ

Nghị quyết số 57-NQ/TW của Bộ Chính trị khẳng định bảo đảm chủ quyền quốc gia trên không gian mạng, an ninh mạng, an ninh dữ liệu và an toàn thông tin là yêu cầu xuyên suốt, gắn chặt với phát triển đất nước. Trên cơ sở đó, đào tạo và phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao về an toàn, an ninh mạng được xác định là nhiệm vụ trọng tâm, trực tiếp phục vụ bảo vệ chủ quyền số và phát triển kinh tế tri thức. Cùng với định hướng này, các chính sách mới, từ Luật An ninh mạng, Luật Giao dịch điện tử (sửa đổi), Nghị định số 13/2023/NĐ-CP về bảo vệ dữ liệu cá nhân đến Chiến lược An toàn, An ninh mạng quốc gia đến năm 2030, đang từng bước hoàn thiện khuôn khổ pháp lý cho quản trị không gian số và dữ liệu quốc gia.

Theo Phó Giáo sư, Tiến sĩ Nguyễn Hữu Hiếu, Hiệu trưởng Trường đại học Bách khoa Đà Nẵng, thay vì mang tính mệnh lệnh hành chính, các chính sách này đang tạo ra một "áp lực tích cực" - vừa thúc đẩy, vừa định hướng thị trường và các cơ sở đào tạo chủ động chuẩn hóa năng lực nhân lực an ninh mạng, hướng tới nền kinh tế số an toàn và bền vững.

Với các trường đại học, đây là "thời điểm vàng" để cấu trúc lại chương trình đào tạo theo hướng hiện đại và hội nhập. Bởi vậy, đại học không thể chỉ dừng ở giảng dạy kỹ thuật bảo mật, mà phải hướng tới đào tạo con người hiểu luật, am tường quản trị và có năng lực bảo đảm tuân thủ trong toàn bộ vòng đời dữ liệu. Cần tích hợp vào chương trình chính quy các học phần về bảo vệ dữ liệu cá nhân, an ninh pháp lý, chuẩn tuân thủ quốc tế, đồng thời triển khai mô hình đào tạo kết hợp học tại trường, hành nghề trong doanh nghiệp và cơ quan quản lý để hình thành năng lực thực hành và tư duy phản ứng thực tế cho sinh viên.

Các quy định pháp lý mới đã mở rộng phạm vi của an ninh mạng - từ xử lý kỹ thuật sang quản trị rủi ro và bảo vệ dữ liệu chiến lược, đòi hỏi mô hình đào tạo phải mang tính liên ngành và dự báo, kết hợp hài hòa giữa công nghệ, pháp lý, quản trị và đạo đức dữ liệu. Dự báo trong 5-10 năm tới, nhân lực an ninh mạng sẽ trở thành một trong những nhóm nghề chiến lược hàng đầu của nền kinh tế số. Do vậy, các trường đại học cần vượt ra khỏi tư duy đào tạo "kỹ sư bảo mật" thuần kỹ thuật, hướng tới phát triển "kiến trúc sư an toàn số" - những người có năng lực thiết kế, vận hành và quản trị toàn bộ hệ sinh thái an ninh mạng. Đồng thời, cần sớm ban hành cơ chế, chính sách đặc thù về thu hút và đãi ngộ nhân lực, nhất là lực lượng chuyên trách an toàn thông tin.

Việt Nam hiện là thành viên tích cực của mạng lưới an ninh mạng toàn cầu, duy trì quan hệ hợp tác chặt chẽ với INTERPOL, ASEANAPOL và nhiều tổ chức quốc tế. Các đối tác như Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) và Cơ quan Hợp tác Quốc tế Hàn Quốc (KOICA) đã đồng hành lâu dài trong đào tạo chuyên gia và chuyển giao công nghệ, qua đó góp phần bồi dưỡng đội ngũ cán bộ nòng cốt và hình thành "vành đai phòng thủ", các trung tâm giám sát, ứng cứu sự cố tiệm cận chuẩn mực quốc tế.

Song song với đó, Bộ Công an cùng các bộ, ngành, viện nghiên cứu và trường đại học đang tập trung triển khai những nhiệm vụ trọng tâm như xây dựng Trung tâm Dữ liệu quốc gia theo chuẩn an ninh quốc tế, đào tạo nhân lực chuyên sâu và thúc đẩy hợp tác công-tư nhằm củng cố niềm tin số, bảo đảm an ninh dữ liệu quốc gia.

Có thể khẳng định, xây dựng nguồn nhân lực an ninh mạng chính là đầu tư cho tương lai không gian số Việt Nam. Chỉ khi hình thành được đội ngũ đủ mạnh, đủ chuyên sâu và được đặt trong một hệ sinh thái đồng bộ, an ninh mạng mới thật sự trở thành nền tảng vững chắc cho phát triển số an toàn, bền vững■

(★) Xem Báo Nhân Dân từ số ra ngày 1/3/2026.

Lan tỏa văn hóa đọc từ đổi mới lễ hội sách

MAI LỮ

Từ điểm sáng của Lễ hội Đường sách Tết Bính Ngọ - năm 2026 tại Thành phố Hồ Chí Minh với hơn một triệu lượt khách tham quan sau 8 ngày; doanh thu gần 8,2 tỷ đồng và hơn 83.700 bản sách được bán ra, cho thấy sức hút mạnh mẽ khi không gian văn hóa được tổ chức bài bản, sáng tạo.

NĂM nay là lần đầu Lễ hội Đường sách Tết Bính Ngọ được mở rộng tổ chức tại ba không gian: Trục đường Lê Lợi (phường Sài Gòn), Công viên Thành phố mới (phường Bình Dương) và khu vực Nhà Truyền thống Cách mạng (phường Vũng Tàu), với tổng diện tích hơn 13.600 m², quy tụ 30 đơn vị tham gia. Việc mở rộng không gian đã góp phần tạo điều kiện để văn hóa đọc lan tỏa rộng hơn trong cộng đồng. Đáng chú ý là sự kết hợp hài hòa giữa truyền thống và công nghệ. Không gian Văn hóa Hồ Chí Minh được thiết kế theo ngôn ngữ nghệ thuật "Rừng tre kể chuyện", giới thiệu nhiều ấn phẩm giá trị về Chủ tịch Hồ Chí Minh. Bên cạnh đó, các khu vực sách công nghệ, ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) và thực tế tăng cường (AR), thư viện số... phản ánh xu hướng chuyển đổi số trong ngành xuất bản.

Hoạt động "lì xì sách" đầu xuân được đổi mới với ba hình thức: Quét mã nhận sách nói, nhận sách từ máy phát sách tự động (ATM Sách Nghĩa tình) hoặc nhận trực tiếp tại gian hàng. Gần 2.000 bản sách, báo, tạp chí đã được trao tặng. Với sự đa dạng hóa trải nghiệm từ giao lưu tác giả, ký tặng sách đến workshop (hội thảo), triển lãm chuyên đề đã thúc đẩy việc mua sách thành hoạt động văn hóa hấp dẫn, thay vì dừng lại ở giao dịch thương mại. Thành công của mô hình cho thấy, khi sách được đặt trong một hệ sinh thái lễ hội sáng tạo, được đầu tư bài bản về nội dung và không gian, văn hóa đọc có thể thu hút đông đảo công chúng, nhất là giới trẻ và nhóm đọc gia đình. Tuy nhiên, từ điểm sáng của Thành phố Hồ Chí Minh cũng cần nhìn thẳng vào thực tế. Đó là: Hoạt động lễ hội về sách ở nhiều địa phương vẫn còn thiếu tính liên kết và chưa đồng đều về chất lượng tổ chức.

Không ít nơi, hội sách hoặc đường sách mới dừng lại ở quy mô nhỏ lẻ, thời gian ngắn, chủ yếu tập trung vào bán hàng giảm giá, pha trộn các mặt hàng, thiếu các hoạt động trải nghiệm, giao lưu học thuật hay ứng dụng công nghệ. Việc huy động nguồn lực xã hội hóa còn hạn chế; sự phối hợp giữa ngành văn hóa, giáo dục, xuất bản và các tổ chức đoàn thể chưa thật sự chặt chẽ. Trong khi một số thành phố lớn đã xây dựng được thương hiệu lễ hội sách mang tính biểu tượng thì nhiều địa phương vẫn loay hoay tìm mô hình phù hợp.

Dịp Tết Nguyên đán năm nay, tại Hà Nội, cũng xuất hiện các hoạt động liên quan đến sách và văn hóa đọc, như: Phố Sách Xuân 2026 với chủ đề "Sách mở lộc xuân - Chào kỷ nguyên mới", được trang hoàng rực rỡ, thu hút bạn đọc đến tham quan, chụp ảnh và trải nghiệm không gian sách trong không khí xuân. Sự kiện cùng với những hội sách nhỏ và các sân chơi văn hóa tại Thủ đô được tổ chức song song với nhiều hoạt động lễ hội, nhằm tạo điểm nhấn văn hóa cho người dân và du khách dịp đầu năm mới. Tương tự, một số tỉnh, thành phố cũng tổ chức "Hội Sách-Báo Xuân Bính Ngọ 2026" theo hình thức kết hợp giữa trưng bày báo chí truyền thống và công nghệ số, thời gian được kéo dài để bạn đọc có cơ hội lựa chọn, tạo không khí văn hóa tươi vui. Tuy nhiên, theo đánh giá chung, các hoạt động này mới chỉ dừng lại ở quy mô nhỏ, thiếu sự đầu tư và chưa tạo được điểm nhấn nổi bật thu hút lượng đông đảo bạn đọc.

Từ thực tiễn trên, việc đổi mới các hoạt động lễ hội về sách cần được đặt trong chiến lược phát triển văn hóa đọc quốc gia, gắn với đặc thù từng vùng, miền. Cục trưởng Cục Xuất bản, In và Phát hành Nguyễn Nguyên nhấn mạnh: "Trước hết, cần coi lễ hội sách là không gian văn hóa tổng hợp, ở đó sách kết nối với nghệ thuật trình diễn, công nghệ số, giáo dục kỹ năng và du lịch địa phương. Mỗi địa phương có thể lựa chọn chủ đề riêng, khai thác di sản, lịch sử, nhân vật tiêu biểu của vùng đất mình để tạo dấu ấn. Ngoài ra, cần tăng cường ứng dụng công nghệ trong tổ chức và quảng bá: nền tảng trực tuyến, sách nói, mã QR, thanh toán không tiền mặt... giúp mở rộng đối tượng tiếp cận, nhất là trong bối cảnh chuyển đổi số mạnh mẽ. Bên cạnh đó, cần đẩy mạnh xã hội hóa, khuyến khích doanh nghiệp, nhà xuất bản, trường học, thư viện cùng tham gia, hình thành mạng lưới liên kết giữa các địa phương, chia sẻ kinh nghiệm tổ chức, nguồn lực.

Thành công của Lễ hội Đường sách Tết năm nay cho thấy tiềm năng lớn của mô hình lễ hội sách khi được đầu tư đúng hướng. Vấn đề đặt ra là làm thế nào để từ một điểm sáng có thể hình thành "bản đồ lễ hội sách" rộng khắp, đồng đều và bền vững, trở thành bước đi quan trọng, góp phần nuôi dưỡng thói quen đọc, bồi đắp nền tảng tri thức và xây dựng đời sống văn hóa lành mạnh trong cộng đồng■

Lễ hội Đường sách Tết Bính Ngọ 2026 thu hút nhiều độc giả trẻ. (Ảnh THÚY BÌNH)

Lợi thế cạnh tranh mới của du lịch Việt Nam

HẢI LÂM

Trong bức tranh du lịch toàn cầu, ẩm thực đang trở thành một "ngôn ngữ" đặc biệt để các quốc gia định vị hình ảnh và chinh phục du khách. Với nền ẩm thực phong phú, giàu bản sắc, Việt Nam đứng trước cơ hội lớn để biến lợi thế văn hóa ẩm thực thành tài sản quốc gia.

ĐỊNH HÌNH SẢN PHẨM DU LỊCH

Theo Hiệp hội Du lịch Ẩm thực Thế giới (WFTA), hơn 80% du khách quốc tế lựa chọn trải nghiệm ẩm thực bản địa là mục tiêu chính của chuyến đi, trong đó chi tiêu cho ăn uống chiếm trung bình 30% tổng ngân sách du lịch. Điều này cho thấy, ẩm thực không chỉ giúp phong phú hành trình, mà còn trở thành lý do để thu hút khách du lịch.

Những năm gần đây, ẩm thực Việt liên tục được xướng tên tại các giải thưởng uy tín. Giải thưởng Ẩm thực Thế giới (World Culinary Awards) đã vinh danh Việt Nam là "Điểm đến Ẩm thực tốt nhất châu Á 2025"; Thủ đô Hà Nội được trao danh hiệu "Thành phố ẩm thực mới nổi tốt nhất châu Á 2025"; Thành phố Hồ Chí Minh được tạp chí Time Out (Anh) bình chọn ở vị trí thứ 4 trong danh sách 20 thành phố có ẩm thực ngon nhất thế giới... Năm 2025, bánh mì, nem rán, bún bò Huế, cà-phê Việt... lần lượt lọt top các món ăn hấp dẫn nhất thế giới trong các bảng xếp hạng của nhiều diễn đàn, tạp chí du lịch danh tiếng như Taste Atlas, CNN Travel, Condé Nast Traveller...

Đại diện nhiều doanh nghiệp lữ hành nhận định, ẩm thực là lợi thế cạnh tranh đặc biệt của du lịch Việt Nam. Foodtour ngày càng được thiết kế như một sản phẩm độc lập, mỗi món ăn gắn với một câu chuyện văn hóa và cách tiếp cận "đa tầng", khi món ăn không chỉ được giới thiệu đơn thuần với nguyên liệu hay kỹ thuật chế biến, mà còn gắn với cách thưởng thức, ký ức cộng đồng. Ẩm thực khi đó không chỉ thỏa mãn vị giác, mà còn mở ra cánh cửa khám phá lịch sử, tập quán, tri thức bản địa. Thực tế, những món ăn như phở bò, bún chả, nem rán, bánh xèo... đã vượt ra ngoài phạm vi bữa ăn thường ngày để trở thành biểu tượng văn hóa. Không ít chính khách, người nổi tiếng quốc tế từng công khai bày tỏ sự yêu thích với ẩm thực Việt. Tuy nhiên, nhiều chuyên gia nhìn nhận, vấn đề không nằm ở chỗ "ẩm thực Việt có khác biệt hay không", mà là Việt Nam đã "biến" ẩm thực thành sản phẩm du lịch quốc gia như thế nào, đã có chiến lược chuẩn hóa và đầu tư đủ mạnh hay chưa.

Thực tế, một số địa phương đã chủ động khai thác lợi thế này. Từ năm 2022, Sở Du lịch Hải Phòng ra mắt bản đồ ẩm thực Hải Phòng Foodtour trên nền tảng số và phát miễn phí tại các nhà ga, bến xe, địa điểm công cộng để gợi ý chi tiết cho du khách các món ăn, địa chỉ và thời điểm thưởng thức. Tại Quảng Ninh, ẩm thực được đưa ra không gian công cộng, gắn với các sự kiện văn hóa, thể thao, lễ hội để kích cầu du lịch. Đáng chú ý, nhiều sự kiện định kỳ và ngày càng mở rộng quy mô trên cả nước, thu hút đông đảo du khách tham gia như: Lễ hội Văn hóa ẩm thực Hà Nội, Lễ hội ẩm thực chay Huế, Festival Phở Nam Định, Lễ hội bánh dân gian Nam Bộ... Những mô hình này cho thấy, khi ẩm thực được đặt đúng vị trí trong chiến lược phát triển, nó có thể trở thành "lý do để đi du lịch" chứ không chỉ là dịch vụ đi kèm.

Trải nghiệm ẩm thực chợ nổi Cái Răng (Cần Thơ) hấp dẫn du khách trong nước và quốc tế.

NỀN TẢNG ĐỂ HỘI NHẬP

Nếu ẩm thực phong phú là tài nguyên, thì con người chính là hạt nhân quyết định chất lượng và sức cạnh tranh. Nhận thức điều đó, Hiệp hội Du lịch Việt Nam (VITA) nhiều năm kiên trì xây dựng chiến lược chuẩn hóa lực lượng nhân sự ẩm thực. Năm 2025 được xem là mốc đáng chú ý khi Hiệp hội đẩy mạnh các hoạt động đưa ẩm thực trở thành sản phẩm độc đáo của du lịch Việt Nam. Hàng loạt sự kiện mang tầm quốc gia như "Lễ hội Bánh mì Việt Nam năm 2025", "Ngày hội Sợi gạo Việt lần thứ 1-Món ngon từ bún" vừa thu hút lượng khách đông đảo, vừa nâng cao độ nhận diện thương hiệu ẩm thực Việt trên truyền thông quốc tế. Đáng chú ý, lực lượng đầu bếp Việt Nam tham gia các cuộc thi quốc tế trong năm 2025 đã giành nhiều huy chương vàng, bạc và giải đồng đội, góp phần đưa hình ảnh Việt Nam lên bản đồ ẩm thực thế giới.

Trong bối cảnh nhiều quốc gia đã xây dựng hệ thống danh hiệu để chuẩn hóa nghề đầu bếp, như Nhật Bản, Pháp hay Hàn Quốc... thì Việt Nam đang đi những bước đầu tiên, nhưng mang tính nền tảng. VITA đã triển khai hệ thống xét tặng danh hiệu Nghệ nhân nghề Bếp, nghề Bánh, Pha chế thức uống và Điêu khắc củ quả. Theo Chủ tịch Hiệp hội Vũ Thế Bình, danh hiệu Nghệ nhân được thiết kế với sứ mệnh kép: Vừa bảo tồn di sản ẩm thực, vừa chuẩn hóa nghề theo tiêu chuẩn quốc tế. "Mỗi ứng viên là một người giữ lửa, không chỉ sở hữu kỹ năng tinh luyện, mà còn góp phần gìn giữ và chuyển hóa giá trị ẩm thực truyền thống. Đây là nền tảng để xây dựng ẩm thực như một sản phẩm du lịch độc đáo, có chiều sâu văn hóa", ông Bình nhấn mạnh. Quy chế xét tặng tham chiếu các bộ tiêu chuẩn quốc tế, giúp danh hiệu Nghệ nhân Việt Nam có giá trị tương đương các chứng nhận có giá trị toàn cầu. Các tiêu chí không chỉ đo kỹ năng bếp, mà còn bao trùm kiến thức văn hóa, lịch sử ẩm thực, nguyên liệu, vệ sinh an toàn thực phẩm.

Từ góc nhìn doanh nghiệp, đại diện Vietravel đề xuất, để nâng tầm du lịch ẩm thực, cần hoàn thiện cơ chế, chính sách, xây dựng bộ tiêu chí nhận diện đồng thời tăng cường hợp tác công-tư và đào tạo nguồn nhân lực theo mô hình gắn kết nhà trường-doanh nghiệp-nghệ nhân. Gắn bó nhiều năm với ngành du lịch Đà Nẵng, Chủ nhiệm Câu lạc bộ Điểm đến xứ Quảng Lê Quốc Việt cho biết, du lịch ẩm thực khu vực duyên hải miền trung được du khách trong và ngoài nước rất yêu thích thời gian qua. Ông Việt cho rằng, ẩm thực Việt đã có đủ "chất liệu" để tỏa sáng, điều cần thiết lúc này là một chiến lược đầu tư quyết liệt, dài hạn và nhất quán, để từ mỗi bữa ăn, du khách có thể nhớ lâu hơn, yêu thích sâu hơn và muốn quay trở lại Việt Nam nhiều lần.

Trong bối cảnh du lịch trải nghiệm ngày càng chiếm ưu thế, ẩm thực là "ký ức du lịch" có sức sống lâu dài, chạm trực tiếp đến cảm xúc của du khách. Để xây dựng thương hiệu ẩm thực quốc gia, Việt Nam cần đồng bộ ba trụ cột: di sản-truyền thống; công nghiệp dịch vụ F&B (ăn uống); thể chế, chuẩn hóa nghệ nhân. Khi các trụ cột này vận hành hài hòa, mục tiêu tham gia sâu vào các festival ẩm thực quốc tế, mở rộng hiện diện trên các bảng xếp hạng uy tín và đưa món ăn Việt trở thành biểu tượng du lịch sẽ không còn xa vời■

BÁO Nhân Dân

CÔNG TY IN BÁO NHÂN DÂN HÀ NỘI

Trụ sở: Số 15 Hàng Tre, phường Hoàn Kiếm, Thành phố Hà Nội.
Xưởng sản xuất: Ngõ 97 Đức Giang, phường Việt Hưng, Thành phố Hà Nội.
Điện thoại: (024) 38269094, 38257202 - Fax: (024) 38256124 - Website: www.in-nhandan.com.vn

Với dây chuyền hiện đại khép kín, linh hoạt và đội ngũ nhân lực giàu kinh nghiệm, Công ty in báo Nhân Dân Hà Nội luôn sẵn sàng đáp ứng nhu cầu khách hàng theo phương châm:

IN NHANH, CHUẨN XÁC NHƯ GIAO KẾT

In cuộn

Với 03 máy offset cuộn của HEIDELBERG, tốc độ 45.000 tờ/giờ, in nhiều cuộn giấy, nhiều mầu, bố trí cơ cấu mầu đa dạng. Khi cần có khả năng in kết nối 2 máy 4 cuộn giấy cùng lúc, cơ cấu 3 băng giấy 4/4M + 1 băng 2/2M.

In tờ rời

Máy in offset tờ rời 4 màu hiện đại SM102 SE của HEIDELBERG, tốc độ 15.000 tờ/giờ, chỉnh mực tự động bằng kết nối CIF3 với hệ thống chế bản CTP, bảo đảm chất lượng in tốt nhất.

Gia công sau in

Gia công sau in chuyên nghiệp với đầy đủ trang thiết bị hiện đại, đội ngũ công nhân tay nghề cao.
- Máy đóng xén liên hoàn tốc độ cao, máy gấp, máy kỵ mã, máy bắt tay sách, máy vào bìa, máy dao 3 mặt... Đầy đủ dây chuyền sản xuất sách, báo, tạp chí và các sản phẩm thương mại, đáp ứng mọi yêu cầu về chất lượng và tiến độ của khách hàng.

Trước in

Nhận file và chế bản CTP với hệ thống ghi bản nhiệt của SCREEN, tốc độ ghi 40 bản B1/giờ. Hiện bản on-line.

CÔNG TY TNHH MTV IN BÁO Nhân Dân ĐÀ NẴNG

NhanDan Da Nang Printing

Là doanh nghiệp chuyên hoạt động trong lĩnh vực in trực thuộc Báo Nhân Dân

- Hệ thống máy in và chế bản hiện đại thế hệ mới
- Đội ngũ cán bộ kỹ thuật công nhân có tay nghề cao
- Tinh thần thái độ phục vụ tận tình chu đáo

CHUYÊN IN CÁC SẢN PHẨM: - Sách , báo , tạp chí
- Tờ rơi , quảng cáo , thiệp cưới

Địa chỉ: 06 Trần Phú-P.Hải Châu-Thành phố Đà Nẵng
Website: http://innhandandanang.com Điện thoại: 0236.3821449 - 0906.539279 Email: kinhdoanhnddn@gmail.com

AGRIBANK

38 NĂM 26.3.1988 - 26.3.2026 AGRIBANK

Xuân An Khang
SINH NHẬT VÀNG

Từ ngày 20/01/2026 đến hết ngày 31/3/2026

* Để biết thêm thông tin chi tiết, Quý khách vui lòng liên hệ Chi nhánh Agribank nơi gần nhất.

1900 5588 18 - (84) 24.32053205 | www.agribank.com.vn | 2222 điểm giao dịch

Website Fanpage Youtube

THÔNG TIN BẠN CẦN BIẾT

BẢO VỆ LUẬN ÁN

Học viện Báo chí và Tuyên truyền tổ chức bảo vệ luận án tiến sĩ cấp Học viện cho NCS **Đới Sỹ Nam**. Khóa 28.2 (2022-2025). Đề tài: *Tuyên truyền chuyển đổi số cho các doanh nghiệp ở tỉnh Thanh Hóa hiện nay*.

Ngành: Chính trị học, chuyên ngành Công tác tư tưởng; mã số: 9310201.

Thời gian bảo vệ: 14 giờ 30 phút, ngày 17/3/2026.

Địa điểm: Phòng 201, nhà A1, Học viện Báo chí và Tuyên truyền, 36 đường Xuân Thủy, Cầu Giấy, Hà Nội.

Kính mời quý vị quan tâm đến dự!

Thông tin chi tiết xem tại: https://daotaoajc.edu.vn hoặc https://ajc.hcma.vn.

Trân trọng thông báo.

★ **Học viện Báo chí và Tuyên truyền** tổ chức bảo vệ luận án tiến sĩ cấp Học viện cho NCS **Nguyễn Thị Mai**. Khóa 29.2 (2023-2026). Đề tài: *Chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện chính sách nhà ở xã hội cho công nhân trong các khu công nghiệp hiện nay*.

Ngành: Xây dựng Đảng và Chính quyền nhà nước; mã số: 9310202.

Thời gian bảo vệ: 14 giờ, ngày 18/3/2026.

Địa điểm: Phòng 201, nhà A1, Học viện Báo chí và Tuyên truyền, 36 đường Xuân Thủy, Cầu Giấy, Hà Nội.

Kính mời quý vị quan tâm đến dự!

★ **Viện Công nghệ Thông tin, Đại học Quốc gia Hà Nội** tổ chức buổi bảo vệ cấp Đại học Quốc gia luận án tiến sĩ của NCS **Nguyễn Minh Phúc**, sinh ngày 4/3/1982 tại Hà Nội. Đề tài luận án: *Nghiên cứu mô hình quản lý mạng cục bộ và đám mây sử dụng công nghệ tác tử di động*.

Chuyên ngành: Quản lý hệ thống thông tin; mã số: 9480205.01QTD.

Thời gian: 8 giờ 30 phút, thứ tư, ngày 18/3/2026.

Địa điểm: Phòng 505, Nhà E3, Viện Công nghệ Thông tin, 144 Xuân Thủy, Cầu Giấy, Hà Nội.

★ **Trường đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng** tổ chức bảo vệ luận án tiến sĩ kinh tế cho NCS **Phạm Thị Hồng Quyên**. Đề tài: *Ảnh hưởng của đặc điểm hội đồng quản trị đến tránh thuế của các công ty niêm yết và vai trò điều tiết của bối cảnh*.

Chuyên ngành: Kế toán; Mã số: 9340301.

Thời gian: 14 giờ ngày 20/3/2026 (thứ sáu).

Địa điểm: Trường đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng.

Kính mời các đồng chí quan tâm, vui lòng liên hệ với Phòng Đào tạo theo số điện thoại: 02363 969 088 để được hỗ trợ tham dự buổi bảo vệ.

TAND KHU VỰC 1-QUẢNG NGÃI THÔNG BÁO

Anh **Lê Quốc Khánh**, sinh ngày 2/9/2000; địa chỉ: Thôn Sung Túc, xã Nghĩa Hà, TP Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi (nay là xã An Phú, tỉnh Quảng Ngãi) đã biệt tích từ tháng 1/2024 đến nay không có tin tức. Nay anh Khánh ở đâu về ngay TAND khu vực 1-Quảng Ngãi để giải quyết việc chị Trương Thị Yến Vy yêu cầu tuyên bố một người đã chết đối với anh Khánh.

Trong thời hạn bốn tháng kể từ ngày đăng thông báo đầu tiên, nếu anh Khánh không có mặt, Tòa án sẽ giải quyết vụ việc theo quy định pháp luật.

TAND KHU VỰC 4-QUẢNG NGÃI THÔNG BÁO

Ông **Nguyễn Thanh Minh**, sinh năm 1960, nơi cư trú cuối cùng: Thôn 1, xã Mỏ Cày, tỉnh Quảng Ngãi, đã không có tin tức từ năm 1998 cho đến nay do bị thiên tai (đắm tàu khi đi biển). Nay ông Minh ở đâu liên hệ ngay với TAND khu vực 4-Quảng Ngãi; địa chỉ: số 47 Trần Thị Hiệp, xã Mộ Đức, tỉnh Quảng Ngãi để giải quyết việc bà Trần Thị Nhớ, sinh năm 1962; địa chỉ: Thôn 1, xã Mỏ Cày, tỉnh Quảng Ngãi yêu cầu tuyên bố một người đã chết đối với ông.

Trong thời hạn bốn tháng kể từ ngày thông báo lần đầu tiên mà vẫn không có tin tức gì của ông Minh thì TAND khu vực 4-Quảng Ngãi sẽ giải quyết việc theo quy định pháp luật.

Chất lượng nguồn nhân lực trong giai đoạn mới

(Tiếp theo trang 8)

Công nhân Công ty cổ phần Hữu Nghị Xuân Cương vận hành hệ thống cẩu chuyên dụng phục vụ sang tải hàng hóa tại khu vực Cửa khẩu Hữu Nghị (Lạng Sơn).

Tiến sĩ Lê Thị Hồng Điệp, Giảng viên Trường đại học Kinh tế-Đại học Quốc gia Hà Nội nhận định, năm 2026 đánh dấu giai đoạn chuyển dịch rõ rệt về chất lượng việc làm. Thị trường lao động bước vào chu kỳ mới, gắn với tăng trưởng xanh, kinh tế số và hội nhập sâu rộng. Nhu cầu lao động trong các lĩnh vực công nghệ thông tin, logistics, tài chính số, marketing số tiếp tục tăng. Doanh nghiệp tìm kiếm nhân lực có khả năng sử dụng công cụ số, làm việc trong môi trường đa văn hóa và thích ứng nhanh với thay đổi.

Tiến sĩ Hồng Điệp cũng chỉ ra khoảng cách giữa đào tạo và yêu cầu thực tiễn. Chương trình giáo dục đại học, cao đẳng cần cập nhật nhanh hơn, tăng cường gắn kết với doanh nghiệp. "Người lao động phải trang bị kỹ năng mềm, kỹ năng số và tinh thần học tập suốt đời. Đây là nền tảng để duy trì khả năng cạnh tranh". Tiến sĩ Hồng Điệp cho rằng, trong giai đoạn sắp tới, xu hướng làm việc linh hoạt, làm việc kết hợp trực tiếp và trực tuyến sẽ tiếp tục phổ biến. Điều này mở ra cơ hội cho lao động ở nhiều địa phương tham gia thị trường rộng lớn hơn, đồng thời đặt ra yêu cầu về kỷ luật, quản trị thời gian và năng lực tự học.

LOGISTICS VÀ NHU CẦU NHÂN LỰC CHẤT LƯỢNG CAO

Trong lĩnh vực logistics và phát triển thị trường, bà Nguyễn Thị Phượng, Tổng Giám đốc Công ty cổ phần Hữu Nghị Xuân Cương (Lạng Sơn) cho biết, bước sang năm 2026, hoạt động xuất nhập khẩu qua khu vực cửa khẩu tiếp tục ghi nhận tín hiệu tích cực, kéo theo nhu cầu nhân lực gia tăng cả về số lượng lẫn chất lượng. Doanh nghiệp đẩy mạnh đầu tư hạ tầng bến bãi, kho ngoại quan, phương tiện vận tải chuyên dụng và nền tảng quản lý số nhằm nâng cao năng lực thông quan. "Khối lượng hàng hóa tăng, yêu cầu về tốc độ xử lý, độ chính xác chứng từ và sự phối hợp trong chuỗi cung ứng ngày càng cao. Điều đó đòi hỏi nhân sự có nghiệp vụ vững, sử dụng thành thạo phần mềm quản lý và am hiểu quy định thương mại quốc tế", bà Phượng chia sẻ.

Năm 2026, đơn vị tập trung tuyển dụng các vị trí như chuyên viên khai báo hải quan, điều phối vận tải quốc tế, quản lý kho bãi, phát triển thị trường và phân tích dữ liệu logistics. Ứng viên được đánh giá cao khi có ngoại ngữ tốt, nắm chắc quy trình xuất, nhập khẩu, hiểu luật thương mại và có khả năng làm việc với đối tác nước ngoài. "Logistics gắn chặt với biến động thương mại khu vực và toàn cầu. Mỗi thay đổi về chính sách, thuế suất hay thủ tục đều tác động trực tiếp đến hoạt động doanh nghiệp, vì vậy chúng tôi ưu tiên nhân sự có tư duy thị trường và khả năng thích ứng nhanh", bà Phượng nhấn mạnh. Song song với tuyển dụng, đơn vị tăng cường đào tạo nội bộ, cập nhật kiến thức về chuyển đổi số, số hóa chứng từ, quản trị rủi ro và tối ưu chi phí vận hành. Nhân lực chất lượng cao được xem là yếu tố quyết định năng lực cạnh tranh trong giai đoạn 2026-2030.

Nhìn tổng thể, thị trường lao động năm 2026 cho thấy, dư địa việc làm được mở rộng nhờ đà phục hồi kinh tế và hội nhập sâu. Song hành với cơ hội là yêu cầu ngày càng cao về chất lượng nguồn nhân lực. Xu hướng năm nay vì thế định hình trên hai trục chính: Gia tăng cơ hội và nâng chuẩn năng lực. Tăng trưởng và chuyển đổi số tạo thêm nhiều vị trí mới, đồng thời đặt ra đòi hỏi khắt khe hơn về kỹ năng, tác phong và tinh thần học tập. Trong bối cảnh ấy, mỗi người lao động cần chủ động định vị mình trong cấu trúc kinh tế đang dịch chuyển. Năng lực số, khả năng thích ứng và ý thức tự hoàn thiện sẽ quyết định khả năng nắm bắt cơ hội ■

Hơn 5.000 khách hàng không tại Việt Nam bị ảnh hưởng bởi chiến sự Trung Đông

Ngày 1/3, Cục Hàng không Việt Nam có công điện khẩn yêu cầu các hãng bay, đơn vị liên quan có biện pháp bảo đảm an toàn hàng không trước tình hình chiến sự leo thang tại khu vực Trung Đông. Cục yêu cầu Tổng công ty Quản lý bay Việt Nam chủ động xây dựng giải pháp điều hành bay, nhất là các chuyến bay phải điều chỉnh lịch bay do chiến sự; các hãng bay nội địa và nước ngoài đi/đến hoặc bay qua khu vực không phận bị ảnh hưởng thường xuyên cập nhật tình hình xung đột, đánh giá nguy cơ tiềm ẩn và mức độ ảnh hưởng để đưa ra quyết định vận hành phù hợp. Các hãng điều chỉnh kế hoạch khai thác, phương án bay, đường bay thay thế (nếu cần), tránh khu vực có nguy cơ cao, bảo đảm tàu bay khai thác không bay qua các khu vực xung đột hoặc chung quanh vùng trời bị ảnh hưởng; kịp thời thông tin đầy đủ cho hành khách. Khi có quyết định điều chỉnh kế hoạch khai thác, các hãng cần báo cáo Cục Hàng không Việt Nam để phối hợp xử lý,...

Theo cập nhật của Cục Hàng không Việt Nam, đến 19 giờ ngày 1/3, căng thẳng quân sự giữa liên minh Mỹ-Israel với Iran khiến hàng loạt quốc gia Trung Đông hạn chế hoặc đóng cửa hoàn toàn không phận, ảnh hưởng trực tiếp hoạt động vận tải hàng không khu vực và trên bình diện toàn cầu. Một số sân bay quốc tế lớn tại Trung Đông cũng thông báo đóng cửa vô thời hạn. Các hãng hàng không hủy nhiều chuyến đi/đến Việt Nam, khiến hơn 5.000 hành khách tại Việt Nam bị ảnh hưởng. Theo đó, hãng Qatar Airways hủy các chuyến giữa Việt Nam và Doha từ ngày 28/2-2/3, khiến hơn 2.900 hành khách bị ảnh hưởng. Hãng Emirates tạm đình chỉ hoạt động bay đi/đến Dubai đến 18 giờ ngày 2/3/2026 (giờ Việt Nam), khiến tổng số hơn 1.880 khách bị ảnh hưởng; hãng Etihad Airways hủy 1 chuyến lúc 20 giờ ngày 1/3 khiến gần 280 hành khách ảnh hưởng ■

Kêu gọi chấm dứt leo thang căng thẳng giữa Mỹ, Israel và Iran

(Tiếp theo trang 8)

Hội đồng Chuyên gia phải bầu chọn lãnh tụ tối cao mới trong thời gian sớm nhất có thể". Ông Larijani khẳng định, Iran không có ý định tấn công các quốc gia trong khu vực, song Tehran sẽ tấn công các căn cứ của Mỹ thuộc lãnh thổ các nước đó.

Chính phủ Iran tuyên bố quốc tang trong 40 ngày, cùng 7 ngày không làm việc trên toàn quốc để tưởng nhớ lãnh tụ tối cao Khamenei. Lực lượng Vệ binh cách mạng Hồi giáo Iran (IRGC) tuyên bố sẽ đáp trả các cuộc tấn công của Mỹ và Israel. Tổng thống Iran Masoud Pezeshkian, Chánh án Tòa án Tối cao Gholamhossein Mohseni Ejei và một thành viên của Hội đồng Giám hộ hiện tạm thời đảm nhiệm các quyền hạn của lãnh tụ tối cao Khamenei.

Tổng thống Mỹ Donald Trump cho rằng giải pháp ngoại giao đối với Iran vẫn khả thi và hiện trở nên "dễ dàng hơn nhiều". Tuy nhiên, Tổng thống Trump cho biết, chiến dịch quân sự quy mô lớn nhằm vào Iran sẽ tiếp tục được triển khai.

IRGC đã cảnh báo tình trạng không an toàn tại eo biển Hormuz. Hiệp hội tàu chở dầu INTERTANKO cho biết, Hải quân Mỹ cũng đã cảnh báo rủi ro an ninh đối với hoạt động hàng hải tại Vịnh Persian, Vịnh Oman, bắc Biển Arab và eo biển Hormuz.

Cộng đồng quốc tế kêu gọi các bên kiềm chế, chấm dứt leo thang căng thẳng giữa Mỹ, Israel với Iran. Nhiều quốc gia đã sơ tán công dân khỏi khu vực Trung Đông. Nhiều nước, trong đó có Trung Quốc và Nga, đã kêu gọi công dân đang sinh sống tại Israel và khu vực hết sức cảnh giác, tuân thủ hướng dẫn của chính quyền sở tại nhằm bảo đảm an toàn và liên hệ với đại sứ quán trong trường hợp cần hỗ trợ lãnh sự ■

Thể Công Viettel vượt lên thứ hai, Thép Xanh Nam Định có chiến thắng

(Tiếp theo trang 8)

Trận đấu được quan tâm nhất ở lượt trận diễn ra tối 1/3 thuộc vòng 14 Giải bóng đá vô địch quốc gia LPBank V.League 1-2025/2026 là cuộc chạm trán giữa hai đội bóng cùng thành phố: Thể Công Viettel và Hà Nội FC. Trận derby diễn ra hấp dẫn với chất lượng chuyên môn cao đúng như trông chờ của người hâm mộ.

Quyết tâm bứt phá trong cuộc đua tốp ba và ngôi đầu, các cầu thủ Thể Công dồn lên tấn công với những pha lên bóng tốc độ từ hai biên, tạo sức ép mạnh mẽ. Hà Nội FC cũng có nhiều cơ hội trong hiệp một. Phút 40, Hữu Thắng có bóng từ ngoài vòng cấm và sút bóng quyết đoán mở tỷ số. Bị dẫn trước, Hà Nội FC đã có nhiều thay đổi trong lối chơi khi đẩy cao tốc độ thi đấu và tìm mọi cách tiếp cận khung thành của thủ môn Văn Việt. Trong khi lần lượt Duy Mạnh, Fisher rồi Văn Quyết để lỡ các cơ hội một cách đáng tiếc và chưa thể có được bàn thắng trước hàng thủ vững chắc của Thể Công thì Hà Nội FC lại rơi vào thế bất lợi thiếu người do ngoại binh Passira bị phạt thẻ đỏ. Với chiến thắng này, Thể Công Viettel có 28 điểm, chiếm vị trí thứ hai trên bảng xếp hạng, đẩy Ninh Bình kém một điểm xuống thứ ba.

★ Trong trận derby thứ hai cùng giờ, Công an Thành phố Hồ Chí Minh đã phải nhận thất bại thứ hai liên tiếp khi để thua Becamex Thành phố Hồ Chí Minh. Trận đấu diễn ra khá quyết liệt với tốc độ cao ngay từ đầu với thế trận nghiêng về phía Becamex. Phút 69, sau tình huống bóng chạm tay một cầu thủ của Công an Thành phố Hồ Chí Minh, VAR đã cho Becamex hưởng phạt đền và Việt Cường đã không bỏ lỡ cơ hội ghi bàn thắng 1-0. Đây cũng là tỷ số cuối cùng của trận đấu. Có thêm ba điểm, nâng điểm số lên 15 đã giúp Becamex cải thiện được xếp hạng ở vị trí thứ 10.

★ Tối qua, trên sân Lạch Tray, Hải Phòng và Đông Á Thanh Hóa hòa nhau 3-3 trong trận cầu giàu cảm xúc với cả sáu bàn thắng đều đến ở hiệp hai. Bước ngoặt trận đấu chỉ đến ở hiệp hai khi Tagueu mở tỷ số cho đội chủ nhà ở phút 54. Sau khi Văn Tùng gỡ hòa cho Thanh Hóa ở phút 59 thì chỉ ba phút sau lại là Tagueu hoàn tất cú đúp, đưa Hải Phòng vượt lên 2-1. Trận đấu bùng nổ khi Luiz Antonio nâng tỷ số lên 3-1 ở phút 63 tưởng như đặt dấu chấm hết cho nỗ lực của Thanh Hóa. Tuy nhiên, 10 phút sau Văn Tùng đánh đầu dũng mãnh hoàn tất cú đúp, rút ngắn còn 2-3 và đến phút 82, Rimario ghi bàn gỡ hòa 3-3 cho đội bóng xứ Thanh. Kết quả hòa phản ánh đúng cục diện giằng co và màn rượt đuổi tỷ số kịch tính, hấp dẫn.

★ Tối 1/3, Thép Xanh Nam Định đã "lội ngược dòng" đánh bại Ninh Bình với tỷ số 3-2 ngay trên sân Thiên Trường. Đội khách khởi đầu đầy hứng khởi. Ngay phút thứ 8, Đỗ Thanh Thịnh mở tỷ số bằng cú sút xa đẹp mắt khiến thủ môn Nguyên Mạnh không thể cản phá. Đến phút 32, Hoàng Đức nhân đôi cách biệt sau tình huống lộn xộn trước khung thành, đưa Ninh Bình vượt lên 2-0. Nam Định không dễ dàng buông xuôi. Phút 41, ngoại binh Akolo Ababa rút ngắn tỷ số xuống 1-2 bằng pha dứt điểm cận thành, thắp lại hy vọng cho đội chủ nhà trước giờ nghỉ. Trước đó, Xuân Son hai lần bỏ lỡ cơ hội đáng tiếc. Hiệp hai, Nam Định gia tăng sức ép khi thực hiện ba sự thay đổi trên hàng công. Sự điều chỉnh phát huy hiệu quả ở phút 74 khi Xuân Son ghi bàn gỡ hòa 2-2 và cũng là pha lập công đầu tiên của anh tại V.League mùa này sau chấn thương. Kịch tính được đẩy lên cao ở phút 82. Xuân Son dứt điểm khiến bóng bật ra và Kevin Phạm Ba có mặt đúng lúc để đá bồi, ấn định chiến thắng 3-2 cho đội bóng thành Nam. Chiến thắng này giúp Nam Định chấm dứt chuỗi 10 trận chỉ hòa và thua, tạo cú huých tinh thần quan trọng trong cuộc đua phía trước. Ninh Bình tiếp tục hụt hơi khi bị đội bầu bảng bỏ xa tới 8 điểm sau vòng đấu này ■

Bảo vệ sản xuất trong đợt cao điểm xâm nhập mặn

(Tiếp theo trang 1)

Các địa phương cũng cần hướng dẫn người dân thực hiện các giải pháp tưới tiên tiến, tiết kiệm nước cho lúa và cây trồng cạn; chủ động tích trữ nước, bảo đảm đáp ứng cung cấp đủ nhu cầu nước tối thiểu, nhất là với cây ăn quả, cây trồng có giá trị kinh tế cao; kiểm tra độ mặn trước khi bơm tưới, sử dụng nước tiết kiệm, hợp lý trong cao điểm hạn mặn. Tại các vùng trồng cây ăn quả có nguy cơ chịu ảnh hưởng xâm nhập mặn, cần hướng dẫn nhân dân tận dụng tối đa nguồn vật liệu hữu cơ hoặc màng phủ nông nghiệp để phủ gốc giữ ẩm; cắt tỉa cành, tạo tán, tỉa bớt nụ, hoa nhằm hạn chế thoát hơi nước. Cùng với đó, tiếp tục ưu tiên nguồn lực đầu tư xây dựng mới, sửa chữa, nâng cấp các hệ thống thủy lợi, nhất là công trình cấp nước, ngăn mặn và công trình cấp nước sinh hoạt tập trung ở các vùng thường xuyên khó khăn về nguồn nước.

Đáng lưu ý, sau thời điểm xâm nhập mặn tăng cao và đạt đỉnh, khả năng xuất hiện nước ngọt thường xuyên, do đó cần tận dụng tốt thời điểm này để lấy nước cho sản xuất, thau rửa đồng ruộng... cũng như phục vụ sinh hoạt của người dân ■

Cánh cửa ký ức và sứ mệnh nhân đạo

Từ năm 2026, dự án "Sáng kiến Tìm kiếm người Việt Nam mất tích trong chiến tranh" (Vietnam Wartime Accounting Initiative - VWAI), do Chính phủ Hoa Kỳ tài trợ, chính thức triển khai tại Việt Nam. Lần đầu tiên, kho tài liệu từng thu giữ trong chiến tranh được khai thác có hệ thống cho mục đích nhân đạo.

(Tiếp theo trang 8)

HỒ SƠ CHIẾN TRƯỜNG VÀ NHỮNG CUỐN NHẬT KÝ DANG DỞ

Ông Trần Bình lặng người khi chạm tay vào tờ giấy có chữ ký: Trần Lũy. 60 năm cuộc đời, đó là lần đầu tiên ông được nhìn thấy nét chữ của cha mình. Tờ giấy ông Bình cầm trên tay hôm ấy không phải di vật gốc, mà là bản sao từ một hồ sơ từng bị thu giữ giữa chiến trường, được chuyển về Trung tâm Khai thác Tài liệu Kết hợp (Combined Document Exploitation Center - CDEC) của quân đội Hoa Kỳ cách đây hơn nửa thế kỷ. Ngày 10/7/2025, tại Hà Nội, Đại sứ Hoa Kỳ Marc Knapper trao lại cho ông bản sao trong buổi lễ bàn giao hồ sơ chứng tích chiến tranh.

Liệt sĩ Trần Lũy hy sinh năm 1969 tại Đà Nẵng, khi con trai mới 4 tuổi. Ngày ra trận, ông không kịp để lại cho gia đình một tấm ảnh hay kỷ vật. Với ông Bình, bóng dáng cha chỉ hiện lên qua lời kể của mẹ, qua những câu chuyện đứt quãng của đồng đội cũ.

Hơn 15 năm lặn lội khắp các chiến trường xưa, gia đình ông Bình mới đưa được hài cốt của cha về an táng tại quê nhà. Ông Bình cho biết, hành trình tìm về cội nguồn vẫn chưa kết thúc khi đã 60 tuổi nhưng vẫn chưa biết quê cha ở đâu, tài liệu này là tia sáng chỉ dẫn ông tiếp tục tìm về cội nguồn.

Trong giai đoạn 1954-1975, sau các trận giao tranh ở miền Nam Việt Nam, quân đội Hoa Kỳ và chính quyền Việt Nam Cộng hòa đã thu giữ hàng trăm nghìn tài liệu: nhật ký, thư tay, sổ công tác, danh sách quân nhân, sơ đồ đơn vị..., chuyển về CDEC để chụp vi phim và phân tích tình báo, phần lớn bản gốc sau đó bị tiêu hủy.

Sau chiến tranh, khối tư liệu được chuyển về Hoa Kỳ. Hiện Trung tâm Việt Nam và Lưu trữ Việt Nam Sam Johnson (VNCA) đang lưu trữ khoảng 30 triệu trang tài liệu về Việt Nam, trong đó hơn 261.000 hồ sơ CDEC. Mỗi hồ sơ chứa đựng nhiều thông tin quan trọng: tên người, đơn vị, địa điểm, tọa độ nơi tài liệu bị thu giữ, các báo cáo ngắn và ghi chú nghiệp vụ.

Hồ sơ ký hiệu CDEC F034602980541 là một trong những trường hợp đầu tiên được công bố khi dự án bắt đầu. Đó là cuốn sổ tay 72 trang của Chính trị viên Huỳnh Minh Lương, Đại đội 1, Tiểu đoàn 9, Trung đoàn 3, Sư đoàn 9, hoạt động tại chiến trường miền Đông Nam Bộ. Nhật ký bắt đầu từ tháng 8/1966 và dừng lại vào ngày 6/12/1967, bị thu giữ tại khu vực Lộc Ninh-Bình Long, một điểm giao tranh ác liệt trên trục Quốc lộ 13 trong thời điểm chuẩn bị cho Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968.

Đối chiếu danh sách liệt sĩ của Tiểu đoàn 9 hy sinh cuối tháng 11, đầu tháng 12/1967 tại Bù Đốp cho thấy có tên Huỳnh Minh Lương (tức Lợi), quê Châu Thành, Bến Tre, hy sinh ngày 7/12/1967. Thời gian, địa điểm và đơn vị trùng khớp với dữ liệu trong hồ sơ. Ngay sau khi hồ sơ được công bố, nhiều cựu chiến binh và tình nguyện viên đã chủ động kết nối để tìm kiếm thông tin thân nhân liệt sĩ.

Hai năm trước, bà Nguyễn Thị Hoa, ở Nghệ An, đã nghẹn ngào khi đọc những dòng chữ người cha viết cho con gái chưa đầy 1 tuổi (bản chụp cuốn nhật ký của cha mình - liệt sĩ Nguyễn Quang Số) với nội dung: "Hoa con! Nếu như mai này thống nhất, Ba trở về sẽ mang theo quyển nhật ký này - nó đã ở bên Ba trong những ngày đánh Mỹ gian khổ, ác liệt. Và nếu như Ba có hy sinh (cũng là lẽ đương nhiên trong chiến đấu với quân thù) thì ban chính trị sẽ gửi về cho con xem...".

Người cha ấy đã hy sinh ngày 26/2/1969. Hai năm sau gia đình mới nhận được giấy báo tử. Không di ảnh, không kỷ vật, từ dữ liệu CDEC, cuốn nhật ký đã trở về như một phần linh hồn của người đã khuất, là manh mối quý giá để xác định nơi ông nằm lại.

Trong ba năm qua, hơn 40 gia đình liệt sĩ và một số cựu chiến binh còn sống được nhận lại hồ sơ.

Từ năm 2026, với sự tài trợ của Chính phủ Hoa Kỳ, dự án VWAI sẽ được triển khai với quy mô rộng hơn: không chỉ trao trả tư liệu mà còn hỗ trợ xác minh các trường hợp mất tích, đối chiếu tọa độ, phối hợp tìm kiếm và giám định ADN để xác định danh tính liệt sĩ.

HÀN GẮN VẾT THƯƠNG CHIẾN TRANH

Đồng Chủ nhiệm dự án là Giáo sư Ronald Milam, một cựu binh từng tham chiến tại Việt Nam năm 1970-1971 trong đội hình Lữ đoàn 1, Sư đoàn Không vận 82 Hoa Kỳ, hiện là Giám đốc Viện Hòa bình và Xung đột, Đại học Công nghệ Texas. Sau hơn nửa thế kỷ, ông trở lại Việt Nam với một sứ mệnh khác: thúc đẩy hợp tác, hoà giải, góp phần tìm kiếm thông tin về quân nhân Việt Nam mất tích và chuyển hóa những hồ sơ chiến tranh thành dữ liệu phục vụ mục tiêu nhân đạo. "Ngày hôm qua, chúng ta ở hai bên chiến tuyến. Hôm nay, chúng ta có thể ngồi lại, kể cho nhau nghe những câu chuyện thời chiến và tưởng nhớ những người đã hy sinh" Ronald Milam chia sẻ.

Trước khi Chính phủ Hoa Kỳ khởi xướng và tài trợ dự án VWAI, từ năm 2022, Ronald Milam cùng các giáo sư và sinh viên Trường Đại học Công nghệ Texas đã phối hợp Tổ chức "Trái tim Người lính" triển khai dự án phi lợi nhuận "Hồ sơ chứng tích chiến tranh Việt Nam". Dự án này được thực hiện trên cơ sở đề nghị phối hợp tìm kiếm, xác minh nhân chứng nhằm tiếp nhận và trao trả các hồ sơ, kỷ vật chiến tranh của Tiến sĩ Alex-Thái Đình Võ.

Theo thống kê của cơ quan chức năng, hiện cả nước còn khoảng 180.000 liệt sĩ chưa tìm thấy hài cốt; khoảng 300.000 hài cốt liệt sĩ đã được quy tập nhưng chưa xác định được danh tính. Trong khi đó, tại VNCA vẫn còn hơn 260.000 hồ sơ CDEC chưa được khai thác hết.

"Nếu mỗi ngày công bố một hồ sơ, phải mất khoảng 715 năm mới có thể giới thiệu hết số tư liệu hiện có, khối lượng công việc khổng lồ, nhưng mỗi hồ sơ có thể giúp một gia đình tìm lại di bút, hình ảnh người thân, manh mối về nơi chôn cất liệt sĩ" - Đại tá, nhà văn Đặng Vương Hưng - điều phối viên nhóm truyền thông dự án VWAI nói.

Trong một buổi trao trả hồ sơ tại Hà Nội, thương binh Đỗ Xuân Thuyên, 80 tuổi, phải ngồi xe lăn và cần người hỗ trợ nhưng vẫn vượt hàng trăm cây số, có mặt để nhận lại bản sao cuốn sổ tay của mình. Ông lật từng trang, chậm rãi đọc lại những dòng chữ viết từ thời trai trẻ, như chạm vào một phần ký ức thiêng liêng tưởng chừng đã mất.

Những tập hồ sơ từng phục vụ chiến tranh, hôm nay đang thực hiện một sứ mệnh nhân đạo và nhân văn sâu sắc: trả lại danh tính cho người nằm xuống, trả lại kỷ vật cho các gia đình, góp phần xoa dịu và hàn gắn những vết thương chiến tranh ■

TIN BUỒN

Bệnh viện Trung ương Quân đội 108, Ban Chỉ huy quân sự phường Hoàn Kiếm, Bộ Tư lệnh Thủ đô Hà Nội; Đảng ủy, HĐND, UBND, Mặt trận Tổ quốc, Hội Cựu chiến binh phường Hoàn Kiếm, Thành phố Hà Nội và gia đình thương tiếc báo tin:

Đồng chí Đại tá, Giáo sư, Tiến sĩ, Thầy thuốc Nhân dân **PHAN CHÚC LÂM**; sinh ngày: 22/3/1932; quê quán: phường Nam Định, tỉnh Ninh Bình; trú quán: số 6 ngõ 43 phố Tôn Thất Thiệp, phường Hoàn Kiếm, Thành phố Hà Nội; nguyên Chủ nhiệm Khoa Nội thần kinh, Bệnh viện Trung ương Quân đội 108; Huân chương Chiến thắng hạng ba; Huân chương Quân công hạng nhì; Huân chương Kháng chiến chống Mỹ, cứu nước hạng nhất; Huy chương Chiến sĩ vẻ vang hạng nhất, nhì, ba; Huy hiệu 65 năm tuổi đảng; đã từ trần hồi 11 giờ 18 phút ngày 28/2/2026 tại nhà riêng.

Lễ viếng từ 7 giờ 30 phút ngày 2/3/2026 tại Nhà tang lễ Bộ Quốc phòng, số 5 Trần Thánh Tông, Thành phố Hà Nội; lễ truy điệu và đưa tang hồi 8 giờ 30 phút cùng ngày; hỏa táng tại Đài hóa thân Hoàn vũ Văn Điển; an táng cùng ngày tại Nghĩa trang Cánh Phượng, phường Nam Định, tỉnh Ninh Bình (Tang quyến xin phép không nhận lễ viếng).

★ Hội đồng nhân dân, Đoàn đại biểu Quốc hội Thành phố Hà Nội và gia đình thương tiếc báo tin:

Bà **BẠCH THỊ KIM NHUNG**, sinh năm: 1942; quê quán: phường Hà Đông, Thành phố Hà Nội; Huy hiệu 40 năm tuổi đảng; đã từ trần hồi 16 giờ 41 phút ngày 27/2/2026.

Lễ viếng từ 9 giờ ngày 4/3/2026 tại Nhà tang lễ số 5 Trần Thánh Tông, phường Hai Bà Trưng, Thành phố Hà Nội; lễ truy điệu và đưa tang hồi 10 giờ 30 phút cùng ngày; hỏa táng tại Đài hóa thân Hoàn vũ Văn Điển; an táng hồi 19 giờ cùng ngày tại Nghĩa trang Vĩnh Hằng, xã Vật Lại, Thành phố Hà Nội.

ĐÓN ĐỌC THỜI NAY NGÀY 2/3
Truy cập https://bit.ly/Thoinay
hoặc quét mã QR để xem chi tiết.

THỜI SỰ QUỐC TẾ

Hiện thực hóa nội hàm "Đối tác chiến lược" Việt Nam-Lào

Báo *Pasaxon,* Cơ quan ngôn luận của Đảng Nhân dân Cách mạng Lào, vừa có bài viết "Hợp tác giữa Quốc hội Lào và Quốc hội Việt Nam hướng tới đối tác chiến lược trong giai đoạn mới". Bài viết khẳng định sự đoàn kết và giúp đỡ lẫn nhau giữa hai Đảng, hai Nhà nước và hai Quốc hội hai nước là một trong những nguồn sức mạnh to lớn và có ý nghĩa sống còn đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ đất nước của mỗi nước, góp phần gìn giữ và phát triển mối quan hệ hữu nghị vĩ đại, đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện và gắn kết chiến lược Việt Nam-Lào.

Theo bài báo, hợp tác giữa Quốc hội Lào và Quốc hội Việt Nam không ngừng được củng cố, phát triển đi vào chiều sâu và đạt nhiều kết quả nổi bật trên nhiều lĩnh vực. Lãnh đạo hai bên tiếp tục tăng cường quan hệ, hợp tác, trao đổi và tiếp xúc cấp cao với nhiều hình thức linh hoạt. Các chuyến thăm và gặp gỡ thường xuyên giữa lãnh đạo và các đại biểu Quốc hội hai nước đã tạo điều kiện thuận lợi để trao đổi bài học, kinh nghiệm trong công tác lập pháp, giám sát tối cao và quyết định các vấn đề quan trọng của mỗi quốc gia. Hai bên đã tích cực phối hợp triển khai thỏa thuận hợp tác giữa hai Quốc hội; duy trì sự phối hợp chặt chẽ, đồng bộ và hiệu quả, góp phần quan trọng vào quan hệ tổng thể giữa hai nước; triển khai chủ trương nhất quán của hai Đảng và hai Nhà nước, luôn coi trọng phát triển mối quan hệ hữu nghị vĩ đại, đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện và đối tác chiến lược Lào-Việt Nam, ngay cả trong những hoàn cảnh khó khăn, phức tạp, quan hệ Lào-Việt Nam càng phải được thắt chặt hơn bao giờ hết.

Bài báo nhận định, để hiện thực hóa chủ trương nâng tầm quan hệ, bổ sung nội hàm "đối tác chiến lược", thời gian tới, Quốc hội Lào và Quốc hội Việt Nam sẽ coi trọng việc phối hợp chặt chẽ, trao đổi kinh nghiệm về công tác lập pháp, giám sát tối cao và tạo điều kiện thuận lợi cho việc triển khai hiệu quả các thỏa thuận cấp cao, các hiệp định và thỏa thuận hợp tác giữa hai nước. Lào-Việt Nam là mối quan hệ hữu nghị vĩ đại, đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện và đã được nâng tầm lên đối tác chiến lược, thể hiện cam kết chính trị lâu dài, là tài sản vô giá và nguồn sức mạnh to lớn của hai dân tộc. Trên tinh thần đó, Quốc hội Lào và Quốc hội Việt Nam sẽ tiếp tục mở rộng hợp tác trong các lĩnh vực mới, góp phần dẫn dắt quan hệ hợp tác nghị viện và quan hệ đặc biệt Lào-Việt Nam phát triển thực chất, hiệu quả hơn nữa trong giai đoạn mới ■

Tổng thống Hàn Quốc cam kết tôn trọng hệ thống chính trị của Triều Tiên

Theo hãng tin *Yonhap,* ngày 1/3, Tổng thống Hàn Quốc Lee Jae Myung kêu gọi Triều Tiên quay trở lại bàn đàm phán với Mỹ, tham gia các nỗ lực nhằm định hình "một tương lai mới" trên bán đảo Triều Tiên. Ông Lee Jae Myung cam kết tôn trọng hệ thống chính trị của Triều Tiên, không theo đuổi các hành động thù địch hay mục tiêu thống nhất bằng sáp nhập; nhấn mạnh đối đầu không phục vụ lợi ích của bất kỳ bên nào. Nhà lãnh đạo Hàn Quốc cho biết, Triều Tiên đang triển khai kế hoạch phát triển 5 năm mới và hy vọng Bình Nhưỡng sẽ sớm quay lại bàn đàm phán, cùng Seoul định hình một tương lai mới. Ông khẳng định Hàn Quốc sẵn sàng đóng vai trò điều phối, tăng cường liên lạc với Mỹ và các nước láng giềng để thúc đẩy nối lại đối thoại giữa Washington và Bình Nhưỡng trong thời gian sớm nhất.

Tổng thống Lee Jae Myung cho biết thêm, Hàn Quốc đã chủ động triển khai một loạt biện pháp nhằm hạ nhiệt căng thẳng quân sự và khôi phục lòng tin liên Triều, sẽ tiếp tục hành động thực chất thay vì chỉ đưa ra các tuyên bố mang tính khẩu hiệu. Đề cập hợp tác khu vực, Tổng thống Lee Jae Myung nhấn mạnh tầm quan trọng của việc thúc đẩy hòa bình không chỉ với Triều Tiên mà còn với Nhật Bản và Trung Quốc nhằm tạo nền tảng cho ổn định và thịnh vượng tại Đông Bắc Á. Theo đó, Hàn Quốc sẽ tiếp tục tăng cường ngoại giao, mở rộng đối thoại và tìm kiếm các lĩnh vực hợp tác thiết thực vì lợi ích chung của khu vực ■

Kêu gọi chấm dứt leo thang căng thẳng giữa Mỹ, Israel và Iran

Truyền thông Iran đưa hình ảnh một vụ tấn công do Mỹ và Israel tiến hành nhằm vào một trường học ở Minab.

Phát biểu trên kênh truyền hình nhà nước ngày 1/3, Chủ tịch Quốc hội Iran Mohammad Bagher Ghalibaf tuyên bố: "Chúng tôi đã chuẩn bị cho mọi kịch bản có thể xảy ra và ngay cả các bước đi tiếp theo sau khi lãnh tụ tối cao thiệt mạng". Chủ tịch Quốc hội Iran cảnh báo, Mỹ và Israel đã vượt qua "lằn ranh đỏ".

Trước đó, Truyền hình nhà nước Iran và hãng thông tấn *IRNA* xác nhận, lãnh tụ tối cao Ali Khamenei đã thiệt mạng. Tổng thống Mỹ Donald Trump cho biết, ông Khamenei qua đời do các vụ tấn công mà Mỹ và Israel tiến hành. Cùng ngày, Iran xác nhận thêm Tổng tham mưu trưởng Lực lượng vũ trang Iran Đại tướng Seyyed Abdolrahim Mousavi và Bộ trưởng Quốc phòng Aziz Nasirzadeh đã thiệt mạng. Thư ký Hội đồng An ninh quốc gia tối cao (SNSC) Iran Ali Larijani cho biết: "Theo điều 111 của Hiến pháp Iran, trong trường hợp lãnh tụ tối cao qua đời,

(XEM TRANG 7)

BÌNH LUẬN QUỐC TẾ

Bài toán cần lời giải

ANH THƯ

Ủy ban châu Âu (EC) vừa quyết định triển khai tạm thời Hiệp định thương mại tự do (FTA) với Khối thị trường chung Nam Mỹ (MERCOSUR), bất chấp những thách thức pháp lý phải đối mặt. Động thái này cho thấy EU đang nỗ lực thực thi chiến lược đa dạng hóa đối tác, tăng cường tự chủ và củng cố chuỗi cung ứng.

HIỆP định FTA được EU và 4 thành viên sáng lập khối MERCOSUR (Argentina, Brazil, Paraguay và Uruguay) ký kết hồi tháng 1/2026 đã thiết lập một trong những khu vực thương mại tự do lớn nhất thế giới, bao phủ hơn 700 triệu dân, từng bước xóa bỏ thuế quan đối với hơn 90% dòng giao dịch thương mại giữa hai khối-khu vực hiện chiếm 30% GDP toàn cầu. MERCOSUR xuất khẩu chủ yếu nông sản và khoáng sản sang EU và đẩy mạnh xuất khẩu máy móc, hóa chất và dược phẩm sang Nam Mỹ. Với nội dung thỏa thuận hiệp định, MERCOSUR sẽ loại bỏ 91% thuế đối với hàng hóa châu Âu, trong khi EU dỡ bỏ 92% thuế áp lên hàng hóa từ các nước Nam Mỹ, giúp các doanh nghiệp EU tiết kiệm khoảng 4 tỷ euro tiền thuế mỗi năm và tạo điều kiện thuận lợi cho việc thúc đẩy đầu tư vào các chuỗi cung ứng then chốt, trong đó có các nguyên liệu thô chiến lược.

EU coi thỏa thuận với MERCOSUR là một phần trong chiến lược đa dạng hóa đối tác, tăng cường tự chủ, củng cố chủ nghĩa đa phương và trật tự quốc tế dựa trên luật lệ. Thỏa thuận này cho phép các doanh nghiệp vừa và nhỏ tiếp cận các thị trường và quy mô lớn hơn. Đức và Tây Ban Nha hoan nghênh bước đi mới đây của EC, cho rằng hiệp định FTA với các quốc gia Nam Mỹ sẽ tạo thêm cơ hội tăng trưởng, mở rộng thị trường và giúp EU nâng cao khả năng chống chịu trước những biến động thương mại toàn cầu. Dù chưa nhận được sự phê chuẩn chính thức của Nghị viện châu Âu (EP), song quyết định của EC được đưa ra sau khi Argentina và Uruguay phê chuẩn hiệp định. Theo Người phát ngôn thương mại của EU Olof Gill, việc triển khai tạm thời sẽ bắt đầu vào ngày đầu tiên của tháng thứ hai kể từ khi EU và Uruguay - quốc gia MERCOSUR đầu tiên hoàn tất phê chuẩn, trao đổi công hàm ngoại giao. Hiệp định sẽ được áp dụng đối với các nước đã phê chuẩn, trong khi Brazil và Paraguay dự kiến hoàn tất thủ tục trong thời gian tới.

Dù được đa số các quốc gia thành viên EU ủng hộ, song thỏa thuận với MERCOSUR đang đối mặt với sự phản đối quyết liệt từ Pháp, Ba Lan cùng các hiệp hội nông dân. Pháp dẫn đầu các nước phản đối vì lo ngại nông sản giá rẻ từ Brazil và các quốc gia Nam Mỹ gây sức ép cạnh tranh đối với ngành nông nghiệp trong nước. Các tổ chức nông nghiệp cho rằng hiệp định sẽ tạo áp lực lớn cho lĩnh vực nông nghiệp châu Âu do bị cạnh tranh từ các sản phẩm giá rẻ và không đáp ứng đầy đủ các tiêu chuẩn nghiêm ngặt của EU. Tổng thống Pháp Emmanuel Macron gọi quyết định mới đây của EC là "một bất ngờ tồi tệ" và chưa tôn trọng đầy đủ vai trò của EP khi chưa được EP thông qua. Sự phản đối của một số nước EU khiến thỏa thuận với các quốc gia Nam Mỹ đối mặt nhiều rào cản pháp lý. EP đã bỏ phiếu chuyển hồ sơ thỏa thuận lên Tòa án Tư pháp EU (CJEU) và các nghị sĩ đã thông qua yêu cầu CJEU xác định xem liệu thỏa thuận có phù hợp với chính sách của khối hay không, qua đó có thể làm trì hoãn việc thực thi thỏa thuận.

Trong bối cảnh còn những ý kiến trái chiều, EU đứng trước bài toán vừa phải nỗ lực cân bằng giữa tự do hóa thương mại, vừa phải bảo vệ lợi ích của người nông dân và duy trì sự ổn định xã hội trong nội khối ■

Cánh cửa ký ức và sứ mệnh nhân đạo

ANH THƠ

(XEM TRANG 7)

Đại diện Trường đại học Công nghệ Texas trao trả hồ sơ cho cựu chiến binh, thương binh Đỗ Xuân Thuyên.

Chất lượng nguồn nhân lực trong giai đoạn mới

Bài và ảnh: HOÀI THU

Bước sang năm 2026, thị trường lao động Việt Nam vận động trong bối cảnh kinh tế phục hồi rõ nét, khu vực tư nhân tăng tốc, dòng vốn FDI tiếp tục mở rộng, chuyển đổi số lan tỏa sâu rộng. Cơ hội việc làm gia tăng, tuy nhiên kéo theo sức ép về chất lượng nhân lực trong cấu trúc kinh tế mới.

ÁP LỰC CẠNH TRANH VÀ LỰA CHỌN THÍCH NGHI

Sinh viên năm cuối Trường đại học Ngoại ngữ - Đại học Quốc gia Hà Nội, Đặng Tấn Đạt cảm thấy áp lực khi chuẩn bị bước vào thị trường lao động năm 2026: "Cạnh tranh hiện nay diễn ra giữa sinh viên với nhau, giữa sinh viên và người đã có kinh nghiệm, cùng với tác động rất nhanh của công nghệ. Tôi từng nghĩ, chỉ cần ngoại ngữ tốt là có lợi thế, nhưng như vậy chưa đủ". Để gia tăng cơ hội, Đạt học thêm chương trình Excel nâng cao, tìm hiểu quy trình xuất nhập khẩu, logistics và kỹ năng truyền thông số. "Tôi muốn mình không chỉ biết, mà còn làm được. Điều quan trọng là chủ động học hỏi và nâng cấp bản thân liên tục", Đạt chia sẻ.

Ở nhóm lao động trung niên, anh Hà Mạnh Quân, 48 tuổi, quê Ninh Bình, đang tìm việc tại Hà Nội sau giai đoạn doanh nghiệp thu hẹp sản xuất trong năm 2025. Thay vì chờ quay lại công việc cũ, anh đến Trung tâm Dịch vụ việc làm để được tư vấn, cập nhật xu hướng tuyển dụng năm 2026 và đăng ký khóa đào tạo ngắn hạn về kỹ thuật vận hành máy trong sản xuất công nghiệp. Thông qua các phiên giao dịch việc làm trực tiếp và trực tuyến, anh tiếp cận nhiều vị trí trong lĩnh vực chế biến, chế tạo và logistics. "Thông tin thị trường giờ minh bạch, cập nhật nhanh. Tôi học thêm kỹ năng thì cơ hội vẫn rộng mở", anh Quân chia sẻ.

Theo Giám đốc Trung tâm Quốc gia về Dịch vụ việc làm Ngô Xuân Liễu, năm 2026 ghi nhận nhu cầu tuyển dụng tăng ở nhiều nhóm ngành như: Công nghiệp chế biến, chế tạo, logistics, thương mại điện tử, dịch vụ lưu trú và ăn uống. Hệ thống trung tâm dịch vụ việc làm trên cả nước dự kiến hỗ trợ kết nối việc làm cho hàng triệu lượt lao động, trong đó nhu cầu lao động qua đào tạo chiếm tỷ trọng ngày càng cao.

Ông Liễu phân tích: "Tỷ lệ lao động qua đào tạo có bằng, chứng chỉ tiếp tục được cải thiện. Tuy nhiên, cung-cầu lao động còn chênh lệch về cơ cấu ngành nghề và trình độ kỹ năng. Một số địa phương thiếu lao động kỹ thuật, trong khi nhóm lao động phổ thông dư thừa cục bộ".

Đối với giai đoạn sau năm 2026, ông Liễu dự báo xu hướng tự động hóa và trí tuệ nhân tạo sẽ tiếp tục tác động tới cơ cấu việc làm. Một số vị trí giản đơn giảm dần, trong khi nhu cầu về nhân lực có kỹ năng phân tích dữ liệu, vận hành hệ thống công nghệ, quản lý chuỗi cung ứng gia tăng.

(XEM TRANG 7)

Vòng 14 Giải bóng đá LPBank V.League 1-2025/2026

Thể Công Viettel vượt lên thứ hai, Thép Xanh Nam Định có chiến thắng

(XEM TRANG 7)

Thép Xanh Nam Định *(áo trắng)* "lội ngược dòng" thắng Ninh Bình 3-2.

■ Tổng Biên tập LÊ QUỐC MINH ■ Trụ sở chính: 71 Hàng Trống - Hà Nội. Điện thoại: (024)38254231, 38254232 ■ Cơ quan thường trực tại: TP Hồ Chí Minh: 40 Phạm Ngọc Thạch. (028)38296876; TP Đà Nẵng: 2 Trần Quý Cáp. (0236)3822533; TP Cần Thơ: 41 Cách mạng Tháng 8. (0292)3821338
■ Trình bày: Ban Thư ký-Biên tập ■ In tại Công ty in Báo Nhân Dân Hà Nội, Đà Nẵng, TP Hồ Chí Minh, Bình Định; Các công ty in Cần Thơ, Đắk Lắk, Điện Biên, Nghệ An, Lai Châu và Lâm Đồng ■ Hộp thư điện tử toasoan@nhandan.vn ■ Số lượng in: 200.000 tờ ■ 8 trang ■ Giá 4.200 đồng

Hướng tới "Ngày hội của non sông"

VƯƠNG LÊ

Còn nửa tháng nữa, ngày bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu Hội đồng nhân dân (HĐND) các cấp nhiệm kỳ 2026-2031 sẽ chính thức diễn ra. Trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh, mọi công tác chuẩn bị đang được gấp rút hoàn thiện nhằm bảo đảm cho "Ngày hội của non sông" được diễn ra thành công tốt đẹp.

ÔNG Nguyễn Văn Hồng, Trưởng khu phố 8, phường Tân Sơn Nhất là Tổ trưởng Tổ bầu cử khu phố cho biết, xác định hoạt động bầu cử là nhiệm vụ chính trị quan trọng cho nên địa phương tập trung triển khai công tác chuẩn bị chu đáo và theo đúng quy định. Khu phố đã niêm yết danh sách người ứng cử đại biểu HĐND phường, tổ chức mạn đàm tiểu sử và nghe các ứng cử viên trình bày chương trình hành động. Danh sách người ứng cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND thành phố nhiệm kỳ 2026-2031 được niêm yết đúng quy định để người dân nghiên cứu, lựa chọn, bảo đảm dân chủ, khách quan.

Ông Hồng chia sẻ, thời gian qua, địa phương đã tích cực phối hợp lực lượng công an rà soát danh sách cử tri, kịp thời sửa chữa, bổ sung thông tin cử tri bảo đảm đúng, đủ, không sót; tham gia các buổi tập huấn về công tác bầu cử; xây dựng phương án bảo đảm an ninh, trật tự, nhất là tích cực tuyên truyền tới người dân để mọi người đều nắm rõ thông tin về đợt bầu cử này. Nhờ ứng dụng công nghệ thông tin cho nên công tác tuyên truyền được triển khai kịp thời, nhanh chóng, hiệu quả. Những thông tin về bầu cử, nhất là lý lịch và các chương trình hành động của người ứng cử đã gửi qua các nhóm Zalo để bà con thuận lợi nghiên cứu. Hy vọng với cách làm khoa học, bài bản, đúng quy định, cử tri sẽ phấn khởi và thực hiện đầy đủ quyền công dân.

Trước Tết Nguyên đán, trên địa bàn phường Tân Sơn Nhất đã thực hiện việc niêm yết danh sách cử tri và tổ chức thành công các hội nghị tiếp xúc cử tri tại nơi cư trú cho các ứng cử viên. Theo ông Đoàn Văn Đủ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường, địa phương cơ bản hoàn thành các bước quan trọng trong công tác bầu cử theo đúng quy định, lộ trình đề ra. Tính đến ngày 27/2, phường đã hoàn thành các buổi tiếp xúc cử tri cho 37 người ứng cử đại biểu HĐND cấp phường. Thông qua các buổi gặp gỡ giữa cử tri với người ứng cử nhằm phát huy quyền làm chủ của nhân dân, để cử tri nắm rõ thông tin, lắng nghe và đánh giá chương trình hành động của những người ứng cử trước khi đi bầu cử. Trong tuần này, trọng tâm của phường là tổ chức các hội nghị mạn đàm về tiểu sử và chương trình hành động của ứng cử viên đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp. Cùng với đó là công tác chuẩn bị cơ sở vật chất, trang trí tại các điểm bầu cử. Trên địa bàn phường, không khí chuẩn bị cho ngày bầu cử đang diễn ra hết sức khẩn trương và trách nhiệm. Địa phương cũng tích cực tuyên truyền với nhiều hình thức để người dân nắm được thông tin và tham gia bầu cử đầy đủ. Ông Đủ cho biết, địa phương nhận thức rõ bầu cử đại biểu Quốc hội và HĐND các cấp là đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng, quan trọng. Đây là ngày hội lớn của toàn dân, khẳng định sức mạnh đoàn kết, củng cố niềm tin vào Đảng và Nhà nước, góp phần xây dựng hệ thống chính quyền vững mạnh. Mỗi lá phiếu của cử tri không chỉ là quyền lợi, mà thông qua đó, người dân còn gửi gắm cả niềm tin và kỳ vọng về một nhiệm kỳ mới với những đại biểu đủ đức, tài, uy tín và đủ trách nhiệm để thật sự là đại diện cho tiếng nói và khát vọng của nhân dân, góp phần xây dựng đất nước nói chung và thành phố nói riêng ngày càng phát triển, văn minh, hiện đại, nghĩa tình. Với ý nghĩa đó, phường Tân Sơn Nhất sẽ nỗ lực, tập trung hết sức để cuộc bầu cử sắp tới diễn ra thành công tốt đẹp.

Thời gian này, trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh, tất cả các phường, xã, đặc khu xác định đây là giai đoạn nước rút của công tác bầu cử cho nên đều tập trung cao độ. Ủy ban bầu cử của thành phố đã thành lập 10 đoàn kiểm tra, giám sát công tác tổ chức trên địa bàn, kịp thời nắm bắt tình hình thực tế triển khai công tác chuẩn bị bầu cử ở địa phương và các cơ quan, đơn vị liên quan; phát hiện sớm khó khăn, vướng mắc để kịp thời chỉ đạo, hướng dẫn, giải quyết; phòng ngừa sai sót, vi phạm có thể ảnh hưởng đến tiến độ, chất lượng, tính minh bạch của cuộc bầu cử.

Qua kiểm tra, nhìn chung, công tác chuẩn bị bầu cử trên địa bàn đang được triển khai nghiêm túc, đúng quy định, sẵn sàng cho ngày bầu cử. Từ nay đến 15/3 và sau bầu cử, theo kế hoạch, ở cấp thành phố sẽ tiếp tục kiểm tra, giám sát, đẩy mạnh tuyên truyền, tổ chức tiếp xúc cử tri, xây dựng phương án bảo đảm an ninh, an toàn thông tin. Đặc biệt sẽ theo dõi, đôn đốc chuẩn bị tổ chức ngày bầu cử 15/3. Thành phố sẽ tổng hợp, công bố kết quả chậm nhất ngày 22/3 và hoàn thành báo cáo tổng kết trước ngày 15/4. Đối với cấp xã, sẽ tổ chức vận động bầu cử, tiến hành in và phát thẻ cử tri, đồng thời bảo đảm cơ sở vật chất, an ninh, y tế và tổ chức thành công bầu cử ngày 15/3.

Ông Võ Văn Minh, Ủy viên Trung ương Đảng, Chủ tịch HĐND, Chủ tịch Ủy ban bầu cử thành phố cho biết, Ủy ban bầu cử thành phố chủ trì, phối hợp chặt chẽ với các cơ quan liên quan tham mưu triển khai đầy đủ các bước, quy trình theo luật định; tăng cường kiểm tra, hướng dẫn, kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc phát sinh. Đồng thời, thành phố sẽ tiếp tục rà soát, cập nhật dữ liệu chính xác, không để xảy ra sai sót; chuẩn bị đầy đủ các điều kiện cơ sở vật chất, kỹ thuật phục vụ bầu cử, bảo đảm an toàn, đúng quy định.

Ủy ban bầu cử thành phố đã yêu cầu các xã, phường xây dựng kế hoạch cụ thể, phân công rõ người, rõ việc, định lượng thời gian thực hiện, bảo đảm đúng tiến độ chung. Bên cạnh việc xây dựng kế hoạch bảo đảm an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trong suốt quá trình chuẩn bị và tổ chức bầu cử, thành phố sẽ tiếp tục đẩy mạnh thông tin, tuyên truyền về đợt bầu cử bảo đảm thông tin chính thống, kịp thời, đúng định hướng.

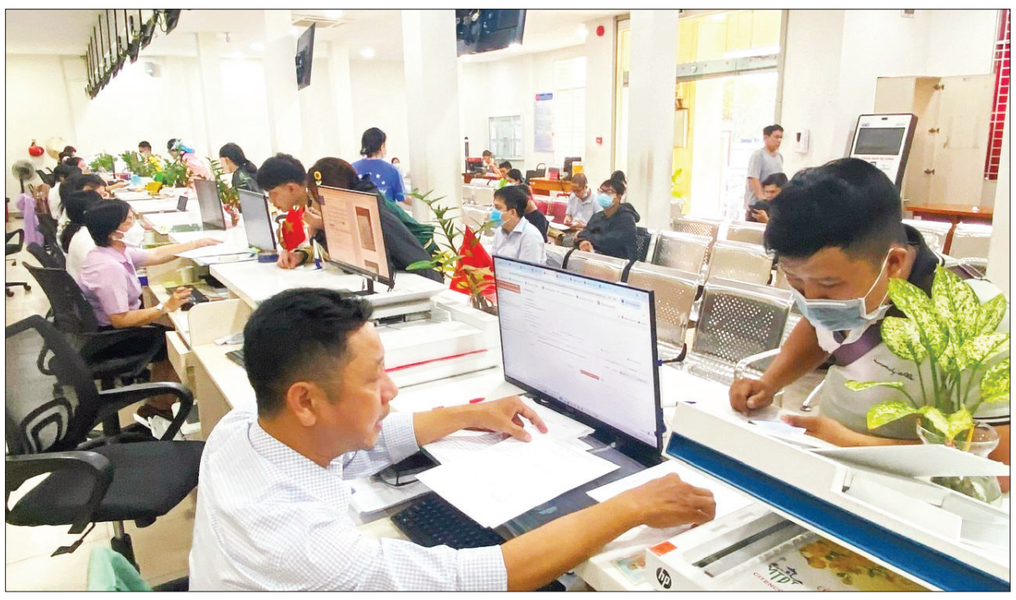
Không khí chuẩn bị cho ngày bầu cử tại thành phố đang diễn ra hết sức khẩn trương. Sự chủ động, khoa học trong từng khâu triển khai không chỉ bảo đảm quy định pháp luật mà còn khơi dậy niềm tự hào, ý thức trách nhiệm trong mỗi người dân. Ngày 15/3 tới đây sẽ thật sự là một ngày hội lớn của non sông, nơi sức mạnh đại đoàn kết dân tộc được khẳng định, tạo tiền đề vững chắc để xây dựng một bộ máy chính quyền năng động, sáng tạo, hết lòng phụng sự nhân dân và sự phát triển bền vững của thành phố mang tên Bác ■

Thành phố Hồ Chí Minh có 4 khu vực tiến hành bỏ phiếu sớm. Ngày 26/2, cử tri vui vẻ tham gia bỏ phiếu bầu cử sớm ở Lữ đoàn 129 Hải quân. (Ảnh LÊ ĐÌNH THÌN)

Đẩy mạnh chuyển đổi số, nâng cao chất lượng phục vụ

Bài và ảnh: QUÝ HIỀN

Trung tâm Phục vụ hành chính công phường An Lạc đẩy mạnh số hóa phục vụ cải cách thủ tục hành chính.

Trong tiến trình xây dựng nền hành chính hiện đại, lấy người dân và doanh nghiệp làm trung tâm phục vụ, Thành phố Hồ Chí Minh đang khẳng định hiệu quả của chuyển đổi số không chỉ ở công nghệ mà trước hết ở đổi mới phương thức quản trị. Thực tiễn cho thấy, khi đặt tư duy phục vụ lên hàng đầu, chuyển đổi số trở thành công cụ hiệu quả để cải cách thủ tục hành chính.

GIẢM THỦ TỤC, TĂNG TƯƠNG TÁC VÀ MINH BẠCH

Nếu như trước đây, người dân phải nhiều lần đến cơ quan hành chính để hoàn tất một bộ hồ sơ, thì nay việc nộp hồ sơ, theo dõi tiến độ, nhận kết quả đều có thể thực hiện qua môi trường số. Toàn bộ quá trình xử lý thủ tục được công khai, có thể giám sát và truy vết, qua đó hạn chế tình trạng chậm trễ hoặc thiếu minh bạch.

Thực tiễn tại phường An Lạc cho thấy hiệu quả rõ nét của mô hình tư vấn thuế trực tuyến. Ông Tạ Quang Thành, cư dân Khu y tế kỹ thuật cao, khi đến Bộ phận tiếp nhận và giải quyết hồ sơ phường để hỏi về chính sách thuế mới đã được hướng dẫn kết nối trực tuyến với cán bộ thuế qua nền tảng Zoom. Không cần chờ đợi hay di chuyển đến cơ quan thuế, mọi thắc mắc được giải đáp ngay tại chỗ, chính xác và minh bạch. Theo ông Thành, cách làm này không chỉ tiết kiệm thời gian, chi phí đi lại mà còn hạn chế tình trạng "chuyển vòng" trách nhiệm giữa các đơn vị.

Việc tư vấn thuế trực tuyến còn góp phần giảm áp lực tiếp nhận hồ sơ trực tiếp tại Trung tâm Phục vụ hành chính công (Trung tâm). Phó Giám đốc Trung tâm phường An Lạc Nguyễn Thị Tuyết Nhung cho biết: Mô hình tư vấn thuế trực tuyến được triển khai trong bối cảnh nhiều văn bản pháp luật thuế mới được ban hành và có hiệu lực, như Luật Quản lý thuế 2025 yêu cầu tích hợp mã số thuế với số định danh cá nhân; Luật Thuế thu nhập cá nhân sửa đổi mở rộng ngưỡng miễn thuế và điều chỉnh mức giảm trừ gia cảnh (có hiệu lực từ ngày 1/1/2026)... cùng với yêu cầu áp dụng hóa đơn điện tử. Những thay đổi này đặt ra nhu cầu cấp thiết phải cập nhật, giải thích kịp thời cho người nộp thuế, nhất là các hộ kinh doanh nhỏ lẻ, nhằm bảo đảm việc kê khai, nộp thuế đúng quy định.

Thống kê thực tế cho thấy, trung bình mỗi ngày Trung tâm hỗ trợ khoảng 50-60 lượt người dân liên quan đến các nội dung về thuế; trong đó, khoảng 80-85% trường hợp được giải đáp đầy đủ ngay tại Trung tâm, giảm đáng kể số trường hợp người dân phải trực tiếp đến cơ sở thuế.

Ở một góc độ khác, để hình thành thói quen sử dụng dịch vụ công trực tuyến cho người dân, từ ngày 1/7/2025, Ủy ban nhân dân xã Nhà Bè đã triển khai mô hình "Cà phê sáng cùng chuyển đổi số", được tổ chức các ngày trong tuần kể cả sáng thứ bảy. Xã còn trang bị 13 máy tính bảng để hỗ trợ người dân thực hiện thủ tục. Mô hình không chỉ góp phần cải cách hành chính, hướng tới chính quyền số mà còn là nhịp cầu kết nối chính quyền với nhân dân trong không gian gần gũi, thân thiện. Bà Thu Thủy, một người dân tại địa phương đánh giá: "Đây là một môi trường hành chính thân thiện, hướng dẫn người dân có tuổi như tôi dễ dàng sử dụng công nghệ thực hiện nộp hồ sơ, tăng tiện ích, giảm phiền hà".

Theo Trung tâm Phục vụ hành chính công xã Nhà Bè, từ mô hình này, địa phương đã hướng dẫn 16.215 lượt người dân chuẩn bị hồ sơ, đồng thời hỗ trợ 2.700 lượt người thực hiện dịch vụ công trực tuyến qua Cổng dịch vụ công quốc gia.

TỪ "GIẢI QUYẾT HỒ SƠ" SANG "PHỤC VỤ NHU CẦU"

Thực tiễn tại cơ sở cho thấy, chuyển đổi số trong cải cách hành chính không chỉ dừng lại ở việc số hóa quy trình mà còn là sự thay đổi căn bản về cách tiếp cận. Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã Nhà Bè Võ Phan Lê Nguyễn cho biết: "Trên hết của chuyển đổi số trong cải cách thủ tục hành chính là quy trình xử lý hồ sơ được theo dõi bằng hệ thống điện tử, khiến trách nhiệm cá nhân được xác định rõ ràng hơn, giảm khâu trung gian dễ phát sinh tiêu cực".

Từ cách tiếp cận đó, nhiều mô hình cải cách đã được triển khai hiệu quả tại địa phương như "giảm thời gian giải quyết thủ tục khai tử từ 1 ngày xuống còn 30 phút", "chứng thực bản sao, chứng thực chữ ký "ngay và liền" trong 30 phút". Đáng chú ý, xã Nhà Bè cũng đã triển khai dự án "Mỗi cán bộ xã Nhà Bè là một Trợ lý AI" nhằm hỗ trợ xử lý hồ sơ, khai thác dữ liệu và nâng cao chất lượng tham mưu, góp phần thúc đẩy chuyển đổi số và đổi mới phương thức quản lý ở cấp cơ sở.

Bà Võ Thị Trung Trinh, Giám đốc Trung tâm chuyển đổi số Thành phố Hồ Chí Minh cho biết, từ khi thành phố thực hiện mô hình chính quyền địa phương hai cấp đến nay, cán bộ, công chức đã dần quen với các thao tác, bảo đảm giải quyết đúng nhu cầu của người dân và doanh nghiệp trong xử lý hồ sơ hành chính. Tuy nhiên, bà Trinh cũng thẳng thắn nhìn nhận một số khó khăn, vướng mắc trong quá trình triển khai như phạm vi phục vụ mở rộng, nhiều nhiệm vụ mới được phân cấp, khối lượng công việc tăng cao trong khi nhiều cán bộ chưa có kinh nghiệm ở các lĩnh vực mới.

Theo định hướng của Thành phố Hồ Chí Minh, năm 2026 sẽ là năm trọng tâm triển khai các chiến lược, đề án về dữ liệu, xây dựng hệ thống dữ liệu "sống" được làm sạch, làm giàu và kết nối liên thông giữa các sở, ngành. Khi dữ liệu được chia sẻ, người dân không còn phải khai lặp lại thông tin; thủ tục hành chính được giải quyết nhanh hơn, chính xác hơn. Trên nền tảng đó, dịch vụ công sẽ chuyển từ "giải quyết hồ sơ" sang "phục vụ nhu cầu". Trợ lý ảo AI có thể hướng dẫn thủ tục, kiểm tra hồ sơ, nhắc lịch và cảnh báo sai sót trước khi nộp. Doanh nghiệp được hưởng lợi từ môi trường dữ liệu mở về quy hoạch, đất đai, giao thông, môi trường, qua đó giảm rủi ro, rút ngắn thời gian ra quyết định đầu tư; các thủ tục như đăng ký kinh doanh, cấp phép xây dựng, đấu thầu được xử lý nhanh, minh bạch nhờ dữ liệu kết nối liên thông, có xác thực và độ tin cậy cao.

Chuyển đổi số đã và đang mang lại lợi ích trực tiếp cho người dân và doanh nghiệp: Thời gian giải quyết thủ tục rút ngắn, chi phí đi lại giảm, khả năng tiếp cận dịch vụ công thuận lợi hơn. Đây cũng là nền tảng để thành phố hướng tới xây dựng chính quyền số, kinh tế số và xã hội số theo định hướng đô thị thông minh ■

TIẾNG NÓI TỪ CƠ SỞ

Đột phá tư duy phát triển Thành phố Hồ Chí Minh trong không gian đại đô thị mới

ThS NGUYỄN TUẤN ANH

Thành phố Hồ Chí Minh hôm nay đứng trước bước ngoặt mang tính bản lề. Việc hình thành không gian phát triển mới sau quá trình sáp nhập không chỉ mở rộng quy mô địa lý của đô thị, mà còn đặt thành phố trước yêu cầu phải tự nhận thức lại mình trong một tầm vóc hoàn toàn mới.

Cảng Cái Mép - Thị Vải, Thành phố Hồ Chí Minh.

TRONG suốt nhiều thập niên, Thành phố Hồ Chí Minh được hoạch định và quản lý chủ yếu trong khuôn khổ một đô thị hành chính. Mô hình này phù hợp với giai đoạn đầu của quá trình đô thị hóa và công nghiệp hóa, khi động lực tăng trưởng dựa vào mở rộng không gian xây dựng, thu hút đầu tư và khai thác lợi thế dân số. Chính mô hình ấy đã đưa thành phố trở thành đầu tàu kinh tế của cả nước, trung tâm thương mại-dịch vụ lớn nhất Việt Nam. Nhưng quy luật phát triển đô thị cho thấy: Khi đạt đến một ngưỡng nhất định, mô hình tăng trưởng theo phạm vi hành chính tất yếu bộc lộ giới hạn. Quỹ đất nội đô thu hẹp, hạ tầng quá tải, chi phí đô thị gia tăng, năng suất lao động tăng chậm, dư địa mở rộng theo chiều rộng không còn nhiều. Những dấu hiệu chững lại trong tăng trưởng những năm gần đây chính là lời cảnh báo rõ ràng nhất.

Thành phố Hồ Chí Minh sau sáp nhập có cơ hội phát triển không gian đại đô thị mới dựa trên mô hình tối ưu hóa lợi thế: Tài chính, đổi mới sáng tạo và dịch vụ quốc tế tập trung tại lõi trung tâm; sản xuất công nghiệp quy mô lớn tại vành đai Bình Dương; logistics biển và công nghiệp gắn cảng tại Bà Rịa-Vũng Tàu. Khi phân công chức năng theo lợi thế so sánh được định hình rõ ràng, hiệu quả kinh tế toàn vùng sẽ được nâng lên đáng kể, tạo nền tảng thực chất cho tốc độ tăng trưởng cao và bền vững.

Một chuyển đổi có ý nghĩa then chốt là từ mô hình tăng trưởng dựa vào đất đai và xây dựng sang mô hình dựa vào năng suất, công nghệ và đổi mới sáng tạo trên quy mô vùng. Nghị quyết Đại hội Đảng bộ thành phố nhiệm kỳ 2025-2030 xác định ba đột phá chiến lược là thể chế, hạ tầng và nguồn nhân lực- những yếu tố cốt lõi để hình thành nền kinh tế tri thức và đô thị sáng tạo. Khi tăng trưởng được dẫn dắt bởi khoa học-công nghệ và đổi mới sáng tạo, thành phố không chỉ mở rộng quy mô mà nâng cao chất lượng và sức cạnh tranh.

Định hướng này đồng thời được củng cố ở tầm quốc gia thông qua Nghị quyết 98/2023/QH15, tạo cơ chế đặc thù nhằm phát huy tối đa tiềm năng, lợi thế và nâng cao vai trò trung tâm của Thành phố Hồ Chí Minh đối với vùng và cả nước. Việc trao quyền chủ động lớn hơn về tài chính, đầu tư, quy hoạch và tổ chức bộ máy là điều kiện cần để một đại đô thị có thể vận hành linh hoạt trong môi trường cạnh tranh toàn cầu.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa sâu rộng, các đô thị không còn cạnh tranh trong phạm vi quốc gia mà tham gia vào mạng lưới đô thị toàn cầu. Điều đó đòi hỏi chính quyền đô thị phải chuyển từ tư duy quản lý sang tư duy quản trị, từ "quản lý trật tự" sang "kiến tạo phát triển". Đại đô thị Thành phố Hồ Chí Minh mới, với sự hiện diện đồng thời của trung tâm tài chính-dịch vụ, công nghiệp xuất khẩu quy mô lớn và cụm cảng nước sâu, có đầy đủ điều kiện để trở thành cửa ngõ kinh tế quốc tế của Việt Nam và tiểu vùng Mekong.

Cùng với đó, cách nhìn về hạ tầng cũng cần được đổi mới căn bản. Hạ tầng không chỉ để giảm ùn tắc hay kết nối nội đô, mà phải được tổ chức như nền tảng phát triển kinh tế vùng. Khi giao thông liên vùng, logistics, cảng biển và hạ tầng số được tích hợp, chi phí sản xuất giảm, năng lực cạnh tranh tăng và khả năng kết nối quốc tế được nâng cao. Đó chính là điều mà các đại đô thị thành công trên thế giới đã thực hiện nhất quán trong nhiều thập niên.

Tuy nhiên, tư duy mới chỉ có thể phát huy đầy đủ khi đi kèm đổi mới thể chế tương ứng. Một không gian đô thị tích hợp công nghiệp-dịch vụ-cảng biển cần cơ chế điều phối phát triển thống nhất, quy hoạch kinh tế chung và mức độ tự chủ chính sách cao hơn. Khi thể chế phù hợp với quy mô phát triển, lợi thế tích hợp sau sáp nhập mới chuyển hóa thành động lực tăng trưởng thật sự.

Nhìn ở tầm chiến lược, mục tiêu tăng trưởng hai con số của Thành phố Hồ Chí Minh không phải là một khát vọng tách rời bối cảnh, mà là hệ quả tất yếu của quá trình chuyển đổi từ đô thị hành chính sang đại đô thị vùng tích hợp. Quy hoạch vùng Đông Nam Bộ xác định thành phố là hạt nhân tăng trưởng; cơ chế đặc thù của Quốc hội trao quyền để phát huy vai trò trung tâm; Nghị quyết Đại hội Đảng bộ thành phố xác định các đột phá về thể chế, hạ tầng và nguồn nhân lực. Ba định hướng đó hội tụ ở một điểm chung: Thành phố Hồ chí Minh phải phát triển trong tư duy đại đô thị vùng ■

Phát huy quyền làm chủ của nhân dân ở Tam Phước

VƯƠNG NGUYỄN

Thực hiện thường xuyên, nghiêm túc Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Đồng Nai lần thứ I về phát huy mạnh mẽ vai trò chủ thể của nhân dân và sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc ngay từ địa bàn cơ sở, phường Tam Phước đã đạt được nhiều kết quả nổi bật, tạo nền tảng vững chắc để bước vào năm 2026 phát triển bứt phá, toàn diện.

KHU phố Long Đức 1, phường Tam Phước ngày càng khang trang, sạch đẹp, hình thành không gian đáng sống cho gần 3.500 hộ dân. Kết quả này bắt nguồn từ việc chi ủy, chi bộ với hơn 800 đảng viên thực hiện tốt phương châm "dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng", phát huy sức dân trong xây dựng khu dân cư.

Đứng trên tuyến đường mới thảm nhựa, ông Nguyễn Xuân Minh, Trưởng khu phố Long Đức 1 cho biết: "Khu phố có 45 tổ dân phố, mọi việc đều được đưa ra bàn bạc công khai. Nhân dân đồng thuận đóng góp sửa chữa đường, khơi thông cống rãnh; riêng tổ 42 với 142 hộ dân đã thống nhất đóng góp hơn 1 tỷ đồng nâng cấp hai tuyến đường nội bộ dài 500m, hoàn thành trước Tết Nguyên đán, tạo khí thế phấn khởi trong nhân dân".

Ông Trịnh Hùng Thanh, người dân tổ 40 chia sẻ: "Công tác tuyên truyền, vận động của chính quyền rất thiết thực, gần dân; cán bộ cùng nhân dân thực hiện các phong trào như Ngày thứ bảy xanh-sạch-đẹp. Nhờ đó, người dân nâng cao ý thức, chung tay xây dựng cảnh quan, giữ gìn an ninh trật tự, an toàn giao thông; tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, Nhà nước và vai trò làm chủ của mình".

Trong bối cảnh dân số đông, đô thị hóa nhanh, nhiều dự án lớn triển khai, Đảng bộ phường Tam Phước tập trung lãnh đạo cả hệ thống chính trị hành động quyết liệt, khơi dậy tối đa sức dân, đưa nghị quyết của Đảng vào cuộc sống gắn với Nghị quyết Đảng bộ tỉnh và Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng, bảo đảm thực chất, hợp lòng dân, để người dân thụ hưởng thành quả phát triển.

Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch Hội đồng nhân dân phường Nguyễn Thị Phương khẳng định: Đảng bộ phường xác định ba trụ cột lớn trong tầm nhìn phát triển dài hạn, không làm theo kiểu nhiệm kỳ, manh mún, ngắn hạn. Toàn hệ thống chính trị đoàn kết, thống nhất với quyết tâm "trên dưới đồng lòng, dọc ngang thông suốt", xây dựng Tam Phước trở thành một cực tăng trưởng năng động phía đông của tỉnh Đồng Nai. Phường phát huy lợi thế vị trí cửa ngõ, gắn kết với các khu công nghiệp, các tuyến giao thông chiến lược, phát triển mạnh công nghiệp, dịch vụ và đô thị nhưng kiên quyết không đánh đổi môi trường và chất lượng sống của nhân dân. Trong mọi hoàn cảnh, Đảng ủy phường luôn xác định phải giữ vững mối quan hệ mật thiết, tin cậy giữa Đảng, chính quyền với nhân dân; coi nhân dân là trung tâm, là chủ thể, chỗ dựa vững chắc để xử lý những vấn đề khó, nhạy cảm phát sinh. Đây chính là yếu tố then chốt bảo đảm cho mọi chủ trương, chính sách được triển khai thuận lợi, hiệu quả, nhận được sự đồng thuận cao trong xã hội.

Một trong những thách thức lớn hiện nay là công tác bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi triển khai các dự án hạ tầng đô thị, công nghiệp quy mô lớn trên địa bàn. Từ thực tiễn giải phóng mặt bằng dự án cao tốc Biên Hòa-Vũng Tàu, phường Tam Phước đã rút ra nhiều kinh nghiệm quý, trong đó đặc biệt chú trọng nâng cao chất lượng công tác đối thoại, tiếp dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo ngay từ cơ sở, không để phát sinh điểm nóng, tạo sự đồng thuận, đồng hành của nhân dân có đất bị thu hồi. Chủ tịch Ủy ban nhân dân phường Vũ Quốc Thái chia sẻ: "Kinh nghiệm lớn nhất của chúng tôi là phải làm thật tốt công tác thông tin, tuyên truyền, đối thoại với nhân dân ngay từ đầu, không để người dân thiếu thông tin rồi mới giải thích. Mọi chủ trương, phương án bồi thường đều được công khai, minh bạch, giải thích rõ cơ sở pháp lý, quyền lợi và nghĩa vụ của người dân; khi có vướng mắc, kiến nghị chính đáng thì chính quyền trực tiếp đối thoại, phối hợp với các sở, ngành tháo gỡ từng trường hợp cụ thể".

Trong năm 2026 và những năm tiếp theo, trên địa bàn phường tiếp tục triển khai nhiều dự án lớn như các tuyến giao thông kết nối vùng, cầu Đồng Nai, đường sắt đô thị… Quan điểm nhất quán của chính quyền địa phương là bảo đảm hài hòa lợi ích giữa Nhà nước, doanh nghiệp và nhân dân; đặc biệt chú trọng phương án tái định cư và sinh kế sau tái định cư để người dân "an cư, an tâm, an lòng", từ đó đồng hành cùng chính quyền đẩy nhanh tiến độ dự án.

Đường cao tốc Biên Hòa-Vũng Tàu qua địa bàn phường Tam Phước đang thi công sau khi được bàn giao mặt bằng.

Cùng với phát triển hạ tầng, Tam Phước còn chú trọng xây dựng đời sống văn hóa, nâng cao chất lượng đô thị thông qua việc triển khai các mô hình "Dân vận khéo" hiệu quả. Mỗi đoàn thể, khu phố phấn đấu xây dựng ít nhất một mô hình tiêu biểu như "Tuyến đường kiểu mẫu", "Khu nhà trọ văn minh", "Tổ tự quản an ninh trật tự". Những mô hình này không chỉ góp phần nâng cao chất lượng sống mà còn tạo nền tảng cho xây dựng cộng đồng dân cư đoàn kết, nghĩa tình, trách nhiệm, cùng hướng tới mục tiêu phát triển bền vững.

Thực tiễn sinh động tại Tam Phước đã minh chứng rõ nét cho việc đưa Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh vào cuộc sống với quan điểm xuyên suốt "Dân là gốc". Mọi chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước đều xuất phát từ nhu cầu, nguyện vọng, quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của nhân dân; lấy hạnh phúc, sự hài lòng của nhân dân làm thước đo cho hiệu quả hoạt động của cả hệ thống chính trị ■

Triển vọng bứt phá cho nông nghiệp Đồng Nai

NHẤT SƠN

Sau sáp nhập, Đồng Nai mở ra không gian phát triển mới với dư địa lớn cho nông nghiệp, khẳng định hướng đi đúng từ "sản xuất nông nghiệp" sang "kinh tế nông nghiệp". Những kết quả ấn tượng tạo nền tảng vững chắc cho giai đoạn tiếp theo và thắp lên kỳ vọng về một nền nông nghiệp sinh thái, công nghệ cao, giá trị gia tăng lớn, đủ sức cạnh tranh trên thị trường quốc tế.

THEO số liệu từ Cục Thống kê, giá trị sản xuất nông-lâm-thủy sản của tỉnh Đồng Nai năm 2025 đạt hơn 82,2 nghìn tỷ đồng, tăng 3,22% so với cùng kỳ năm 2024. Tính đến cuối năm 2025, tổng diện tích cây ăn trái đạt hơn 101,8 nghìn ha, tăng hơn 737 ha; diện tích cây công nghiệp lâu năm đạt hơn 513,3 nghìn ha, tăng hơn 101 ha so với cùng kỳ năm 2024. Trong năm 2025, do biến đổi khí hậu làm ảnh hưởng không nhỏ tới năng suất cây trồng. Tuy nhiên, với lợi thế thổ nhưỡng, các loại cây lâu năm trọng điểm có diện tích lớn, diện tích cho sản phẩm tiếp tục tăng dẫn đến sản lượng, giá trị sản lượng cây trồng cũng tăng lên. Nhất là sản lượng cao su tăng mạnh nhờ giá thu mua ổn định và nhu cầu nhập khẩu từ Mỹ, Trung Quốc phục hồi, tạo động lực cho doanh nghiệp đầu tư chăm sóc và thay thế giống mới, năng suất cao.

Theo Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Môi trường Nguyễn Văn Thắng, thời gian qua, ngành nông nghiệp có sự chuyển dịch rõ nét về tư duy sản xuất và xuất khẩu. Thay vì chạy theo số lượng, nhiều ngành hàng đã chú trọng đến chất lượng, thương hiệu và phân khúc thị trường; nhiều doanh nghiệp ngày càng chú trọng đầu tư chế biến sâu, đáp ứng tốt tiêu chuẩn của các thị trường khó tính, chứng tỏ đang có sự chuyển biến mạnh mẽ trong tư duy từ sản xuất nông nghiệp sang kinh tế nông nghiệp cùng việc đẩy mạnh xúc tiến thương mại và mở rộng thị trường.

Điều này thể hiện rõ trong tăng trưởng xuất khẩu các mặt hàng nông sản chủ lực của tỉnh năm 2025. Cụ thể, kim ngạch xuất khẩu cao su đạt hơn 1,35 tỷ USD, tăng hơn 37,4%; gỗ và sản phẩm gỗ đạt gần 2,7 tỷ USD, tăng 34,87%; hạt điều đạt gần 2,8 tỷ USD, tăng 30,78%; cà-phê đạt gần 1,6 tỷ USD, tăng gần 15,2%; hạt tiêu đạt hơn 185 triệu USD, tăng hơn 8,5%... Trong năm 2026, ngành nông nghiệp tiếp tục đẩy mạnh cơ cấu, phát triển nông nghiệp sinh thái, nông nghiệp hữu cơ, ứng dụng công nghệ cao theo hướng sản xuất hàng hóa lớn, đẩy mạnh xuất khẩu các mặt hàng nông sản chủ lực, thế mạnh của tỉnh. Tỉnh Đồng Nai xác định ứng dụng khoa học, công nghệ vào sản xuất, bảo quản, chế biến nông sản, thực phẩm là khâu đột phá đặc biệt quan trọng để thúc đẩy nông nghiệp và kinh tế nông thôn phát triển.

Tình hình chăn nuôi trên địa bàn trong năm 2025 tương đối ổn định. Tính đến cuối năm 2025, tổng đàn gia súc đạt hơn 3,9 triệu con, tăng gần 1% so với cùng kỳ. Tổng đàn heo đạt gần 3,8 triệu con, tăng hơn 0,9% so với cùng kỳ. Tổng đàn gia cầm đạt hơn 35,6 triệu con, tăng 2,5% so với cùng kỳ. Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Nguyễn Thị Hoàng cho biết: Đồng Nai là một trong những tỉnh dẫn đầu cả nước về phát triển chăn nuôi, các doanh nghiệp đã ứng dụng tiến bộ khoa học-kỹ thuật vào lĩnh vực này. Hiện nay, đàn vật nuôi của tỉnh chủ yếu là giống ngoại, năng suất và chất lượng cao; khoảng 35% số trang trại đã áp dụng hệ thống chuồng lạnh; có 202 trang trại đạt chứng nhận VietGAP, 30 trang trại đạt chuẩn GlobalGAP… Bên cạnh đó, tỉnh xây dựng được hơn 540 cơ sở vùng an toàn dịch bệnh phục vụ xuất khẩu.

Tỉnh đã thu hút được nhiều tập đoàn, doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp, nông thôn, nhất là lĩnh vực chăn nuôi theo chuỗi khép kín từ sản xuất đến chế biến, tiêu thụ. Trong đó, chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP) đã khuyến khích, thu hút và mở ra cơ hội khởi nghiệp cho nhiều doanh nghiệp, hợp tác xã trong chế biến nông sản. Đáng chú ý, Tổ hợp chăn nuôi khép kín của Công ty TNHH CPV Food Bình Phước, phường Chơn Thành được vận hành theo mô hình chuỗi giá trị khép kín hoàn chỉnh, bao gồm sản xuất thức ăn chăn nuôi, trại gà giống bố mẹ, nhà máy ấp trứng, trại gà thịt, giết mổ-chế biến và xử lý phụ phẩm. Chỉ sau 3 năm hoạt động, công ty đã cán mốc 10 nghìn tấn thịt gà xuất khẩu sang thị trường Nhật Bản, một trong những thị trường tiềm năng nhưng khó tính, bắt buộc sản phẩm phải bảo đảm các yêu cầu về vệ sinh an toàn thực phẩm cũng như quy trình phòng trừ dịch bệnh theo tiêu chuẩn riêng.

Trong năm 2025, Chương trình OCOP tỉnh Đồng Nai tiếp tục đạt kết quả nổi bật với 460 sản phẩm OCOP, trong đó có 11 sản phẩm đạt 5 sao, 91 sản phẩm đạt 4 sao. Đây là những lợi thế để ngành nông nghiệp tỉnh tiếp tục đẩy mạnh ứng dụng công nghệ cao sản xuất quy mô hàng hóa lớn, thu hút đầu tư chế biến sâu, đẩy mạnh xuất khẩu các mặt hàng nông sản thế mạnh. Ông Nguyễn Hoàng Đạt, Giám đốc Công ty TNHH Vinahe, phường Phước Bình cho biết: Để tăng sức cạnh tranh, doanh nghiệp đầu tư nguồn vốn lớn cải tạo hệ thống máy móc theo hướng tự động hóa, ứng dụng công nghệ cao trong các khâu chế biến nhằm vừa giảm chi phí sản xuất vừa nâng cao chất lượng sản phẩm. Hiện các sản phẩm của doanh nghiệp đạt OCOP 4 sao có ý nghĩa lớn trong xây dựng thương hiệu để cạnh tranh tốt ở cả thị trường nội địa và xuất khẩu.

Với định hướng phát triển nông nghiệp sinh thái, ứng dụng công nghệ cao, sản xuất theo chuỗi giá trị khép kín và đẩy mạnh chế biến sâu, Đồng Nai không chỉ nâng cao giá trị gia tăng cho nông sản mà còn từng bước xây dựng thương hiệu vững chắc trên thị trường quốc tế; tiếp tục đưa nông nghiệp tăng trưởng bền vững, đóng góp tích cực vào phát triển kinh tế-xã hội và nâng cao đời sống nhân dân trong thời gian tới ■

Chế biến hạt điều ở phường Phước Bình, tỉnh Đồng Nai.

Xây dựng nghề cá bền vững

PHÚ MỸ

Phía đông Thành phố Hồ Chí Minh tập trung nghề cá lớn của cả nước với hàng nghìn tàu cá, đóng góp tích cực vào ngân sách địa phương. Để phát triển nghề bền vững, xây dựng trung tâm nghề cá thông minh, hiện đại, tối ưu hóa các lĩnh vực khai thác, sản xuất, chế biến là yêu cầu bức thiết trong thời gian tới.

Ngư dân phường Vũng Tàu thu hoạch hải sản sau chuyến đánh bắt.

HÌNH THÀNH NHỮNG ĐỘI TÀU DỊCH VỤ HẬU CẦN

Phía đông thành phố có chiều dài bờ biển 156 km, diện tích vùng đặc quyền kinh tế biển khoảng 297.000 km^2, nằm trong ngư trường được thiên nhiên ưu đãi, thời tiết ôn hòa, ít khi xảy ra gió bão mạnh cho nên rất thuận lợi cho hoạt động khai thác hải sản.

Tuy nhiên, một thời gian dài, hoạt động đánh bắt của ngư dân gặp nhiều khó khăn do nguồn nhiên liệu, lương thực, thực phẩm, ngư lưới cụ mang theo trên mỗi chuyến đi biển hạn chế. Với việc phát triển đội tàu công suất lớn để đánh bắt xa bờ, thời gian mỗi chuyến đi biển sẽ kéo dài hơn, đánh bắt được nhiều thủy sản và tiết kiệm nhiên liệu hơn. Nhờ có đội tàu dịch vụ hậu cần cho nên ngư dân giảm được chi phí trung gian, chất lượng hải sản bảo đảm. Đồng thời, tạo sự gắn kết, tương trợ nhau trong sản xuất, giảm bớt các rủi ro trên biển, giúp họ vững tin bám biển dài ngày. Ngư dân Lê Hoàng Khanh, phường Vũng Tàu cho biết: Trước đây chưa có tàu dịch vụ hậu cần, bà con chỉ có thể đi biển 10 ngày trở lại là phải vào bờ. Nhưng từ khi có đội tàu dịch vụ hậu cần cung cấp nhu yếu phẩm, nhiên liệu, đá cây và thu mua hải sản ngay trên biển đã giúp bà con kéo dài chuyến đi từ 2 đến 3 tháng, giảm được chi phí nhiên liệu, bảo đảm chất lượng cho thủy sản sau đánh bắt.

Theo thống kê, phía đông Thành phố Hồ Chí Minh có 446 doanh nghiệp, cơ sở, hộ cá thể sản xuất và kinh doanh chế biến thủy sản. Các cơ sở nằm rải rác tại nhiều địa phương như các phường: Vũng Tàu, Rạch Dừa, Phước Thắng, Tam Thắng, Bà Rịa, Phú Mỹ và các xã: Long Sơn, Phước Hải, Long Hải, Đất Đỏ, Xuyên Mộc, Bình Châu, Hồ Tràm. Tổng công suất chế biến trung bình hằng năm đạt khoảng 250.000 tấn thành phẩm. Có 53 nhà máy có COD xuất khẩu (đạt chứng nhận an toàn thực phẩm của EU, Mỹ, Nhật Bản, Hàn Quốc, Brazil, Nga...), trong số đó có 33 nhà máy đạt COD xuất khẩu EU. Ngành thủy sản của khu vực phía đông xuất khẩu đi hơn 40 quốc gia, các mặt hàng chế biến xuất khẩu chủ yếu bao gồm: Chả cá, cá, mực, bạch tuộc, ghẹ, cua... với kim ngạch xuất khẩu đạt khoảng 343 triệu USD/năm, chủ yếu xuất sang các thị trường châu Âu, Mỹ, Úc, Nhật Bản, Hàn Quốc và Brazil.

Ngoài ra, khu vực còn có 10 cảng cá, 3 khu neo đậu tránh, trú bão, 6 cơ sở đóng sửa tàu cá, 18 cơ sở sản xuất nước đá, 51 cơ sở thu mua hải sản, 12 cơ sở cung cấp xăng dầu.

HƯỚNG TỚI TRUNG TÂM NGHỀ CÁ LỚN, XỨNG TẦM

Những câu chuyện và con số nêu trên cho thấy, vùng biển phía đông Thành phố Hồ Chí Minh có nhiều tiềm năng và lợi thế, tuy nhiên ngành thủy sản vẫn chưa tận dụng được hết. Theo Hội Thủy sản Thành phố Hồ Chí Minh, khai thác, chế biến, nuôi trồng, dịch vụ và nhiều lĩnh vực ngành nghề liên quan đến thủy sản ở phía đông thành phố từ trước đến nay đa phần mang tính sinh tồn tự phát. Do đó, việc hình thành trung tâm nghề cá lớn tại đây sẽ góp phần tạo thành một địa điểm hoạt động nghề hiện đại, thu hút các nhà đầu tư trong và ngoài nước, là động lực thúc đẩy bền vững nghề cá Thành phố Hồ Chí Minh và toàn vùng Đông Nam Bộ.

Chủ tịch Hội Thủy sản thành phố Nguyễn Thành Lộc cho biết, trung tâm nghề cá được quy hoạch tại khu vực đảo Gò Găng (xã Long Sơn). Trong đó, cần xem xét, tăng diện tích khu quy hoạch trung tâm nghề cá Gò Găng lên 400 ha thay vì 100 ha như quy hoạch hiện tại. Hội cũng kiến nghị trung tâm nghề cá khi được triển khai cần chia thành nhiều phân khu. Cụ thể, khu đóng tàu sắt ký hiệu thép AH36, DH35, EH36 công nghiệp khai thác hải sản hiện đại chuẩn quốc tế và ụ sửa chữa tàu cá 30 ha. Khu dịch vụ hậu cần bao gồm cung cấp nhiên liệu, nước, thực phẩm, tàu cứu hộ, trung tâm thông tin quản lý tàu cá khoảng 20 ha. Khu bốc dỡ cảng cá và trung tâm thương mại hải sản bán đấu giá điện tử toàn quốc 10 ha, có chiều dài dọc theo bờ sông hoặc mặt giáp biển. Khu neo đậu tàu cá về bờ và tránh trú bão dọc theo bờ sông Dinh có chiều dài 2.000m, có đường chạy dọc bờ sông với cột bê-tông để giằng chống bão.

Cơ sở hạ tầng các hệ thống giao thông nội bộ, xử lý nước thải, cây xanh, nhà hàng, công viên khoảng 60 ha. Khu chế biến được thiết kế có thể thu hút khoảng 250 doanh nghiệp và nhà máy chế biến với diện tích 280 ha. "Ngoài ra, khi vào trung tâm nghề cá, các nhà máy phải sử dụng công nghệ cao đem lại sản phẩm chất lượng cao, đáp ứng nhu cầu thị trường", ông Lộc nói.

Ông Đào Quốc Tuấn, Giám đốc Công ty TNHH Thủy sản Tứ Hải, phường Phước Thắng cho rằng, cơ quan chức năng cần sớm rà soát, điều chỉnh quy hoạch, đồng thời hoàn thiện hạ tầng một cách tổng thể, từ giao thông kết nối đến hệ thống xử lý môi trường để tạo nền tảng phát triển lâu dài cho ngành. Giải quyết tận gốc những vướng mắc về quy hoạch, hình thành trung tâm nghề cá lớn không chỉ giúp doanh nghiệp mạnh dạn đầu tư, mà còn là điều kiện tiên quyết để bảo vệ môi trường và hướng tới một ngành thủy sản phát triển bền vững ■

Củng cố thế trận lòng dân, giữ vững chủ quyền biên giới biển

Xây dựng nền biên phòng toàn dân vững mạnh là nhiệm vụ thường xuyên, lâu dài của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội. Với một đô thị đặc biệt có vùng biển, cửa khẩu cảng giữ vị trí chiến lược như Thành phố Hồ Chí Minh, nhiệm vụ này càng có ý nghĩa quan trọng.

NHẬT THÀNH

Đảng ủy, Ban Chỉ huy Bộ đội Biên phòng thành phố đã chủ động triển khai đồng bộ nhiều giải pháp củng cố thế trận lòng dân vững chắc.

XÂY DỰNG NỀN MÓNG THẾ TRẬN LÒNG DÂN

Bộ đội Biên phòng Thành phố Hồ Chí Minh xác định công tác an sinh xã hội, chăm lo đời sống nhân dân khu vực biên giới biển, cửa khẩu cảng không chỉ là hoạt động nghĩa tình mà còn là giải pháp chiến lược để xây dựng nền biên phòng toàn dân vững mạnh. Trong những ngày đầu Xuân Bính Ngọ 2026, Đảng ủy, Ban Chỉ huy Bộ đội Biên phòng đã phối hợp Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh, Ủy ban nhân dân các xã, phường khu vực biên giới, cửa khẩu cảng và các đơn vị đồng hành tổ chức Chương trình "Xuân Biên phòng ấm lòng dân bản" chăm lo cho gần 2.500 gia đình chính sách, hộ nghèo, học sinh có hoàn cảnh khó khăn, với tổng kinh phí hơn 2 tỷ đồng. Tại chương trình, 4 căn nhà đã được sửa chữa; nhiều phương tiện sinh kế được trao tặng cho người dân; 350 người dân được khám bệnh, cấp thuốc miễn phí; gần 2.500 phần quà Tết, 1.200 chiếc bánh chưng, bánh tét, 60 chiếc xe đạp, 50 suất học bổng được trao tận tay hộ khó khăn cũng như tiếp sức học sinh nghèo vượt khó tại những địa bàn biên giới biển. Những con số cho thấy quy mô chương trình và chiều sâu trách nhiệm, tình cảm của người lính quân hàm xanh với người dân nơi tuyến đầu biển đảo của thành phố.

Thủ trưởng Ban Chỉ huy Bộ đội Biên phòng Thành phố Hồ Chí Minh trao quà tặng các hộ dân xã Nhà Bè trong chương trình "Xuân Biên phòng ấm lòng dân bản" năm 2026.

Đại tá Đỗ Vĩnh Thăng, Phó Chính ủy Bộ Tư lệnh Thành phố Hồ Chí Minh kiêm Chính ủy Ban Chỉ huy Bộ đội Biên phòng thành phố nhấn mạnh: Dưới sự lãnh đạo của Đảng, sự chỉ đạo sát sao của cấp ủy, chính quyền các cấp, đời sống nhân dân trên địa bàn thành phố ngày càng được cải thiện. Dù vậy, ở một số khu vực ven biển, cửa khẩu cảng vẫn còn những hộ gia đình chính sách, hộ khó khăn, nguy cơ tái nghèo. Do đó, công tác chăm lo, hỗ trợ kịp thời cho bà con vừa thể hiện đạo lý "Uống nước nhớ nguồn", vừa góp phần củng cố niềm tin của nhân dân với Đảng, Nhà nước và lực lượng vũ trang.

Ông Nguyễn Văn Hượng ở xã An Thới Đông xúc động chia sẻ: "Những phần quà yêu thương giúp gia đình có thêm điều kiện đón Tết đủ đầy hơn. Đây cũng là nguồn động viên tinh thần to lớn để bà con thêm tin tưởng, gắn bó với lực lượng biên phòng". Là địa phương có nhiều năm liền đồng hành cùng lực lượng biên phòng triển khai chương trình "Xuân Biên phòng ấm lòng dân bản", ông Trần Văn Lợi, Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã Thạnh An khẳng định, đây là hoạt động giàu tính nhân văn, thể hiện sự quan tâm, trách nhiệm của các cấp, ngành và cán bộ, chiến sĩ bộ đội biên phòng; qua đó lan tỏa tinh thần tương thân tương ái, thắt chặt tình đoàn kết quân-dân, tạo nền tảng vững chắc cho phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới quốc gia.

Nhiều năm qua, mỗi căn nhà được sửa chữa, mỗi suất quà được trao tặng, mỗi em học sinh được nâng bước đến trường không chỉ là sự hỗ trợ về vật chất mà còn gửi gắm niềm tin, là minh chứng sinh động cho mối quan hệ máu thịt quân-dân, nền móng bền vững của thế trận lòng dân, nhân tố quyết định trong xây dựng nền biên phòng toàn dân gắn với thế trận quốc phòng toàn dân và an ninh nhân dân vững chắc.

PHÁT HUY VAI TRÒ TẠI HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ CƠ SỞ

Thực tiễn tại Thành phố Hồ Chí Minh cho thấy, việc xây dựng nền biên phòng toàn dân không chỉ dừng lại ở hoạt động an sinh xã hội mà còn đòi hỏi sự tham gia sâu rộng của lực lượng biên phòng vào củng cố hệ thống chính trị cơ sở, phát triển kinh tế-xã hội, nâng cao nhận thức pháp luật cho nhân dân. Theo Đại tá Đỗ Vĩnh Thăng, bên cạnh triển khai toàn diện các mặt công tác biên phòng, Bộ đội Biên phòng thành phố đặc biệt coi trọng, phát huy vai trò cán bộ biên phòng tham gia cấp ủy, hội đồng nhân dân và đảng viên phụ trách hộ gia đình tại các xã, phường khu vực biên giới biển. Đây là giải pháp thiết thực nhằm tăng cường sự lãnh đạo của Đảng ở cơ sở, kịp thời nắm bắt tình hình và tham mưu xử lý hiệu quả những vấn đề phát sinh ngay từ địa bàn.

Trong điều kiện vận hành chính quyền địa phương hai cấp, yêu cầu đối với đại biểu hội đồng nhân dân ngày càng cao, các đại biểu mang quân hàm xanh đã phát huy tốt vai trò, trách nhiệm, tích cực tuyên truyền chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, tham gia kiện toàn tổ chức hệ thống chính trị và giám sát, tham mưu triển khai các mô hình phát triển kinh tế phù hợp với điều kiện địa phương. Qua đó, đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân từng bước được nâng lên, niềm tin của nhân dân đối với Đảng, chính quyền và lực lượng vũ trang được củng cố, khối đại đoàn kết toàn dân ngày càng bền chặt. Hơn nữa, mối quan hệ phối hợp giữa đơn vị biên phòng và cấp ủy, chính quyền địa phương thêm gắn bó còn giúp nâng cao sức mạnh tổng hợp trong quản lý, bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới.

Đồng chí Nguyễn Phước Lộc, Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Bí thư Thành ủy, Chủ tịch Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Thành phố Hồ Chí Minh đánh giá: Thời gian qua, Bộ đội Biên phòng thành phố đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ quản lý, bảo vệ chủ quyền, an ninh biên giới quốc gia, tích cực tham mưu các chủ trương, giải pháp xây dựng hệ thống chính trị cơ sở vững mạnh, phát triển kinh tế-xã hội, chăm lo đời sống nhân dân nơi biên giới. Trong đó, chương trình "Xuân Biên phòng ấm lòng dân bản" đã thể hiện rõ phẩm chất cao đẹp của "Bộ đội Cụ Hồ" luôn gắn bó máu thịt với nhân dân, từ nhân dân mà ra, vì nhân dân mà phục vụ.

Đồng chí nhấn mạnh, khi thế trận lòng dân được củng cố, hệ thống chính trị cơ sở được tăng cường, đời sống nhân dân được chăm lo thì mỗi người dân sẽ trở thành một "cột mốc sống" nơi tuyến đầu biển đảo, cửa khẩu cảng, góp phần giữ vững môi trường hòa bình, ổn định để Thành phố Hồ Chí Minh tiếp tục phát triển ■

Bảo đảm an ninh, trật tự ngay từ đầu năm

BÁ SƠN

Những ngày đầu năm 2026, các lực lượng chức năng trên địa bàn tỉnh Đồng Nai đồng loạt ra quân, triển khai đồng bộ nhiều giải pháp bảo đảm an ninh, trật tự, nhất là tại các xã biên giới, địa bàn trọng điểm; tạo môi trường an toàn cho nhân dân yên tâm lao động, sản xuất và tổ chức các sự kiện chính trị quan trọng của đất nước.

Sau Tết Nguyên đán, lực lượng công an tăng cường tuần tra, kiểm soát khép kín địa bàn, tập trung vào các tuyến giao thông trọng điểm, khu công nghiệp, khu dân cư và địa bàn giáp ranh; chủ động nắm chắc tình hình, kịp thời phát hiện, xử lý các hành vi vi phạm pháp luật. Cùng với đó, lực lượng quân sự, dân quân tự vệ phối hợp chặt chẽ trong công tác trực sẵn sàng chiến đấu, bảo vệ mục tiêu trọng yếu. Sự vào cuộc đồng bộ, quyết liệt của cả hệ thống chính trị góp phần tạo môi trường an toàn, lành mạnh để người dân yên tâm lao động, sản xuất ngay từ những ngày đầu năm mới. Chỉ đạo tại hội nghị giao ban triển khai nhiệm vụ năm 2026, Thiếu tướng Nguyễn Đức Hải, Giám đốc Công an tỉnh Đồng Nai yêu cầu toàn lực lượng công an tiếp tục phát huy tinh thần đoàn kết, kỷ luật, bản lĩnh; triển khai đồng bộ, quyết liệt các mặt công tác ngay từ đầu năm. Trong đó, trọng tâm là đấu tranh hiệu quả với tội phạm trên các lĩnh vực; lực lượng công an cơ sở, nhất là các xã biên giới chủ động nắm chắc tình hình, quản lý chặt địa bàn, đối tượng, không để bị động, bất ngờ.

Tại xã biên giới Lộc Thành, Công an xã đã chủ trì xây dựng, hiệp đồng kế hoạch bảo đảm an toàn tuyệt đối cho Chương trình Xuân biên giới, tổ chức vào đầu tháng 2/2026 tại Khu di tích quốc gia đặc biệt Căn cứ Bộ Chỉ huy Quân giải phóng miền Nam Việt Nam (Căn cứ Tà Thiết).

Tại xã Đắk Ơ, Công an xã phối hợp Đồn Biên phòng và Ban Chỉ huy Quân sự tổ chức các đợt tuần tra, kiểm soát địa bàn với trọng tâm là các tuyến đường trọng yếu, khu vực đông dân cư và vùng giáp ranh để kịp thời phát hiện, ngăn chặn các hành vi gây rối, tàng trữ, vận chuyển trái phép hàng cấm hay sử dụng hung khí, vật liệu nổ. Những đợt tuần tra này vừa góp phần phòng ngừa tội phạm vừa tạo cảm giác an toàn cho nhân dân trong dịp đầu năm và trước các sự kiện chính trị quan trọng như bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026-2031.

Cùng với các biện pháp nghiệp vụ, công tác tuyên truyền, vận động quần chúng được các đơn vị công an xã triển khai sâu rộng, linh hoạt theo đặc thù địa bàn. Như ở xã Bù Gia Mập, ngoài lực lượng công an, các ban, ngành, đoàn thể đã tham gia hoạt động tuyên truyền, phổ biến pháp luật để nâng cao ý thức, trách nhiệm cho người dân trong công tác giữ gìn an ninh trật tự. Thiếu tá Nguyễn Trọng Tài, Phó Trưởng Công an xã cho biết: Là một xã vùng sâu, vùng xa, có đông đồng bào dân tộc thiểu số, cuộc sống của người dân còn nhiều khó khăn; bên cạnh đó có đường biên giới dài cho nên công tác giữ gìn an ninh trật tự xã cũng đặt ra nhiều khó khăn, thách thức. Nhằm bảo đảm hoàn thành tốt nhiệm vụ, Chỉ huy Công an xã đã chủ động xây dựng phương án, kế hoạch sát với thực tế để triển khai nhiệm vụ một cách hiệu quả. Trong đó, Công an xã phối hợp chặt chẽ với các lực lượng bộ đội biên phòng, dân quân tự vệ, lực lượng tham gia bảo vệ an ninh trật tự ở cơ sở triển khai các tổ công tác thực hiện tuần tra, bảo vệ cột mốc và tuyến biên giới. Thông qua hoạt động tuần tra, cán bộ, chiến sĩ còn tuyên truyền pháp luật nhằm nâng cao ý thức trách nhiệm của nhân dân, tích cực tham gia Phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc. Nhờ đó, tình hình an ninh trật tự trên địa bàn xã vùng biên giới được giữ vững ổn định, không để xảy ra các tình huống bị động, bất ngờ.

Theo báo cáo của Công an tỉnh Đồng Nai, trong những ngày Tết vừa qua, tình hình phạm pháp hình sự trên địa bàn tỉnh được kiểm soát nghiêm ngặt. Lực lượng chức năng đã phát hiện, bắt giữ nhiều vụ liên quan đến kinh tế, ma túy, vi phạm an toàn thực phẩm và triệt phá các ổ nhóm tổ chức đánh bạc. Cụ thể, công an đã phát hiện, bắt giữ 4 vụ vi phạm về kinh tế, 7 vụ liên quan đến ma túy, xử lý một vụ về vệ sinh an toàn thực phẩm và triệt phá 12 vụ đánh bạc. Đơn cử như tại xã Đắk Nhau, ngày 9/2, Công an xã đã kiểm tra hành chính một quán karaoke trên địa bàn, phát hiện 3 đối tượng tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy, thu giữ nhiều tang vật liên quan.

Ngoài ra, lực lượng công an các xã vùng biên cũng đẩy mạnh triển khai các tổ công tác tại cơ sở tích cực tuyên truyền nâng cao ý thức tự phòng, tự quản trong dân; phổ biến quy định pháp luật liên quan đến vũ khí, vật liệu nổ, phòng cháy, chữa cháy, an toàn giao thông. Việc huy động các kênh thông tin chính thống, họp tổ dân phố, đến từng hộ dân tuyên truyền đã tạo nên hiệu ứng lan tỏa, giúp người dân chủ động phối hợp, cung cấp thông tin cho lực lượng chức năng khi phát hiện dấu hiệu vi phạm. Với tinh thần chủ động, quyết liệt ngay từ những ngày đầu năm, lực lượng công an và các đơn vị phối hợp trên địa bàn Đồng Nai tiếp tục siết chặt kỷ luật, nâng cao nghiệp vụ, bám sát cơ sở, giữ vững ổn định địa bàn, nhất là khu vực biên giới. Qua đó góp phần phòng ngừa, đấu tranh hiệu quả với các loại tội phạm, củng cố thế trận an ninh nhân dân vững chắc, tạo nền tảng để địa phương phát triển kinh tế-xã hội bền vững ■

Công an xã Lộc Hưng chung tay chăm lo cho nhân dân dịp Tết Nguyên đán 2026.

Về Tây Ninh tìm vị ngon của muối

MINH ANH

Nếu muối sấy ở nhiệt độ 90°C thì thành phẩm không bị xuống màu nhưng thường ít thơm. Còn muối rang trên chảo rồi đảo đều với lửa thì mùi thơm đậm đà nhưng nhanh bị chảy nước. Với muối phơi dưới nắng mặt trời, thành phẩm rất xốp, vị vừa ăn, ít xuống màu nhưng lại tốn nhiều thời gian phơi… Các loại muối đặc sản của vùng đất Tây Ninh vẫn còn là câu chuyện mà du khách gần xa muốn tìm hiểu, khám phá.

XUẤT PHÁT TỪ CHIẾN TRANH DU KÍCH

Những ngày đầu năm du xuân Tây Ninh, nếu ghé qua phường Trảng Bàng, du khách có thể được giới thiệu ghé thăm một cơ sở sản xuất muối tôm, muối ớt. Lạ là cơ sở này còn mạnh dạn ghi biển hiệu "Mỹ Vân, cơ sở sản xuất muối Tây Ninh đầu tiên". Thấy khách thắc mắc, chủ cơ sở Lê Thị Mỹ Vân khẽ nở nụ cười: "Nhà tôi làm muối hơn nửa thế kỷ, chính xác là 57 năm, từ lúc chỉ làm món chấm đơn giản cho đến khi thành món ăn vặt được giới trẻ ưa thích".

Bà Vân năm nay đã gần thất thập cổ lai hy. Trong ký ức hơn 50 năm qua, bà bồi hồi nhớ: "Năm 1968, khi đó tôi 13 tuổi và đã phụ người lớn nuôi du kích dưới hầm bí mật. Có lần ba tôi cùng với các chú, các bác đói bụng lả người, gia đình trộn cơm với đường tiếp tế xuống. Tuy nhiên trong địa đạo do thiếu ánh sáng, thiếu nhiều khoáng chất, vì thế các chú bị sưng chân, phù thũng cho nên gia đình đã nghĩ ra cách rang muối rồi trộn tôm giã nát cho đủ chất, để họ ăn từ từ. Thế nhưng tôm để lâu ngày hay bị khai, gia đình thay tôm tươi bằng tôm khô hoặc tôm rang cho chín, rồi rang thêm ớt cho cay để người ăn đỡ ngán.

Còn trong ký ức của bà Lương Thị Nghiệp, chủ cơ sở muối tôm Như Ý, muối tôm Tây Ninh hôm nay có nguồn gốc từ thời kỳ kháng chiến cứu nước. Lúc bấy giờ, ba của bà cũng đi kháng chiến cho nên mẹ bà làm muối gửi vào rừng cho ông ăn. Sau ngày miền nam hoàn toàn giải phóng, thấy làm muối hay hay cho nên bà con Tây Ninh duy trì thức chấm này. Để thức chấm thi vị hơn, người ta thêm gia vị, thêm thịt tôm vào và thế là món muối tôm Tây Ninh "thần thánh" ra đời. Gia đình bà chính thức lập thương hiệu làm muối tôm, sau đó làm thêm muối ớt, muối sả… cho người ăn chay, vì Tây Ninh đa phần dân số theo đạo Cao Đài.

Muối phơi dưới nắng mặt trời, thành phẩm rất xốp, vị vừa ăn, ít xuống màu nhưng tốn nhiều thời gian, công sức của thợ.

Theo các cụ cao niên vùng đất Củ Chi (Thành phố Hồ Chí Minh), Trảng Bàng (Tây Ninh) xưa thì loại muối này được du kích ưa chuộng cho nên dân hay làm để tiếp tế vì dễ làm, rẻ, bảo quản lâu. Có khi bà con còn làm dư gửi đi miền xa làm quà. Cứ như thế cho đến khi hòa bình lập lại, nông dân xứ nắng tiếp tục làm để ăn, thấy ngon thì "chia lại" cho bạn bè gần xa, từ đó hình thành nghề truyền thống làm muối tôm, muối ớt. Muối tôm hiện nay có 3 dạng: Hạt to, hạt nhuyễn, hạt mịn với đủ loại: Muối ớt tôm cay nhẹ, vị mặn gắt; muối tôm hành phi ít mặn, cay nhẹ, nồng nàn vị thơm của hành, tỏi phi; muối tôm đỏ hạt to, ít mặn, vị cay nhẹ, thơm mùi tôm…

TINH HOA MỘT VÙNG ĐẤT

Hiện nghề làm muối tồn tại ở 2 cấp độ quy mô chính: Dạng là những lò muối/hộ nhỏ lẻ làm muối thủ công và cơ sở sản xuất muối có đăng ký thương hiệu. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch công nhận "Nghề thủ công truyền thống làm muối ớt Tây Ninh" là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Theo các thợ làm nghề, muối phải được lựa chọn từ vùng biển không có độ mặn quá cao. Ớt thì bà con hay chọn ớt nào khô, ít nước sẽ dễ làm và cay thơm hơn. Tương tự, chọn tỏi trồng ở vùng cát vị sẽ thơm hơn tỏi vùng trũng nước. Riêng nguyên liệu tôm thì nhất thiết phải là tôm nước lợ ven biển Kiên Giang, Cà Mau,… Khi làm muối, các nguyên liệu cần phải rửa sạch để khô rồi nghiền nhuyễn thành hỗn hợp đem đi nấu chín thành gia vị và trộn muối đem rang (hoặc phơi, sấy) cho đủ nắng sẽ cho ra màu muối đỏ cam rất đẹp, không cần dùng phẩm màu. Nhà nghiên cứu văn hóa dân gian Bùi Thị Hoa cho rằng, Tây Ninh là vùng đất không giáp biển, không có nghề muối, không có con tôm nước lợ nhưng tất cả các đặc sản trên lại "hội ngộ" trong một món chấm với tên gọi "muối tôm Tây Ninh".

Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh cho biết, với quy trình sản xuất bán thủ công và kết hợp máy móc hỗ trợ xay, sấy, diệt khuẩn, đóng gói hiện đại cho thấy muối Tây Ninh có tư cách của một di sản nghề tồn tại ở tri thức kỹ thuật chế biến, trở thành một sản phẩm văn hóa. Với tư cách là một hàng hóa thực phẩm gia vị, muối Tây Ninh trở thành sản phẩm đặc biệt đang phát triển, hội nhập vào cuộc sống hiện đại, vào bản sắc ẩm thực Việt.

Theo Sở Nông nghiệp và Môi trường tỉnh, muối Tây Ninh vốn là sản phẩm người dân địa phương tự làm để tự kiếm sống trong giai đoạn khó khăn, sau này được quan tâm hỗ trợ từ chính quyền để tiếp cận thị trường lớn và trở thành nghề di sản cấp quốc gia. Vì vậy, khi đi đâu cứ giới thiệu món muối tôm khách sẽ biết người giới thiệu là dân Tây Ninh và ngược lại. Tây Ninh hiện có 37 cơ sở đăng ký thương hiệu làm nghề muối, nhưng muối Tây Ninh đã có mặt trên toàn quốc và vươn ra thị trường khu vực ■

Kiều hối, dòng vốn niềm tin và đòn bẩy phát triển

ANH TUẤN

Dòng kiều hối chuyển về Thành phố Hồ Chí Minh tiếp tục tăng mạnh, trở thành "nguồn lực vàng" tăng trưởng kinh tế. (Ảnh THẾ ANH)

Dòng kiều hối hơn 10,3 tỷ USD chuyển về Thành phố Hồ Chí Minh trong năm 2025 góp phần củng cố nền tảng tài chính, trở thành biểu tượng sinh động của "dòng vốn niềm tin" và là động lực thúc đẩy những đột phá thể chế quan trọng để phát huy hiệu quả nguồn lực này.

ĐỘNG LỰC TĂNG TRƯỞNG VÀ ỔN ĐỊNH KINH TẾ

Theo số liệu của Ngân hàng Nhà nước Chi nhánh Khu vực 2, trong năm 2025, tổng lượng kiều hối chuyển về Thành phố Hồ Chí Minh đạt hơn 10,34 tỷ USD, chiếm gần 60% tổng kiều hối của cả nước. Trong đó, khu vực châu Á tiếp tục là nguồn chủ lực, đóng góp gần 50%, tiếp theo là châu Mỹ với khoảng 32%. Các khu vực châu Âu, châu Đại Dương và châu Phi cũng ghi nhận mức tăng trưởng tích cực, góp phần đa dạng hóa nguồn kiều hối và giảm phụ thuộc vào một số thị trường truyền thống.

Cơ cấu kiều hối phản ánh rõ nét sự lan tỏa của cộng đồng người Việt trên toàn cầu, cũng như tính ổn định và bền vững của dòng kiều hối. Đặc biệt, trong bối cảnh kinh tế toàn cầu chịu tác động từ xung đột địa chính trị, lạm phát cao và xu hướng thắt chặt tiền tệ tại nhiều nền kinh tế lớn, việc kiều hối về thành phố vẫn tăng trưởng hơn 8% cho thấy niềm tin vững chắc của kiều bào đối với môi trường kinh tế-xã hội trong nước. Bà Trần Thị Ngọc Liên, Phó Giám đốc Ngân hàng Nhà nước chi nhánh Khu vực 2 đánh giá: Dòng kiều hối về Thành phố Hồ Chí Minh tiếp tục giữ được đà tăng trưởng bền vững, đồng thời khẳng định vai trò của thành phố là địa bàn tiếp nhận kiều hối lớn nhất cả nước.

Tác động của kiều hối không chỉ thể hiện ở việc cải thiện cán cân thanh toán, tăng dự trữ ngoại hối quốc gia, ổn định tỷ giá và kiểm soát lạm phát mà còn lan tỏa mạnh mẽ tới tiêu dùng và đầu tư. Đối với hàng triệu hộ gia đình, kiều hối là nguồn lực quan trọng giúp nâng cao mức sống, cải thiện điều kiện học tập, chăm sóc y tế và an sinh xã hội. Đáng chú ý, xu hướng sử dụng kiều hối đang có sự chuyển dịch rõ rệt. Nếu trước đây, kiều hối chủ yếu phục vụ tiêu dùng và hỗ trợ gia đình, thì nay tỷ lệ được đưa vào đầu tư, sản xuất, kinh doanh ngày càng gia tăng. Theo ước tính của Hiệp hội Bất động sản Thành phố Hồ Chí Minh, khoảng 20-21% tổng lượng kiều hối được đầu tư trực tiếp vào lĩnh vực bất động sản, tương đương hơn 2 tỷ USD mỗi năm. Đây là nguồn lực đáng kể, góp phần thúc đẩy thị trường phát triển theo hướng lành mạnh và bền vững.

Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Nguyễn Văn Được cho biết: Với khoảng 2,8 triệu người có mối liên hệ trực tiếp và gián tiếp, cộng đồng kiều bào được xem là nguồn lực đặc biệt quý giá về trí tuệ, kinh nghiệm quản lý, công nghệ, tài chính và mạng lưới quan hệ quốc tế. Con số hơn 10,3 tỷ USD kiều hối chuyển về thành phố trong năm 2025, tăng 8,3% so với năm trước, không chỉ phản ánh quy mô ngày càng lớn của dòng vốn này mà còn thể hiện sự tin tưởng bền bỉ của kiều bào vào triển vọng phát triển của thành phố và đất nước.

"Chúng tôi xem đây là dòng vốn của niềm tin, phản ánh chất lượng quản trị, tính minh bạch trong điều hành và sức hấp dẫn dài hạn của thành phố trên bản đồ đầu tư quốc tế. Mỗi đồng kiều hối là giá trị kinh tế và là tình cảm, niềm tin, là sự gửi gắm tương lai của quê hương", đồng chí Nguyễn Văn Được nhấn mạnh.

ĐỘT PHÁ THỂ CHẾ, PHÁT HUY NGUỒN LỰC KIỀU HỐI

Giá trị lớn nhất của dòng kiều hối không chỉ nằm ở con số hàng chục tỷ USD, mà còn ở những đột phá thể chế gắn liền với việc khai thác và phát huy hiệu quả nguồn lực này. Những năm gần đây, hệ thống chính sách, pháp luật liên quan đến người Việt Nam ở nước ngoài và dòng kiều hối đã có nhiều bước cải cách quan trọng, tạo môi trường thuận lợi, minh bạch và an toàn hơn cho kiều bào đầu tư, sinh sống và làm việc tại quê hương.

Các quy định mới trong Luật Đất đai năm 2024 và Luật Kinh doanh Bất động sản sửa đổi được xem là những dấu mốc có ý nghĩa đặc biệt. Lần đầu tiên, người Việt Nam định cư ở nước ngoài và người nước ngoài có nguồn gốc Việt Nam được xác lập vị thế pháp lý bình đẳng hơn trong tiếp cận đất đai, nhà ở và đầu tư. Việc phân định rõ quyền và nghĩa vụ đã tháo gỡ những rào cản pháp lý tồn tại suốt nhiều năm và củng cố mạnh mẽ niềm tin của kiều bào khi đưa vốn về nước.

Trước đây, không ít kiều bào phải nhờ người thân trong nước đứng tên khi mua nhà, đầu tư bất động sản, dẫn đến nhiều rủi ro tranh chấp và tâm lý e ngại. Nay, khung pháp lý minh bạch và nhất quán đã mở ra không gian rộng lớn hơn để kiều bào an tâm an cư, đầu tư và gắn bó lâu dài với quê hương. Đây không chỉ là đột phá về kỹ thuật lập pháp, mà còn là bước tiến quan trọng trong tư duy phát triển: Coi kiều bào là một bộ phận không tách rời của cộng đồng dân tộc, là chủ thể đồng hành cùng đất nước trong tiến trình phát triển.

Thời gian qua, Đề án "Chính sách phát huy hiệu quả nguồn lực kiều hối trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh đến năm 2030" đang được triển khai quyết liệt, với mục tiêu đưa kiều hối trở thành một trong những động lực quan trọng thúc đẩy tăng trưởng và chuyển đổi mô hình phát triển. Thành phố tập trung cải thiện môi trường đầu tư, đơn giản hóa thủ tục hành chính, phát triển hạ tầng thanh toán hiện đại, đồng thời chủ động xây dựng các cơ chế kết nối kiều bào với hệ sinh thái khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo và các lĩnh vực ưu tiên như công nghệ cao, tài chính, logistics, giáo dục và y tế.

Lãnh đạo Thành phố Hồ Chí Minh xác định, kiều bào không chỉ là nguồn lực, mà là chủ thể hành động phát triển, là đối tác chiến lược lâu dài và là người cùng kiến tạo tương lai cho thành phố. Thành công của thành phố trong giai đoạn tới được đo bằng tốc độ tăng trưởng, chất lượng quản trị, hiệu quả điều hành và mức độ lan tỏa của thành quả phát triển tới mọi người dân, trong đó có cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài ■

Vào Chợ Lớn ăn bánh cầu may

HOÀNG LIÊM-ANH MINH

Cộng đồng người dân tộc Hoa (người Hoa) có mặt tại vùng Chợ Lớn (Thành phố Hồ Chí Minh) từ thế kỷ 17. Tại khu vực phường Chợ Lớn hôm nay, không thể thiếu hình ảnh người làm, chưng, mua, ăn bánh… để cầu nguyện may mắn, tài lộc trong những ngày đầu năm mới. Đó là nét đặc trưng văn hóa của người Hoa vùng Chợ Lớn, hôm nay đã có sự giao thoa với các cộng đồng cư dân khác.

Một sạp bán bánh tổ và các loại bánh dâng cúng năm mới khác ở khu vực Chợ Lớn.

CHỈ với diện tích 1,67 km², phường Chợ Lớn được xem là địa bàn tập trung nhiều chợ nhất Thành phố Hồ Chí Minh, có nguồn gốc do bà con người Hoa tạo dựng như: Xã Tây, Hà Tôn Quyền, Soái Kình Lâm, An Đông, Kim Biên, Phùng Hưng… Những ngày tháng Giêng của năm mới đi một vòng quanh các chợ, có thể sẽ hoa mắt và trầm trồ trước rất nhiều loại bánh của người Hoa mà hiện nay tục cúng bánh, ăn bánh cầu may đã lan tỏa sang người Việt.

Theo ông Diệc Hà Nam, một người Hoa lớn tuổi, tháng Giêng là lúc trên các bàn thờ gia đình không thể thiếu các món bánh dâng cúng, nhất là loại bánh tổ, đọc theo âm tiếng Hoa là "Nián gao", có nghĩa là năm mới cuộc sống sẽ tốt hơn năm cũ. Khác với bánh tổ của người dân xứ Quảng có mầu nâu vàng đến thẫm, trên bề mặt có rắc mè rang, bánh tổ của người Hoa ở vùng Chợ Lớn có hai mầu vàng, trắng và không có mè. Trong tiếng Hoa, "Gao" là bánh, "Nián" là chất dính; do đó, món bánh này được mọi người sử dụng với mong muốn các thành viên trong gia đình luôn bền chặt, gắn bó với nhau.

Nguyên liệu làm bánh là bột nếp nấu nước đường (nếu đường cát thì bánh có mầu trắng, đường tán thì bánh có mầu vàng). Khó nhất là khâu quậy bột, để không bị "ốc trâu" thợ làm bánh phải lấy muỗng cà từng chút cho đến khi bột thật mịn chảy qua rây lưới. Khuôn bánh tổ hình tròn, rỗng hai đầu và lót ni-lông hay lá chuối bên dưới. Bột khi cho vào khuôn sẽ được hấp chín trong vài giờ là thành bánh. Theo nhà báo Dương Rạch Sanh, nguyên phóng viên Báo Sài Gòn Giải Phóng Hoa Văn, bánh tổ là loại bánh để cúng trên bàn thờ tới rằm tháng Giêng, sau đó mang đi phơi để bảo quản thì bánh cứng lại. Muốn ăn phải lấy dao chặt bánh, đem chiên lên thì bên trong dẻo, bên ngoài giòn, thơm và béo, ngon hơn lúc bánh mới ra lò. Trước đây, bánh tổ được in chữ "Phúc" mầu đỏ (tượng trưng may mắn), nhưng những năm gần đây còn có thêm chữ "Phát", chữ "Tài", chữ "Vượng"… Hiện bánh tổ bán ở khu vực Chợ Lớn có 3 loại nhỏ (250gram), trung (500gram), đại (1kg) và bán đại trà ở Chợ Lớn hay các khu vực có đông người Hoa sinh sống.

Theo Tiến sĩ Trần Thị Anh Vũ, nguyên Phó Bí thư Thường trực Quận ủy Quận 5 (cũ), cộng đồng người Hoa ở Chợ Lớn còn có tục chưng bánh làm từ những khối đường ngọt có các hình thù như: Hình rồng, trái đào tiên, trái quýt, hoa sen... và đều có mầu đỏ. Những khối, thỏi đường mang hình ảnh con rồng theo quan niệm phương Đông, thể hiện sự linh thiêng, cao sang, phú quý, quyền cao chức trọng. Hình trái đào tiên tượng trưng cho sự trường thọ. Hình trái quýt đồng âm với từ "cát" trong tiếng Hoa, mang lại sự may mắn. Do nhiều loại bánh truyền thống của người Hoa mang ý nghĩa tốt đẹp cho nên được người Việt mua về để cầu mong hạnh phúc, niềm vui và sự hoan hỷ trong tâm hồn.

Ở Chợ Lớn vào tháng Giêng, không khó bắt gặp loại bánh tài lộc (còn gọi là bánh "chính túi", bánh trái lựu) làm bằng bột gạo hoặc bột mì trộn chung mạch nha, nhân bánh có đường thẻ, đậu phộng rang trộn cùng cốm nếp. Bánh được người thợ nắn tròn, phủ mè rồi nắn cánh hoa trước khi cho vào chảo dầu chiên cứng lại. Bà Lý Kim Mai, một nhân sĩ người Hoa cho biết: Bánh "chính túi" theo tiếng Hoa là "kim đại", nghĩa là chiếc túi đựng vàng. Do đó, bánh tài lộc được người Hoa dùng để cúng giao thừa, cúng rằm tháng Giêng với mục đích cầu tiền tài, lộc, phúc cho gia đình hạnh phúc, con cháu đầy đàn trong năm mới. Ngoài ra còn có loại bánh phát tài, phát cao (hoặc "cao phát" theo phiên âm tiếng Hoa) có chất liệu dạng xốp giống bánh bò và bánh bông lan. Nguyên liệu chính của bánh là bột gạo lên men, được nướng hoặc hấp cho đến khi xòe thành bốn múi như bông hoa. Tên bánh trong tiếng Hoa cũng là một từ đồng âm, khi vừa diễn tả quá trình hình thành của bánh "nở ra", đồng thời cũng là "phất lên" và bánh phát tài được người Hoa bày cúng dịp năm mới để cầu sự thịnh vượng, của cải, may mắn trong công việc làm ăn.

Tiến sĩ Trần Thị Anh Vũ nhận định, Thành phố Hồ Chí Minh có hơn 414 nghìn người Hoa. Đồng bào dân tộc Hoa thật sự là một bộ phận không thể tách rời, cùng trải qua những biến đổi lịch sử, chiến đấu và hy sinh trong các cuộc cách mạng giải phóng dân tộc. Trong kháng chiến, thành tích của cán bộ, chiến sĩ và đồng bào người Hoa ở thành phố hết sức vẻ vang nhưng bên cạnh đó cũng có nhiều hy sinh, mất mát: 576 gia đình có công cách mạng là người Hoa (8 Bà mẹ Việt Nam Anh hùng, 4 Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân, 236 liệt sĩ, 115 thương binh). Cộng đồng người Hoa gồm 5 nhóm ngôn ngữ chính: Quảng Đông (nói tiếng Quảng, chiếm khoảng 50%), Triều Châu (nói tiếng Triều Châu, chiếm khoảng 30%), Khách Gia (nói tiếng Hẹ, chiếm khoảng 5%), còn lại là nhóm ngôn ngữ Phúc Kiến và Hải Nam. Tuy nhiên, do sinh ra và trưởng thành qua nhiều thế hệ, người Hoa đã xem Việt Nam là quê hương ruột thịt. Cộng đồng người Việt và người Hoa ở Chợ Lớn sống chan hòa, bình đẳng trên mọi phương diện. Ngày xuân, một số phong tục hay như múa lân sư rồng, hoa đăng, lễ hội Nguyên tiêu và nhất là tục chưng cúng bánh của bà con người Hoa đã thành thông lệ chung của cộng đồng nhiều dân tộc ở vùng Chợ Lớn ■

Phường Long An nỗ lực cải cách hành chính

Để xây dựng nền hành chính hiện đại, liêm chính, hiệu lực, hiệu quả, Đảng bộ phường Long An, tỉnh Tây Ninh xác định cải cách thủ tục hành chính gắn với chuyển đổi số không chỉ là nhiệm vụ quản lý nhà nước, mà là nhiệm vụ chính trị trọng tâm của cả hệ thống nhằm phục vụ nhân dân ngày càng tốt hơn.

THANH PHONG

BÍ thư Đảng ủy phường Long An Lê Công Đỉnh cho biết, sau sáp nhập, phường có diện tích 34,90 km², dân số hơn 107.151 người sinh sống tại 49 khu phố; Đảng bộ phường có 100 tổ chức cơ sở đảng với hơn 4.562 đảng viên. Là địa bàn được xác định là trung tâm hành chính của tỉnh, phường có vai trò quan trọng trong triển khai các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước. Từ khi thực hiện mô hình chính quyền địa phương hai cấp đến nay, hệ thống chính trị của phường hoạt động ổn định, thông suốt, không để xảy ra gián đoạn trong giải quyết công việc của người dân và doanh nghiệp. Đảng ủy phường xác định cải cách thủ tục hành chính giữ vai trò dẫn dắt, còn ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số là công cụ hiệu quả để hiện thực hóa mục tiêu hiện đại hóa nền hành chính.

Trên tinh thần đó, phường tập trung xây dựng hạ tầng số làm nền tảng. Đến nay, 100% địa bàn được phủ sóng 5G; hệ thống thông tin của các cơ quan Đảng, Nhà nước kết nối mạng truyền số liệu chuyên dùng, liên thông với hệ thống cấp tỉnh; 100% người dân có khả năng truy nhập băng rộng cố định 1Gb/s theo số liệu các nhà mạng cung cấp. Trung tâm điều hành thông minh của phường đã được triển khai, vận hành và từng bước nâng cấp, tích hợp dữ liệu theo tiêu chí "đúng, đủ, sạch, sống", từng bước hình thành nền tảng quản trị dựa trên dữ liệu.

Từ nền tảng hạ tầng số, cải cách thủ tục hành chính tại phường Long An đạt những kết quả rõ nét. Tỷ lệ hồ sơ thủ tục hành chính được tiếp nhận và xử lý trực tuyến đạt 96,44%, vượt mục tiêu đề ra; 100% hồ sơ và kết quả giải quyết được số hóa, trả kết quả điện tử; hơn 90% giao dịch hành chính thực hiện theo hình thức "phi tiếp xúc", hạn chế tối đa nguy cơ phát sinh tiêu cực. Đáng chú ý, 100% thủ tục hành chính được tiếp nhận, giải quyết không phụ thuộc địa giới hành chính, tạo thuận lợi cho người dân trong thực hiện các giao dịch.

Chuyên viên Tổ công nghệ số cộng đồng phường Long An hướng dẫn người dân nộp hồ sơ trực tuyến tại Trung tâm hành chính công phường.

Bà Nguyễn Thị Mai (phường Long An) bày tỏ sự phấn khởi khi được cán bộ trực tiếp đến tận nhà hỗ trợ thực hiện hồ sơ hưu trí. Do tuổi cao, đi lại khó khăn, việc được hướng dẫn, tiếp nhận hồ sơ ngay tại nơi cư trú giúp bà không phải chờ đợi, không phát sinh chi phí đi lại. "Tôi thấy rất thuận tiện và được quan tâm chu đáo", bà Mai chia sẻ.

Cùng chung nhận định, ông Trần Văn Quang, người dân phường Long An cho rằng, mô hình giải quyết thủ tục hành chính lưu động là thiết thực, nhất là đối với người lao động bận rộn. Người dân chỉ cần đăng ký thời gian phù hợp, cán bộ sẽ đến tận nơi hướng dẫn, tiếp nhận hồ sơ. "Đây là cách làm rất gần dân, tạo điều kiện thuận lợi tối đa cho người dân", ông Quang nhấn mạnh.

Cùng với đó, tỷ lệ thanh toán trực tuyến đạt 74,83%; 100% văn bản, hồ sơ công việc được xử lý trên môi trường điện tử; hơn 79% dân số trưởng thành có tài khoản ngân hàng; 85,76% người dân từ 15 tuổi trở lên có tài khoản định danh điện tử mức 2 và tích hợp hồ sơ sức khỏe điện tử; tỷ lệ giao dịch, thanh toán không dùng tiền mặt đạt hơn 74%. Những con số này không chỉ phản ánh mức độ ứng dụng công nghệ, mà quan trọng hơn là cho thấy sự chuyển biến căn bản từ tư duy "giải quyết thủ tục" sang "cung cấp dịch vụ hành chính", lấy trải nghiệm và sự hài lòng của người dân làm trung tâm.

Song song với cải cách hành chính, phường đặc biệt coi trọng yếu tố con người và cơ chế lắng nghe. Mô hình "Cà phê sáng-Long An lắng nghe và hành động" được tổ chức vào sáng cuối tuần, tạo không gian đối thoại cởi mở giữa người đứng đầu cấp ủy, chính quyền với nhân dân và doanh nghiệp. Thông qua tiếp xúc trực tiếp, nhiều khó khăn, vướng mắc trong thực hiện dịch vụ công trực tuyến, thanh toán điện tử, định danh số được tháo gỡ kịp thời; góp phần giảm phản ánh vượt cấp, tăng cường trách nhiệm giải trình và củng cố niềm tin của nhân dân đối với chính quyền cơ sở.

Để đưa dịch vụ công đến gần người dân hơn, phường đã mở rộng 6 điểm tiếp nhận, hỗ trợ thủ tục hành chính tại các khu dân cư, nhất là đối tượng người cao tuổi, người yếu thế, người hạn chế khả năng tiếp cận công nghệ. Hạ tầng mạng ổn định tại các điểm này cho phép người dân được hỗ trợ thực hiện trọn vẹn quy trình số ngay tại nơi cư trú, qua đó giảm chi phí và thu hẹp khoảng cách số. Bên cạnh đó, 70 điểm phát wifi miễn phí băng thông rộng được lắp đặt tại các khu vực công cộng, công viên, chợ, di tích văn hóa, tạo điều kiện để người dân truy cập, nộp hồ sơ trực tuyến mọi lúc, mọi nơi.

Hiện nay, phường đang từng bước triển khai mục tiêu xây dựng phường tiêu biểu theo hướng đô thị xanh, đô thị thông minh, gắn với thực hiện Nghị quyết số 57-NQ/TW của Bộ Chính trị, được xác định là chương trình đột phá của nhiệm kỳ 2025-2030. Đến nay, phường đạt khoảng 55-60% các tiêu chí đô thị thông minh; tỷ lệ dịch vụ công trực tuyến toàn trình đạt hơn 80%; cơ sở dữ liệu dân cư gần hoàn thiện; mức độ tương tác giữa chính quyền và người dân đạt gần 50%; hệ thống camera giám sát an ninh thông minh đạt gần 40%; ứng dụng IoT, AI trong quản lý môi trường, điện, nước đang được triển khai... Tất cả vì mục tiêu xây dựng chính quyền hiện đại, gần dân, vì nhân dân phục vụ ■